

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

N A C R T

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA**

Zagreb, rujan 2007.

KONAČNI PRIJEDLOG

ZAKONA O ZAŠTITI OKOLIŠA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju: načela zaštite okoliša i održivog razvitka, zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša od utjecaja opterećenja, subjekti zaštite okoliša, dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša, instrumenti zaštite okoliša, praćenje stanja u okolišu, informacijski sustav, osiguranje pristupa informacijama o okolišu, sudjelovanje javnosti u pitanjima okoliša, osiguranje prava na pristup pravosuđu, odgovornost za štetu, financiranje i instrumenti opće politike zaštite okoliša, upravni i inspeksijski nadzor.

Članak 2.

(1) Zaštitom okoliša osigurava se cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog života i temelj održivog razvitka.

(2) Okoliš je dobro od interesa za Republiku Hrvatsku (u daljnjem u tekstu: Država) i ima njezinu osobitu zaštitu.

(3) Zahvatima u okoliš smije se utjecati na kakvoću življenja, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet u okvirima održivog razvitka.

(4) Cjelovito upravljanje zaštitom okoliša provodi se na način da se ostvari održivi razvitak sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.

Pojašnjenje pojmova

Članak 3.

(1) Pojmovi koji se koriste u ovom Zakonu i u provedbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Cjelovito upravljanje zaštitom okoliša* je skup povezanih i usklađenih odluka i mjera kojima je svrha ostvarivanje jedinstvene zaštite okoliša, izbjegavanje i smanjivanje rizika po okoliš te poboljšavanje i ostvarivanje učinkovite zaštite okoliša;

2. *Domino efekt* je niz povezanih učinaka koji zbog međusobnog razmještaja i blizine postrojenja odnosno dijelova postrojenja ili grupe postrojenja i količina opasnih tvari prisutnih u tim postrojenjima povećavaju mogućnost izbijanja velike nesreće ili pogoršavaju posljedice nastale nesreće;
3. *Emisija* je ispuštanje ili istjecanje tvari u tekućem, plinovitom ili čvrstom stanju, i/ili ispuštanje energije (toplina, zračenje, buka, vibracije, svjetlost) te ispuštanje organizama, iz pojedinog izvora u okoliš, nastalo kao rezultat čovjekovih djelatnosti, kao i mikrobiološko onečišćivanje okoliša;
4. *Granična vrijednost emisija* je propisana vrijednost, koncentracija i/ili razina emisije, izražena u posebnim pokazateljima, koja u jednom ili tijekom više vremenskih razdoblja ne smije biti prekoračena;
5. *Imisija* je koncentracija tvari na određenom mjestu i u određenom vremenu u okolišu;
6. *Industrijska nesreća* je događaj koji je posljedica nekontroliranog slijeda događanja u tijeku neke radnje ili aktivnosti u postrojenju, tijekom proizvodnje i/ili uporabe proizvoda, skladištenja i/ili rukovanja proizvodom ili odlaganja otpada;
7. *Informacija o okolišu* je svaka informacija u pisanom, vizualnom, slušnom, elektroničkom ili drugom materijalnom obliku, koji se odnose na okoliš, njegove sastavnice i opterećenja, a posebice o opterećivanju okoliša: emisijama, imisijama, otpadu, biološkoj i krajobraznoj raznolikosti, prostoru, kulturnoj baštini, prirodnim pojavama, postupcima tijela javne vlasti koji se odnose na donošenje propisa, općih i pojedinačnih akata u vezi sa zaštitom okoliša, i/ili koji se odnose na donošenje strategija, planova, programa i izvješća o okolišu, sastavnicama okoliša i opterećenjima, te informacija o stanju i mjerama i načinima održavanja projektiranog stanja postrojenja i drugih objekata, koji bi mogli utjecati na onečišćivanje okoliša i sastavnica okoliša, odnosno koji bi mogli utjecati na s okolišem povezana opterećenja i/ili postupke;
8. *Informacije pohranjene kod tijela javne vlasti* su informacije o okolišu koje su u posjedu tijela javne vlasti i koje su ta tijela sama proizvela ili zaprimila;
9. *Informacije tijela javne vlasti pohranjene kod drugih* su informacije o okolišu koje čuvaju osobe-ovlaštenici u ime tijela javne vlasti;
10. *Integrirano upravljanje obalnim područjem* je dinamički proces održivog upravljanja i korištenja obalnih područja, uzimajući istovremeno u obzir krhkost obalnih ekosustava i krajobraza, raznolikost aktivnosti i korištenja, njihovo međusobno djelovanje, pomorsku usmjerenost pojedinih aktivnosti i korištenja i njihov utjecaj na morske i kopnene dijelove;
11. *Izvancestovni pokretni stroj* je svaki pokretni stroj, industrijska oprema ili vozilo s karoserijom ili bez nje, koji nije namijenjen cestovnom prijevozu putnika i roba i u kojemu je ugrađen motor s unutarnjim izgaranjem;

12. *Javni interes* je interes u pitanjima zaštite okoliša koji iskazuje Država, ili jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave sukladno svojem statutu;
13. *Javnost* je jedna ili više fizičkih ili pravnih osoba, njihove skupine, udruge i organizacije sukladno posebnim propisima i praksi;
14. *Kakvoća okoliša* je stanje okoliša i/ili sastavnica okoliša, koje je posljedica djelovanja prirodnih pojava i/ili ljudskog djelovanja, izraženo morfološkim, fizikalnim, kemijskim, biološkim, estetskim i drugim pokazateljima;
15. *Krajobraz* je određeno područje viđeno ljudskim okom, čija je narav rezultat međusobnog djelovanja prirodnih i ljudskih čimbenika, a predstavlja bitnu sastavnicu čovjekovog okruženja, izraz raznolikosti zajedničke kulturne i prirodne baštine te temelj identiteta područja;
16. *Morski ekosustavi* su područja oceanskog prostora koja uključuju obalna područja od riječnih ušća (estuarija) i granica morskih struja uz obalu do granica epikontinentalnog pojasa prema moru, a ta područja obilježava osebujna produktivnost i trofičke, batimetrijske i hidrografske karakteristike područja;
17. *Morski okoliš* je životni prostor organizama i njihovih zajednica koji je određen karakterističnim fizičkim, kemijskim i biološkim značajkama a obuhvaća: područja otvorenog mora, riječna ušća (estuarije) te morska obalna područja uključujući unutarnje morske vode, teritorijalno more, dno i podmorje tih morskih prostora;
18. *Nacionalna lista pokazatelja* jest popis pokazatelja kojim se propisuje vremenska dinamika prikupljanja podataka, format, izvor i način toka podataka;
19. *Najbolja raspoloživa tehnika (u daljnjem tekstu: NRT)* je najučinkovitiji i najnapredniji razvojni stupanj djelatnosti i s njome povezanih načina proizvodnje i održavanja postrojenja koji je dostupan operateru i koji može biti primjerena osnova za određivanje graničnih vrijednosti emisija kojima se postiže sprječavanje, odnosno smanjivanje utjecaja na okoliš;
20. *Nositelj zahvata* je podnositelj zahtjeva: za ocjenu o potrebi procjene utjecaja na okoliš odnosno za davanje mišljenja o sadržaju studije o utjecaju na okoliš ili za procjenu utjecaja na okoliš;
21. *Održivi razvitak* je gospodarski i socijalni razvitak društva koji u zadovoljavanju potreba današnjeg naraštaja uvažava iste mogućnosti zadovoljavanja potreba idućih naraštaja, te omogućuje dugoročno očuvanje kakvoće okoliša, biološke raznolikosti i krajobraza;
22. *Okoliš* je prirodno okruženje organizama i njihovih zajednica uključivo i čovjeka, koje omogućuje njihovo postojanje i njihov daljnji razvoj: zrak, vode, tlo, zemljina kamena kora, energija te materijalna dobra i kulturna baština kao dio okruženja kojeg je stvorio čovjek; svi u svojoj raznolikosti i ukupnosti uzajamnog djelovanja;

23. *Onečišćavanje morskog okoliša* znači čovjekovo izravno ili neizravno unošenje tvari ili energije u morski okoliš, koje uzrokuje ili može prouzročiti pogubne posljedice na uvjete života biljnog i životinjskog svijeta u moru i podmorju, odnosno općenito ugroziti uvjete života u moru i ugroziti ljudsko zdravlje, te može ometati pomorske djelatnosti, uključujući ribolov i druge zakonite uporabe mora i podmorja, izazvati pogoršanje uporabne kakvoće morske vode i umanjenje privlačnosti morskog okoliša;
24. *Onečišćivač* je svaka fizička i pravna osoba, koja posrednim ili neposrednim djelovanjem, ili propuštanjem djelovanja uzrokuje onečišćivanje okoliša;
25. *Onečišćavanje okoliša* je promjena stanja okoliša koja je posljedica nedozvoljene emisije i/ili drugog štetnog djelovanja, ili izostanaka potrebnog djelovanja, ili utjecaja zahvata koji može promijeniti kakvoću okoliša;
26. *Onečišćujuća tvar* je tvar ili skupina tvari, koje zbog svojih svojstava, količine i unošenja u okoliš, odnosno u pojedine sastavnice okoliša, mogu štetno utjecati na zdravlje ljudi, biljni i/ili životinjski svijet, odnosno biološku i krajobraznu raznolikost;
27. *Opasna tvar* je propisom određena tvar, mješavina ili pripravak, koji je u postrojenju prisutan kao sirovina, proizvod, nusproizvod ostatak ili među proizvod, uključujući i one tvari za koje se može pretpostaviti da mogu nastati u slučaju nesreće;
28. *Opasnost* je bitno svojstvo opasne tvari ili uvjeti u kojima se ta tvar može zateći, a kojima se može ugroziti ljudsko zdravlje i život, materijalna dobra i okoliš;
29. *Operater* je uprava tvrtke (fizička osoba, tijelo ili pravna osoba) koja prema posebnim propisima upravlja tvrtkom ili nadzire rad tvrtke;
30. *Opterećenja* su: emisije tvari i njihovih pripravaka, fizikalni i biološki činitelji (energija, buka, toplina, svjetlost i dr.) te djelatnosti koje ugrožavaju ili bi mogle ugrožavati sastavnice okoliša;
31. *Opterećivanje okoliša* je svaki zahvat ili posljedica utjecaja zahvata u okoliš, ili utjecaj na okoliš određene aktivnosti, koja sama ili povezana s drugim aktivnostima, može izazvati ili je mogla izazvati onečišćivanje okoliša, smanjenje kakvoće okoliša, štetu u okolišu, rizik po okoliš ili korištenje okoliša;
32. *Osoba* je pravna ili fizička osoba registrirana za obavljanje djelatnosti iz područja zaštite okoliša odnosno vezano za to područje;
33. *Plan i program* je plan ili program: koji je podložan pripremi i/ili usvajanju na državnoj, područnoj (regionalnoj) ili lokalnoj razini, ili koji je izvršno tijelo pripremio za donošenje kroz zakonodavnu proceduru Hrvatskog sabora ili Vlade Republike Hrvatske te koji je uređen zakonom ili provedbenim propisom zakona, uključujući i planove i programe o izmjenama i dopunama tih planova i programa;

34. *Pogon* je jedna ili više različito lociranih radnih jedinica tvrtke, koja se sastoji od uređaja, a u kojima se obavlja neka od djelatnosti ili dio djelatnosti tvrtke;
35. *Postojeće postrojenje* jest postrojenje koje je započelo je s radom prije stupanja na snagu ovoga Zakona;
36. *Postrojenje* je tehnička, organizacijska cjelina koju za obavljanje djelatnosti koristi tvrtka kojom upravlja ili ju nadzire operater, uključujući uređaje, opremu, strukture, cijevi, strojeve, alate i druge dijelove koji se koriste za rad. Postrojenje se može sastojati od nekoliko samostalnih cjelina na istoj lokaciji - pogona;
37. *Područje utjecaja* je područje na kojem se prostire značajan utjecaj zahvata u okoliš, bilo da je uzrokovan samim zahvatom u okoliš ili sinergijom s postojećim ili planiranim zahvatima u okoliš;
38. *Praćenje stanja okoliša (monitoring)* je niz aktivnosti koje uključuju uzorkovanje, ispitivanje i sustavno mjerenje emisija, imisija, praćenje prirodnih i drugih pojava u okolišu u svrhu zaštite okoliša;
39. *Pravo na pristup pravosuđu* je pravo na izjavljivanje žalbe nadležnom tijelu odnosno pravo na podnošenje tužbe nadležnom sudu, koje se ovim Zakonom, uz propisane uvjete, utvrđuje osobama - građanima, drugim fizičkim te pravnim osobama, njihovim skupinama, udrugama i organizacijama - radi ostvarivanja prava na zdrav život i održiv okoliš i u svrhu zaštite okoliša i pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od štetnog utjecaja opterećenja;
40. *Prijeteća opasnost od štete* je dovoljna vjerojatnost da se u bliskoj budućnosti može dogoditi šteta u okolišu;
41. *Prirodna pojava* je fizikalno-kemijski proces, zračenje, geološka pojava, hidrografski i biološki uvjeti, uvjeti podneblja kao i druge prirodne pojave, koje uzrokuju i/ili utječu na promjene okoliša;
42. *Prirodno dobro* je dio prirode koje je isključivo ili istodobno prirodno javno dobro, prirodni izvor ili prirodna vrijednost;
43. *Promjena u radu postrojenja* jest promjena u naravi i/ili funkcioniranju odnosno organizacijskom ustrojstvu postrojenja i/ili zaposlenika tvrtke ili proširenje postrojenja, koji mogu biti od utjecaja na okoliš;
44. *Referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama (u daljnjem tekstu: RDNRT)* je dokument koji sadrži skup priznatih tehnika i procesa iz kojih se izabire NRT;
45. *Rizik po okoliš* je veličina koja se mjeri vjerojatnošću pojavljivanja događaja i potencijalom štete za okoliš koji taj događaj može uzrokovati;
46. *Sanacija* je skup propisanih mjera i/ili aktivnosti kojima se uspostavlja ili nadomješta stanje okoliša koje je bilo prije nastanka štete odnosno onečišćenja okoliša;

47. *Sastavnice okoliša* su: zrak, voda, more, tlo, krajobraz, biljni i životinjski svijet te zemljina kamena kora;
48. *Standard kakvoće okoliša* je propisana kakvoća okoliša ili pojedine sastavnice okoliša na određenom području;
49. *Stanje morskog okoliša* je sveukupno stanje okoliša u morskim vodama uzimajući u obzir strukturu, funkcije i procese sastavnica morskog okoliša zajedno sa prirodnom fiziografskim, geografskim i klimatskim faktorima, kao i fizičkim, kemijskim i biološkim uvjetima uključujući one koji su rezultat ljudske aktivnosti;
50. *Šteta u okolišu* je svaka šteta nanesena:
- biljnim i/ili životinjskim vrstama i njihovim staništima te krajobraznim strukturama, a koja ima bitan nepovoljan utjecaj na postizanje ili održavanje povoljnog stanja vrste ili stanišnog tipa i kakvoće krajobraza. Bitnost nepovoljnog utjecaja procjenjuje se u odnosu na izvorno stanje, uzimajući u obzir mjerila propisana posebnim propisima,
 - vodama, a koja ima bitan negativan utjecaj na stanje voda: ekološko, kemijsko i/ili količinsko, u skladu s posebnim propisima,
 - moru, a koja ima bitan negativan utjecaj na očuvanje i postizanje dobrog ekološkog stanja mora sukladno posebnim propisima,
 - tlu, čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njegove ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima,
 - zemljinoj kamenoj kori čije onečišćenje odnosno oštećenje je dovelo do rizika za njene ekološke funkcije i zdravlje ljudi, u skladu s posebnim propisima;
51. *Šteta u smislu odgovornosti za štetu uzrokovanu u okolišu* znači mjerljiv štetni učinak odnosno promjenu na prirodnim dobrima ili neposredan ili posredan mjerljivi poremećaj u funkcioniranju prirodnih dobara;
52. *Štetna tvar* je tvar štetna za ljudsko zdravlje i okoliš, s dokazanim akutnim i kroničnim toksičnim učincima, vrlo nadražujuća, kancerogena, mutagena, nagrizajuća, zapaljiva i eksplozivna tvar, ili tvar koja u određenoj dozi i/ili koncentraciji ima takva svojstva;
53. *Tijelo javne vlasti* je tijelo državne vlasti, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravne osobe s javnim ovlastima koje obavljaju djelatnosti u vezi s okolišem;
54. *Tvrtka* je pravna ili fizička osoba koja u skladu s posebnim zakonom obavlja gospodarsku djelatnost koristeći postrojenje. Tvrtkom upravlja ili nadzire rad tvrtke operater;
55. *Učinci industrijske i velike nesreće* su sve neposredne ili posredne, trenutačne ili odgođene nepovoljne posljedice izazvane tim nesrećama na zdravlje i život ljudi, materijalna dobra i okoliš;
56. *Uređaj* je oprema ili dio opreme postrojenja koji podrazumijeva: strojeve, oruđa/alate, električne provodnike, cjevovode, željezničke kolosijeke i

iskrcajne dokove u sklopu postrojenja, uključujući i skladišta te brane i sl. što je nužno za obavljanje djelatnosti tvrtke;

57. *Velika nesreća* je događaj odnosno nekontrolirana pojava izazvana velikom emisijom, požarom ili eksplozijom i sl., koji su uzrokovani nekontroliranim razvitkom događanja tijekom djelovanja u postrojenju u kojem su prisutne opasne tvari te jedna ili više tih opasnih tvari i/ili njihovih spojeva nastalih uslijed događaja odnosno nekontrolirane pojave dovode u ozbiljnu trenutačnu ili odgođenu - naknadnu opasnost ljudsko zdravlje i život, materijalna dobra i/ili okoliš, unutar postrojenja i/ili izvan postrojenja;
58. *Veliki grad* je veliki grad i grad u kojem je sjedište županije, određeni prema posebnom zakonu;
59. *Zahvat u okoliš* je privremeno ili trajno djelovanje čovjeka koje bi moglo utjecati na okoliš, za koje je potrebno ishoditi odgovarajuće odobrenje za realizaciju;
60. *Zainteresirana javnost* je javnost na koju utječe ili bi moglo utjecati odlučivanje o okolišu, te koja živi odnosno radi u području mogućih negativnih utjecaja na okoliš ili u području koje će vjerojatno biti pod negativnim utjecajem. Udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša i ispunjavaju sve uvjete sukladno ovom Zakonu smatrat će zainteresiranima;
61. *Zaštita okoliša* je skup odgovarajućih aktivnosti i mjera kojima je cilj sprječavanje opasnosti za okoliš, sprječavanje nastanka šteta i/ili onečišćivanja okoliša, smanjivanje i/ili otklanjanje šteta nanesenih okolišu te povrat okoliša u stanje prije nastanka štete.;
62. Zdravstvena ekologija je znanstveno stručna disciplina koja se bavi pitanjima zdravlja i bolesti ljudi koji su uvjetovani čimbenicima okoliša. To je i teorija i praksa praćenja, držanja pod kontrolom te sprječavanja negativnog djelovanja na zdravlje štetnih čimbenika okoliša.

(2) *Ministarstvo* je u ovom Zakonu ministarstvo nadležno za zaštitu okoliša, a ministar je ministar nadležan za zaštitu okoliša.

(3) *Nadležno upravno tijelo* je tijelo županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada, koje, prema nadležnostima uređenim ovim Zakonom, obavlja poslove u području zaštite okoliša.

(4) *Tijelo i/ili osoba određena posebnim propisom* je tijelo državne uprave i/ili pravna osoba s javnim ovlastima, određeni posebnim propisima, koji na temelju tih propisa svojim aktima te posebnim uvjetima i potvrdama sudjeluju u postupcima: strateške procjene i ocjene o potrebi strateške procjene; procjene utjecaja zahvata na okoliš, ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i izdavanja upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš; te utvrđivanja objedinjenih uvjeta za zaštitu okoliša.

(5) Izrazi koji se u ovom Zakonu koriste za osobe u muškom rodu, uporabljeni su neutralno i odnose se na muške i ženske osobe.

*Primjena drugih propisa i ovoga Zakona
u odnosu na posebne propise*

Članak 4.

(1) Na postupovna pitanja u postupcima prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisima primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje opći upravni postupak.

(2) Na pitanja prava na pristup informacijama u postupcima prema ovom Zakonu koja nisu uređena ovim Zakonom i njegovim provedbenim propisima primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuje pravo na pristup informacijama.

(3) Na pitanja vezano za Agenciju za zaštitu okoliša koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe posebnog propisa kojim je uređeno osnivanje Agencije za zaštitu okoliša i odredbe propisa o ustanovama.

(4) Na pitanja vezano za Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe posebnog propisa kojim je uređeno osnivanje Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost.

(5) Ovaj Zakon ne primjenjuje se na pitanja odgovornosti onečišćivača Odnosno tvrtke za imovinske i druge štete nanosene fizičkim i pravnim osobama.

(6) Na pitanja odgovornosti za štetu u okolišu koja nisu uređena ovim Zakonom primjenjuju se odredbe propisa kojim se uređuju obvezni odnosi..

(7) Na pitanja zaštite okoliša koja nisu uređena ovim Zakonom a odnose se na pojedine sastavnice okoliša ili opterećenja primjenjuju se posebni propisi kojima se uređuje zaštita pojedine sastavnice okoliša odnosno kojima se uređuje zaštita okoliša od pojedinog opterećenja.

(8) U slučaju da posebnim propisom iz stavka 7. ovoga članka nije uređena zaštita pojedine sastavnice okoliša odnosno zaštita okoliša od opterećenja sukladno ovom Zakonu, na tu sastavnicu odnosno opterećenje odgovarajuće se primjenjuje ovaj Zakon.

(9) U slučaju da za zaštitu pojedine sastavnice okoliša odnosno zaštitu okoliša od opterećenja nije donesen poseban propis, odgovarajuće se primjenjuje ovaj Zakon.

Ovlaštenja ministra

Članak 5.

(1) Način rada u tijelima državne uprave, tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnim osobama koje imaju javne ovlasti u vezi s

provedbom ovoga Zakona propisuje ministar naputkom.

(2) Ovlašćuje se ministar da za potrebe izrade nacrtu pravilnika i tehničkih propisa, koje je ovlašten donositi prema ovome Zakonu, osniva povjerenstva, imenuje članove povjerenstva i tajnika, te uređuje način rada povjerenstva.

(3) Ovlašćuje se ministar da određuje naknadu članovima i tajnicima za rad u povjerenstvima koja je prema ovome Zakonu ovlašten osnivati.

Ciljevi zaštite okoliša

Članak 6.

- (1) Ciljevi zaštite okoliša u ostvarivanju uvjeta za održivi razvitak jesu:
- zaštita života i zdravlja ljudi,
 - zaštita biljnog i životinjskog svijeta, biološke i krajobrazne raznolikosti te očuvanje ekološke stabilnosti,
 - zaštita i poboljšanje kakvoće pojedinih sastavnica okoliša,
 - zaštita ozonskog omotača i ublažavanje klimatskih promjena,
 - zaštita i obnavljanje kulturnih i estetskih vrijednosti krajobraza,
 - sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari,
 - sprječavanje i smanjenje onečišćenja okoliša,
 - trajna uporaba prirodnih izvora,
 - racionalno korištenje energije i poticanje uporabe obnovljivih izvora energije,
 - uklanjanje posljedica onečišćenja okoliša,
 - poboljšanje narušene prirodne ravnoteže i ponovno uspostavljanje njenih regeneracijskih sposobnosti,
 - ostvarenje održive proizvodnje i potrošnje
 - napuštanje i nadomještanje uporabe opasnih i štetnih tvari.
 - održivo korištenje prirodnih dobara, bez većeg oštećivanja i ugrožavanja okoliša,
 - unapređenje stanja okoliša i osiguravanje zdravog okoliša.

(2) Ciljevi iz stavka 1. ovoga članka postižu se primjenom načela zaštite okoliša i instrumenta zaštite okoliša propisanih ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

II. NAČELA ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 7.

Zaštita okoliša temelji se na uvažavanju opće prihvaćenih načela zaštite okoliša, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja.

Načelo održivog razvitka

Članak 8.

(1) Prilikom usvajanja polazišta, donošenja strategija, planova i programa te propisa, i njihovoj provedbi, Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Vlada), županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u okviru svog djelokruga, moraju poticati održivi razvitak..

(2) U svrhu poticanja održivog razvitka zahtjevi zaštite okoliša uređeni ovim Zakonom i posebnim propisima moraju biti uključeni u pripreme i provedbu utvrđenih polazišta i aktivnosti na svim područjima gospodarskog i socijalnog razvitka.

Načelo predostrožnosti

Članak 9.

(1) Pri korištenju okoliša treba štedljivo koristiti sastavnice okoliša i njima upravljati vodeći računa o mogućnostima ponovnog korištenja prirodnih i materijalnih dobara, te vodeći računa o sprječavanju onečišćivanja okoliša, mogućem nastanku šteta po okoliš i izbjegavanju stvaranja otpada, u najvećoj mogućoj mjeri.

(2) Granične vrijednosti emisija, standardi kakvoće okoliša, pravila postupanja i druge mjere zaštite okoliša moraju biti određene propisom odnosno odgovarajućim aktom, a svako djelovanje na okoliš mora biti planirano i izvedeno na način da uzrokuje što manje opterećivanje okoliša, vodeći pri tome računa o racionalnom korištenju prirodnih dobara i energije.

(3) Radi izbjegavanja rizika i opasnosti po okoliš, pri planiranju i izvođenju zahvata treba primijeniti sve utvrđene preventivne mjere zaštite okoliša što podrazumijeva korištenje dobrih iskustava kao i uporabu proizvoda, opreme i uređaja te primjenu proizvodnih postupaka i sustava održavanja projektiranih parametara postrojenja, koji su najpovoljniji po okoliš.

(4) U cilju preventivnosti, prilikom korištenja okoliša, primjenjuju se najbolje raspoložive tehnike i u svijetu priznati sustavi održavanja postrojenja.

(5) Operater, koji svojim djelovanjem ili propuštanjem djelovanja na koje je obvezan propisom ili odgovarajućim aktom i tvrtka, koja obavljanjem djelatnosti uzrokuje rizik po okoliš, ili nanosi štetu u okolišu, obvezni su, o svom trošku bez odgađanja poduzeti nužne mjere zaštite da se izbjegne rizik i šteta u okoliš.

(6) Kada prijete opasnost od stvarne i nepopravljive štete za zdravlje ljudi i okoliš, ne smije se odlagati poduzimanje nužnih zaštitnih mjera, pa ni u slučaju kada ta opasnost nije u cijelosti znanstveno istražena.

(7) Odustat će se odnosno neće se djelovati, obavljati djelatnost i/ili obaviti zahvat, koji imaju znanstveno dokazanu ili pretpostavljenu vjerojatnost štetnog i

trajno štetnog utjecaja na okoliš a osobito na sastavnice okoliša - biološku raznolikost i krajobraz.

*Načelo očuvanja vrijednosti prirodnih dobara,
biološke raznolikosti i krajobraza*

Članak 10.

(1) Prirodna dobra i krajobrazne vrijednosti treba nastojati očuvati na razini obujma i kakvoće koji ne ugrožavaju zdravlje i život čovjeka i nisu štetni za biljni i životinjski svijet.

(2) Tlo je neobnovljivo dobro i mora se koristiti održivo uz očuvanje njegovih funkcija. Nepovoljni učinci na tlo moraju se izbjegavati u najvećoj mogućoj mjeri.

(3) Zahvati u okoliš koji mogu imati štetni učinak na biološku i krajobraznu raznolikost, te očuvanje prirodnog genetskog sklada i sklada prirodnih zajednica, živih organizama i tvari, nisu dopušteni, ukoliko se u postupku u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima ne odluči drukčije.

Načelo zamjene i/ili nadomještaja

Članak 11.

(1) Djelovanje odnosno planirani zahvat koji bi mogao imati štetni utjecaj na okoliš potrebno je zamijeniti djelovanjem odnosno zahvatom koji predstavlja znatno manji rizik za okoliš, što se utvrđuje u postupcima uređenim ovim Zakonom.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuje na korištenje postrojenja te pri korištenju opreme i proizvoda, uz obvezno ograničavanje onečišćenja okoliša na izvoru nastanka.

(3) Tvarima koje se mogu ponovno uporabiti, ili koje su biološki razgradive, treba dati prednost pri uporabi, pa i u slučaju većih troškova.

*Načelo otklanjanja i sanacije
štete u okolišu na izvoru nastanka*

Članak 12.

Ako je šteta u okolišu nastala kao rezultat djelovanja ili propuštanja propisanog obveznog djelovanja operatera odnosno kao rezultat obavljanja djelatnosti fizičke ili pravne osobe, oni su dužni otkloniti odnosno sanirati štetu u okolišu prvenstveno na izvoru nastanka.

Načelo cjelovitog pristupa

Članak 13.

(1) Svrha načela cjelovitog pristupa je sprječavanje i/ili svođenje rizika za okoliš na najmanju moguću mjeru rizika za okoliš u cjelini.

(2) Zahtjevi za visokom razinom zaštite okoliša i poboljšanjem kakvoće okoliša obvezni su sastavni dio svih polazišta kojima je cilj uravnoteženi gospodarski razvitak, a osiguravaju se sukladno načelu održivog razvitka.

(3) Kod izrade i donošenja dokumenata prostornog uređenja mora se posebno uzimati u obzir osjetljivost okoliša na određenom prostoru, odnos prema skladu i vrijednostima krajobraza, odnos prema neobnovljivim i obnovljivim prirodnim dobrima, kulturnoj baštini i materijalnim dobrima, te ukupnost njihovih međusobnih utjecaja i međusobnih utjecaja postojećih i planiranih zahvata na okoliš.

Načelo suradnje

Članak 14.

(1) Održivi razvitak sukladno ovom Zakonu postiže se suradnjom i zajedničkim djelovanjem Hrvatskog sabora, Vlade, županija, Grada Zagreba, velikih gradova, gradova i općina te svih drugih dionika u cilju zaštite okoliša, svakoga u okviru svoje nadležnosti i odgovornosti.

(2) Država osigurava suradnju i solidarnost u rješavanju globalnih i međudržavnih pitanja zaštite okoliša, posebno kroz međunarodne ugovore, suradnjom s drugim državama i sklapanjem odgovarajućih sporazuma te obavješćivanjem drugih država o prekograničnim utjecajima na okoliš, o ekološkim nesrećama, kao i međunarodnom razmjenom informacija o okolišu.

(3) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u okviru svoga djelokruga, solidarno i zajednički sudjeluju u provedbi zaštite okoliša iz svoje nadležnosti, kako bi osigurale provedbu učinkovitih mjera zaštite okoliša na svom području.

Načelo onečišćivač plaća

Članak 15.

(1) Onečišćivač snosi troškove nastale onečišćavanjem okoliša.

(2) Troškovi iz stavka 1. ovoga članka obuhvaćaju troškove nastale u vezi s onečišćavanjem okoliša uključujući i troškove procjene štete, procjene nužnih mjera i troškove otklanjanja štete u okolišu.

(3) Onečišćivač snosi i troškove praćenja stanja okoliša i primjene utvrđenih mjera te troškove poduzimanja mjera prevencije od onečišćivanja okoliša, bez obzira na to da li su ti troškovi nastali kao rezultat propisane odgovornosti za onečišćavanje okoliša, odnosno ispuštanjem emisija u okoliš ili kao naknade utvrđene

odgovarajućim financijskim instrumentima, odnosno kao obveza utvrđena propisom o smanjivanju onečišćivanja okoliša.

Načelo pristupa informacijama i sudjelovanja javnosti

Članak 16.

(1) Javnost ima pravo pristupa informacijama o okolišu kojima raspolaže tijelo javne vlasti i osobe koje tijelo javne vlasti nadzire te osobe koje informacije čuvaju za tijelo javne vlasti.

(2) Javnost ima pravo na pravodobno obavješćivanje o onečišćavanju okoliša, uključujući informacije o opasnim tvarima i djelatnostima, informacije o poduzetim mjerama i s tim u svezi pristup podacima o stanju okoliša.

(3) Javnost ima pravo sudjelovati u postupcima utvrđivanja polazišta, izrade i donošenja strategija, planova i programa, te izrade i donošenja propisa i općih akata u vezi sa zaštitom okoliša.

(4) Javnost ima pravo sudjelovati u postupcima koji se vode na zahtjev nositelja zahvata, operatera i tvrtke, sukladno ovom Zakonu.

(5) Prava iz stavka 1., 2., 3. i 4. javnost ostvaruje na način uređen ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona te sukladno posebnim propisima.

Načelo poticanja

Članak 17.

(1) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u skladu sa svojim nadležnostima, potiču djelatnosti i aktivnosti u svezi sa zaštitom okoliša koje sprječavaju ili smanjuju onečišćavanje okoliša, kao i zahvate u okoliš koji smanjuju uporabu tvari, sirovina i energije, te manje onečišćuju okoliš ili ga iskorištavaju u dopuštenim granicama.

(2) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi, općine i pravne osobe s javnim ovlastima u području zaštite okoliša dužni su poticati informiranje, izobrazbu i poučavanje javnosti o zaštiti okoliša i održivom razvitku i utjecati na razvijanje svijesti o zaštiti okoliša u cjelini.

(3) Vlada odgovarajućim mjerama može poticati pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarske djelatnosti na učinkovitije provođenje mjera zaštite okoliša.

(4) Vlada, županije, Grad Zagreb, veliki gradovi, gradovi i općine, u okviru svoga djelokruga, s onečišćivačima i njihovim asocijacijama mogu sklapati sporazume o dobrovoljnim mjerama koje oni provode u svrhu dodatnog smanjivanja opterećenja na okoliš.

Načelo prava na pristup pravosuđu

Članak 18.

(1) Svaka osoba koja smatra da je njezin zahtjev za informacijom u pitanjima zaštite okoliša zanemaren, neosnovano odbijen, bilo djelomično ili u cijelosti, ili ako na njega nije odgovoreno na odgovarajući način, ima pravo na zaštitu svojih prava pred sudom sukladno posebnom propisu o pravu na pristup informacijama.

(2) U svrhu zaštite prava na zdrav život i održiv okoliš te u svrhu zaštite okoliša i pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od štetnog utjecaja opterećenja, osoba (građanin i druga fizička te pravna osoba, njihove skupine, udruge i organizacije) koja učini vjerojatnim svoj pravni interes i osoba koja zbog lokacije zahvata i/ili zbog prirode i/ili utjecaja zahvata može, u skladu sa zakonom, dokazati da joj je trajno narušeno pravo, ima pravo osporavati postupovnu i materijalnu zakonitost odluka, čina i propusta tijela javne vlasti putem nadležnog tijela i/ili nadležnog suda, u skladu sa zakonom.

III. SASTAVNICE OKOLIŠA I UTJECAJI OPTEREĆENJA

1. Zaštita sastavnica okoliša

Članak 19.

(1) Sastavnice okoliša moraju biti zaštićene od onečišćenja pojedinačno i u okviru ostalih sastavnica okoliša, uzimajući u obzir njihove međusobne odnose i međuutjecaje.

(2) Zaštita od onečišćenja i očuvanje pojedine sastavnice okoliša uređuju se ovim Zakonom, posebnim zakonima, i propisima donesenim na temelju tih zakona.

Zaštita tla i zemljine kamene kore

Članak 20.

(1) Zaštita tla obuhvaća očuvanje zdravlja i funkcija tla, sprječavanje oštećenja tla, praćenje stanja i promjena kakvoća tla te saniranje i obnavljanje oštećenih tala i lokacija.

(2) Onečišćenje odnosno oštećenje tla smatra se štetnim utjecajem na okoliš, a utvrđivanje prihvatljivih graničnih vrijednosti kakvoće tla provodi se na temelju posebnih propisa.

(3) Zaštita zemljine kamene kore obuhvaća održivo iskorištavanje mineralnih sirovina, održivo korištenje krajobrazne raznolikosti i zaštitu geološki vrijednih pojava, objekata i struktura.

(4) Da bi se osiguralo održivo korištenje zemljine kamene kore utvrđuju se mjere zaštite i sanacije u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima.

Zaštita šumskog područja

Članak 21.

Zaštita šumskih područja obuhvaća zaštitu prirodnih i polu-prirodnih sastojina, šumskih kompleksa, kao i zaštitu šumskog tla, vodotoka i izvora, biljnog i životinjskog svijeta koji je u šumskom području, te genetskih sjemenskih sastojina autohtonih vrsta drveća.

Zaštita zraka

Članak 22.

Zaštita zraka obuhvaća mjere zaštite zraka, poboljšanje kakvoće zraka u svrhu izbjegavanja ili smanjivanja štetnih posljedica po ljudsko zdravlje, kakvoću življenja i okoliš u cjelini, očuvanje kakvoće zraka te sprječavanje i smanjivanje onečišćivanja koja utječu na oštećivanje ozonskog sloja i promjenu klime.

Zaštita voda

Članak 23.

(1) Zaštita voda obuhvaća mjere zaštite voda te poboljšanje kakvoće voda u svrhu izbjegavanja ili smanjivanja štetnih posljedica za ljudsko zdravlje, slatkovodne eko sustave, kakvoću življenja i okoliš u cjelini.

(2) Zaštita voda od onečišćavanja provodi se radi očuvanja života i zdravlja ljudi i zaštite okoliša, te omogućavanja održivog, neškodljivog i neometanog korištenja voda za različite namjene.

Zaštita mora i obalnog područja

Članak 24.

(1) Zaštita mora obuhvaća mjere zaštite mora uključujući morski ekosustav i obalno područje kao nedjeljive cjeline, sprječavanje štetnih zahvata na morski ekosustav, sprječavanja onečišćenja mora iz zraka, s kopna, s plovila i drugih onečišćivača uslijed pomorskog prometa uključujući i onečišćenje prouzročeno odbacivanjem s brodova ili iz zrakoplova sa svrhom potapanja ili spaljivanjem na moru, te prekograničnog onečišćenja, kao i sprječavanje onečišćenja uslijed velikih nesreća i uklanjanje njihovih posljedica.

(2) Zaštita mora od onečišćenja podrazumijeva: upravljanje obalnim područjem, morskim dnom i morskim podzemljem te morskim okolišem,

gospodarenje ribama i drugim morskim organizmima tako da se ne uzrokuje šteta morskom okolišu; osiguravanje održive marikulture trajnim praćenjem stanja i posebnom zaštitom odgovarajućih područja mora, podmorja i obale; te ispunjavanjem obveza iz međunarodnih ugovora.

(3) Zaštita obalnog područja obuhvaća mjere zaštite obalnih ekosustava i održivo upravljanje obalnim resursima.

(4) Država poduzima sve odgovarajuće mjere kako bi spriječila, smanjila i suzbila onečišćenje morskog okoliša u skladu s ovim Zakonom i posebnim propisima.

(5) U cilju osiguranja polazišta za postizanje dobrog stanja morskog okoliša i polazišta za osiguranje njegove zaštite i očuvanje, te sprečavanje propadanja morskog okoliša, donosi se dokument zaštite morskog okoliša sukladno članku 48. ovoga Zakona.

Zaštita prirode

Članak 25.

(1) Zaštita prirode odnosi se na očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, te zaštitu prirodnih vrijednosti.

(2) Zaštita prirode obuhvaća praćenje stanja prirode, uspostavu sustava zaštite prirodnih vrijednosti radi njihova trajnoga očuvanja, osiguranje održivog korištenja prirodnih dobara.

2. Zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš

Članak 26.

Zaštita od nepovoljnog utjecaja i štetnog djelovanja opterećenja na pojedine sastavnice i okoliš u cjelini uređuje se ovim Zakonom, posebnim zakonima o pojedinim opterećenjima i propisima donesenim na temelju tih zakona.

Zaštita od štetnog utjecaja genetski modificiranih organizama

Članak 27.

Zaštita od štetnog utjecaja genetski modificiranih organizama (u daljnjem tekstu: GMO) obuhvaća mjere kojima se uređuje prekogranični prijenos, provoz i ograničena uporaba GMO-a i mjere kojima se sprječava uvođenje u okoliš i stavljanje na tržište GMO-a i proizvoda koji sadrže i/ili se sastoje i/ili potječu od GMO-a protivno odredbama posebnog propisa.

Zaštita od buke

Članak 28.

(1) Zaštita od buke provodi se radi zaštite od buke štetne po zdravlje ljudi a koja predstavlja svaki zvuk koji prekoračuje najviše dopuštene razine utvrđene posebnim propisima s obzirom na vrijeme i mjesto nastanka u sredini u kojoj ljudi rade i borave.

(2) Zaštita od buke obuhvaća mjere zaštite od buke na kopnu, u obalnom području mora, vodi i u zraku, radi sprječavanja, smanjivanja i otklanjanja opasnosti za zdravlje ljudi.

Zaštita od ionizirajućih zračenja i nuklearna sigurnost

Članak 29.

(1) Zaštita od ionizirajućih zračenja obuhvaća načela i mjere zaštite od ionizirajućih zračenja, postupanje u izvanrednim događanjima, način postupanja s radioaktivnim otpadom radi osiguranja i smanjivanja rizika za život i zdravlje ljudi te okoliš.

(2) Nuklearna sigurnost obuhvaća mjere sigurnosti i zaštite pri uporabi nuklearnih materijala i u obavljanju nuklearnih djelatnosti u svrhu sprječavanja izvanrednih događaja čija posljedica može biti radioaktivno onečišćenje okoliša.

Zaštita od štetnog utjecaja kemikalija

Članak 30.

Zaštita od štetnog utjecaja kemikalija, njihovih spojeva i pripravaka obuhvaća mjere i postupke kojima se od njihovog štetnog djelovanja štiti zdravlje ljudi, materijalna dobra i okoliš.

Zaštita od svjetlosnog onečišćenja

Članak 31.

(1) Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima uzrokovana unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem.

(2) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja obuhvaća mjere zaštite od nepotrebnih, nekorisnih ili štetnih emisija svjetlosti u prostor u zoni i izvan zone koju je potrebno osvijetliti te mjere zaštite noćnog neba od prekomjernog osvjetljenja.

(3) Zaštita od svjetlosnog onečišćenja određuje se temeljem zdravstvenih, bioloških, ekonomskih, kulturoloških, pravnih, sigurnosnih, astronomskih i drugih standarda.

Gospodarenje otpadom

Članak 32.

Gospodarenje otpadom obuhvaća mjere za sprječavanje nastanka i smanjivanje količina otpada, bez uporabe postupaka i/ili načina koji predstavljaju rizik po okoliš, te mjere za sprječavanje štetnog djelovanja otpada na ljudsko zdravlje i okoliš.

IV. SUBJEKTI ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 33.

Održivi razvitak i zaštitu okoliša osiguravaju:

- Hrvatski sabor,
- Vlada,
- ministarstva i druga nadležna tijela državne uprave,
 - županije i Grad Zagreb,
- veliki gradovi, gradovi i općine,
- Agencija za zaštitu okoliša i Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost,
- pravne osobe s javnim ovlastima,
- osobe ovlaštene za stručne poslove zaštite okoliša,
- pravne i fizičke osobe odgovorne za onečišćavanje okoliša sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima, te druge pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost,
- udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša, te
- građani kao pojedinci, njihove skupine, udruge i organizacije.

Članak 34.

(1) Hrvatski sabor osigurava održivi razvitak i zaštitu okoliša sukladno ovom Zakonu, posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša od štetnog utjecaja i nepovoljnog djelovanja opterećenja, te sukladno propisima donesenim na temelju zakona, a osobito:

- prati i razmatra stanje zaštite okoliša i ostvarenje održivog razvitka putem izvješća koje podnosi Vlada prema ovom Zakonu i posebnim propisima,
- utvrđuje i donosi odgovarajuća polazišta za održivi razvitak i zaštitu okoliša..

(2) Vlada osigurava održivi razvitak i zaštitu okoliša sukladno ovom Zakonu, posebnim zakonima kojima se uređuje zaštita sastavnica okoliša i zaštita od opterećenja te sukladno propisima donesenim na temelju zakona, a osobito:

- prati i razmatra stanje zaštite okoliša putem propisanih izvješća,
- utvrđuje i predlaže Hrvatskom saboru odgovarajuća polazišta za održivi razvitak i zaštitu okoliša,
- odgovarajućim mjerama potiče obrazovanje i poučavanje javnosti u vezi s održivim razvitkom i zaštitom okoliša,
- osigurava financijska i druga sredstva za unaprjeđenje sustava zaštite okoliša,

- sklapa međunarodne sporazume i zaključuje međunarodne ugovore vezano za područje zaštite okoliša i osigurava uvjete za njihovu provedbu,
- po potrebi osniva odgovarajuća stručna i savjetodavna tijela za izvršavanje zadaća preuzetih međunarodnim sporazumima i ugovorima iz područja zaštite okoliša.

Članak 35.

(1) Županije i Grad Zagreb u svojem djelokrugu uređuju, organiziraju, financiraju i unapređuju poslove zaštite okoliša koji su im ovim Zakonom i posebnim propisima stavljeni u nadležnost, a od područnog (regionalnog) su značaja za zaštitu okoliša, unapređenje stanja okoliša na području županije odnosno Grada Zagreba.

(2) Veliki gradovi, gradovi i općine u svojem djelokrugu uređuju, organiziraju, financiraju i unapređuju poslove zaštite okoliša koji su im ovim Zakonom i posebnim propisima stavljeni u nadležnost a od lokalnog su značaja za zaštitu okoliša, unapređenje stanja okoliša na području velikog grada, grada ili općine.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, na velike gradove na odgovarajući način primjenjuju se i odredbe o poslovima od područnog (regionalnog) značaja za zaštitu okoliša, unapređenje stanja okoliša, ako su im ovim Zakonom odnosno posebnim propisima stavljeni u nadležnost.

Savjet za održivi razvitak i zaštitu okoliša

Članak 36.

(1) U cilju postizanja koordiniranog i usuglašenog gospodarskog razvitka vezano za područje zaštite okoliša i osiguranja uvjeta za održivi razvitak, te radi kontinuiteta osiguranja stručne i znanstvene osnove za uređenje pojedinih pitanja u području zaštite okoliša i održivog razvitka osniva se Savjet za održivi razvitak i zaštitu okoliša (u daljnjem tekstu: Savjet).

(2) Savjet osniva Vlada.

(3) Savjet ima 9 članova uključujući i predsjednika Savjeta. Predsjednika i članove savjeta Vlada imenuje iz redova znanstvenih, stručnih, javnih i drugih djelatnika te predstavnika središnjih tijela državne uprave nadležnih za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje i predstavnika udruga civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša.

(4) Savjet daje mišljenja na prijedloge dokumenata iz područja zaštite okoliša i održivog razvitka koje donosi Vlada odnosno Hrvatski sabor, daje mišljenja na prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja zaštite okoliša i gospodarskog razvitka, daje mišljenja na prijedloge i ocjene o usklađenosti rješavanja pitanja vezanih za zaštitu klime i ozonskog sloja te obavlja i druge zadaće koje mu povjeri Vlada i ministar u skladu s ovim Zakonom.

(5) Savjet donosi poslovnik o svom radu.

(6) Članovima Savjeta pripada naknada za rad u Savjetu.

(7) Sredstva za rad Savjeta osiguravaju se u državnom proračunu, a iznos naknade za rad u Savjetu utvrđuje Vlada odlukom.

(8) Stručne i administrativne poslove za Savjet obavlja ministarstvo.

Agencija za zaštitu okoliša

Članak 37.

(1) Poslove prikupljanja i objedinjavanja prikupljenih podataka i informacija o okolišu, radi osiguravanja i praćenja provedbe politike zaštite okoliša i održivog razvitka obavlja Agencija zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Agencija) osnovana posebnim propisom.

(2) Djelatnost Agencije obuhvaća osobito:

- uspostavu, razvoj, vođenje i koordinaciju jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša u Državi,
- prikupljanje i objedinjavanje podataka i /ili informacija o okolišu,
- vođenje odgovarajućih baza podataka o okolišu,
- praćenje i izvješćivanje o stanju okoliša,
- praćenje i izvještavanje o utjecaju okoliša na zdravlje,
- obavljanje stručno-savjetodavnih poslova pri određivanju sadržaja, metodologije i načina praćenja stanja okoliša i vođenja jedinstvenog informacijskog sustava zaštite okoliša,
- pripremu podataka za izradu dokumenata i izvješća u vezi sa zaštitom okoliša i održivim razvitkom,
- izradu stručnih podloga za izradu odnosno suradnju na izradi, dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša te izvješća koja se daju u vezi s provedbom tih dokumenata,
- izradu Izvješća o stanju okoliša iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona,
- izradu Nacionalne liste pokazatelja,
- suradnju s tijelima državne uprave, upravnim odjelima županije, upravnim odjelima Grada Zagreba, upravnim odjelima velikog grada, grada i općine, pravnim osobama s javnim ovlastima i drugim osobama, međunarodnim tijelima, institucijama i udrugama na izradi i realizaciji projekata i programa zaštite okoliša,
- provođenje odnosno sudjelovanje u provedbi međunarodnih ugovora i sporazuma iz područja zaštite okoliša kojih je Država stranka, u dijelu koji se odnosi na izvješćivanje prema preuzetima obvezama,
- sudjelovanje u projektima i programima iz područja zaštite okoliša koji se provode temeljem međunarodnih ugovora, po ovlasti ministarstva,
- osiguravanje uvjeta za pristup informacijama o okolišu, kojima raspolaže i koje nadzire.

(3) Agencija je središnje informacijsko tijelo Države za koordinaciju

izvješćivanja i izvješćivanje Europske komisije o provedbi pojedinih propisa zaštite okoliša te provodi tu koordinaciju izvješćivanja i izvješćivanje. .

(4) Agencija surađuje s Europskom agencijom za okoliš i izvješćuje u skladu sa zahtjevima Europske informacijske i promatračke mreže (EIONET).

(5) Agencija obavlja i druge poslove u skladu s ovim Zakonom, Uredbom o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša, Statutom Agencije i posebnim propisima, koji služe za ostvarivanje djelatnosti Agencije utvrđene stavkom 1., 2., 3. i 4. ovoga članka .

(6) Nacionalna lista pokazatelja iz stavka 2. ovoga članka izrađuje se na temelju posebnih propisa i međunarodnih ugovora, vodeći računa o specifičnim zahtjevima za zaštitu okoliša Države. Nacionalna lista pokazatelja objavljuje se u «Narodnim novinama» za razdoblje od dvije godine.

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost

Članak 38.

(1) Poslove financiranja pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unaprjeđivanja okoliša, te u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, promidžbu ciljeva i načela zaštite okoliša radi postizanja sustavnog i cjelovitog očuvanja kakvoće okoliša, očuvanja prirodnih zajednica i racionalnog korištenja prirodnih dobara i energije kao osnovnih uvjeta održivog razvitka te ostvarivanja prava građana na zdrav okoliš, obavlja Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost u skladu sa zakonom kojim je osnovan.

(2) Sredstva za financiranje djelatnosti Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost osiguravaju se, sukladno Načelu onečišćivač plaća, iz naknada i posebnih naknada .koje plaćaju obveznici plaćanja za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost te iz drugih izvora sukladno posebnim propisima.

Osobe ovlaštene za stručne poslove zaštite okoliša

Članak 39.

(1) Pravna osoba ovlaštena za stručne poslove zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: ovlaštenik), pod uvjetima određenim ovim Zakonom i pravilnikom iz stavka 7. ovoga članka može obavljati poslove koji se odnose na:

- izradu studija o značajnom utjecaju plana ili programa na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška studija);
- izradu studija o utjecaju zahvata na okoliš uključujući i studiju prihvatljivosti planiranog zahvata za prirodu,
- izradu tehničko-tehnološkog rješenja za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša,
- izradu programa zaštite okoliša,

- izradu izvješća o stanju okoliša,
- izradu izvješća o sigurnosti,
- izradu elaborata o zaštiti okoliša koji se odnose na zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš,
- izradu odnosno provjeru (reviziju) posebnih elaborata, proračuna, i projekcija za potrebe sastavnica okoliša,
- procjenu šteta nastalih u okolišu i
- praćenje stanja iz područja zaštite okoliša,
- obavljanje stručnih poslova za potrebe Registra onečišćavanja okoliša.

(2) Ovlaštenik za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka mora ispunjavati uvjete sukladno ovom Zakonu i propisu donesenom na temelju ovoga Zakona.

(3) Ovlaštenik može započeti obavljati neki od poslova iz stavka 1. ovoga članka nakon što ishodi suglasnost ministarstva za obavljanje tih poslova.

(4) Ovlaštenik koji je izradio ili sudjelovao u izradi studije o utjecaju zahvata na okoliš ne može obavljati poslove praćenja stanja okoliša koje praćenje je određeno tom studijom.

(5) O izdanim suglasnostima iz stavka 3. ovoga članka ministarstvo vodi očevidnik.

(6) Ministarstvo jednom godišnje, u prvom tromjesečju tekuće godine, za proteklo jednogodišnje razdoblje, u «Narodnim novinama», objavljuje popis izdanih suglasnosti iz stavka 3. ovog članka.

(7) Uvjete koje mora ispunjavati ovlaštenik za obavljanje pojedinih poslova iz stavka 1. ovoga članka, sadržaj zahtjeva za izdavanje suglasnosti, način izdavanja, rok na koji se izdaje, te uvjete za oduzimanje i način oduzimanja suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka, sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 5. ovoga članka, te druga pitanja s tim u vezi, uz suglasnost ministra nadležnog za poslove zaštite prirode, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

*Obveza polaganja stručnog ispita za
osobe zaposlene kod ovlaštenika*

Članak 40.

(1) Fizičke osobe koje u svojstvu radnika kod ovlaštenika obavljaju poslove iz područja zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: stručne osobe ovlaštenika) dužne su položiti stručni ispit za obavljanje poslova iz područja zaštite okoliša prema programu za polaganje stručnih ispita propisanom Pravilnikom iz stavka 6. ovoga članka.

(2) Stručnim ispitom iz stavka 1. ovoga članka, prema propisanom programu, provjerava se poznavanje važećih propisa iz područja koja uređuje ovaj Zakon i drugih propisa značajnih za primjenu ovoga Zakona, kao i iz područja

uređenih posebnim propisima o sastavnicama okoliša i opterećenjima, te poznavanje dokumenata međunarodnog prava iz područja zaštite okoliša.

(3) Stručni ispit iz stavka 1. ovoga članka polaže se u ministarstvu. Stručni ispit provodi povjerenstvo koje osniva ministar odlukom. Po potrebi ministar će odlukom imenovati više povjerenstava.

(4) Članovi povjerenstva imenuju se popisa osoba koje određuje ministar iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika, stručnih djelatnika ministarstva i predstavnika tijela ili osoba predloženih od strane ministara nadležnih za pojedine sastavnice okoliša.

(5) Troškove polaganja stručnog ispita iz stavka 1. ovoga članka za svoje radnike snosi ovlaštenik.

(6) Program, uvjete i način polaganja stručnog ispita iz stavka 1. ovoga članka, ustroj i način rada povjerenstva koje provodi stručni ispit, način prijave stručne osobe ovlaštenika i uvjeti koje mora ispuniti za polaganje stručnog ispita, pismena putem kojih se postupak polaganja stručnog ispita provodi, te način plaćanja naknade troškova za polaganje stručnog ispita i druga pitanja s tim u svezi, uz suglasnost ministara nadležnih za pojedine sastavnice okoliša, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(7) Povjerenstvo koje provodi stručni ispit iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu.

(8) Iznos i način isplate naknade iz stavka 6. ovoga članka propisuje ministar odlukom.

Revident

Članak 41.

(1) Provjeru - reviziju projekata izrađenih prema posebnom zakonu i propisima donesenim na temelju tog zakona (u daljnjem tekstu: projekt) glede zahtjeva u svezi sa zaštitom okoliša može obavljati pravna osoba koja je za obavljanje tih poslova ishodila ovlaštenje sukladno ovom Zakonu.

(2) Ovlaštenje za obavljanje poslova iz stavka 1. može se izdati pravnoj osobi koja ispunjava uvjete propisane pravilnikom iz stavka 8. ovoga članka.

(3) Revident je fizička osoba zaposlena u pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka ukoliko je ishodila ovlaštenje za revidenta sukladno ovom Zakonu.

(4) Ovlaštenje za revidenta fizičkoj osobi iz stavka 3. ovoga članka može se izdati ukoliko ta osoba ima diplomu visoke naobrazbe tehničke struke i ispunjava druge uvjete propisane pravilnikom iz stavka 8. ovoga članka.

(5) Ovlaštenje u smislu stavka 1. i 3. ovoga članka daje i oduzima ministar po prethodno pribavljenom mišljenju povjerenstva koje osniva i imenuje ministar.

(6) Za članove povjerenstva iz stavka 5. ovoga članka imenuju se predstavnici ministarstva i predstavnici strukovnih organizacija.

(7) O danim ovlaštenjima iz stavka 1. i 3. ovoga članka ministarstvo vodi očevidnik.

(8) Uvjete koje mora ispunjavati pravna osoba za obavljanje poslova revizije projekata u vezi sa zaštitom okoliša te način ishođenja ovlaštenja, uvjete koje mora ispuniti fizička osoba za revidenta te način ishođenja ovlaštenja, kao i uvjete za produženje odnosno oduzimanje te način produženja i oduzimanja izdanih ovlaštenja i dokaze kojima se dokazuje ispunjavanje propisanih uvjeta s tim u svezi, sadržaj i način vođenja očevidnika o izdanim ovlaštenjima iz stavka 1. i 3. ovoga članka pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(9) Popis pravnih osoba ovlaštenih za obavljanje poslova revizije projekata i fizičkih osoba koje su ovlaštene revidenti, na temelju podataka iz propisanog očevidnika, jednom godišnje objavljuje se u »Narodnim novinama«.

Članak 42.

(1) Revident ne može obaviti provjeru projekta u smislu članka 41. stavka 1. ovoga Zakona ukoliko je sudjelovao u izradi toga projekta, ili ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izrađen u pravnoj osobi u kojoj je revident zaposlen.

(2) Provjera projekata u smislu članka 41. stavka 1. ovoga Zakona mora se provesti s obzirom na izdane akte kojima su ti uvjeti utvrđeni a osobito s obzirom na:

- karakteristike postrojenja
- standarde kakvoće okoliša
- način praćenja stanja okoliša i
- druge uvjete propisane pravilnikom iz stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Sadržaj, način i opseg provjere projekta u smislu članka 41. stavka 1. ovoga Zakona, način i značenje ovjere provjerenog projekta od strane revidenta, način izračuna naknade za obavljanje provjere te način potvrđivanja podataka koji su značajni za provjeru uvjeta zaštite okoliša, obvezni sadržaj mišljenja i izjava koje daje revident u postupcima provjere koje obavlja prema ovom Zakonu, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

V. DOKUMENTI ODRŽIVOG RAZVITKA I ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 43.

- (1) Dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša su:
- Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske,
 - Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske,

- Program zaštite okoliša,
- Izvješće o stanju okoliša..

(2) Pod dokumentima održivog razvitka i zaštite okoliša u širem smislu podrazumijevaju se i strategije, planovi, programi i izvješća koji se donose odnosno koji su doneseni prema posebnim propisima u pojedinim sektorima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja.

(3) Strategije donesene prema ovom Zakonu i strategije donesene prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja, na odgovarajući način, sastavni su dio Strategije iz stavka 1. ovoga članka.

Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske

Članka 44.

(1) Strategijom održivog razvitka Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu Strategija) se dugoročno usmjerava gospodarski i socijalni razvitak te zaštita okoliša prema održivom razvitku Države. Strategijom se utvrđuju smjernice dugoročnog djelovanja definiranjem ciljeva i utvrđivanjem mjera za njihovo ostvarenje, uvažavajući postojeće stanje i preuzete međunarodne obveze.

- (2) Strategija sadrži osobito:
- analizu postojećeg gospodarskog, socijalnog i okolišnog stanja;
 - načela i mjerila za određivanje ciljeva i prioriteta održivog razvitka Države;
 - osnovne ciljeve i mjere održivog razvitka gospodarstva, održivog socijalnog razvitka, te zaštite okoliša po pojedinim područjima;
 - institucije koje će biti uključene u provedbu Strategije;
 - način provedbe i odgovornost za provedbu Strategije;
 - praćenje provedbe Strategije skupom pokazatelja.

(3) Strategiju izrađuje ministarstvo u suradnji sa središnjim upravnim tijelima nadležnim za poslove: gospodarstva, zdravstva i socijalne skrbi, poljoprivrede, šumarstva, vodnog gospodarstva, prirode, obrazovanja, znanosti, mora, turizma, prometa i razvitka. Izradu Strategije koordinira ministarstvo.

(4) Strategiju, na prijedlog Vlade, donosi Hrvatski sabor.

(5) Strategija održivog razvitka Republike Hrvatske se prije donošenja objavljuje na web stranicama ministarstva. Nakon donošenja Strategija se objavljuje u "Narodnim novinama".

(6) Izmjene i/ili dopune odnosno nova Strategija se donosi svakih deset godina, a iznimno i ranije na prijedlog ministarstva.

(7) Razvojni dokumenti pojedinih područja i djelatnosti ne mogu biti u suprotnosti sa Strategijom.

Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske

Članak 45.

(1) Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Plan) određuje prioritetne ciljeve zaštite okoliša u Državi. Plan mora biti usuglašen sa Strategijom.

(2) Plan sadrži osobito: mjere i aktivnosti u području zaštite okoliša u Državi, način provedbe mjera, redoslijed ostvarivanja mjera, rok izvršavanja, nositelje provedbe, projekte, procjenu sredstava za provedbu Plana te analizu troškova i koristi.

(3) Plan se donosi za razdoblje od osam godina. Izvršavanje Plana provjerava se za četverogodišnje razdoblje provedbe.

(4) Plan izrađuje ministarstvo, a donosi ga Vlada.

(5) Plan se objavljuje u "Narodnim novinama".

(6) Nadzor nad provedbom Plana provodi ministarstvo.

(7) Izmjene i/ili dopune odnosno novi Plan može se donijeti za četverogodišnje razdoblje na temelju analize učinkovitosti primijenjenih mjera i stanja u okolišu utvrđenog Izvješćem o stanju okoliša za to razdoblje, a prema potrebi i ranije, kada to predloži ministarstvo.

Program zaštite okoliša

Članak 46.

(1) Programom zaštite okoliša (u daljnjem tekstu: Program) se u skladu s područnim (regionalnim) odnosno lokalnim posebnostima i obilježjima područja za koje se Program donosi, pobliže razrađuju mjere iz Plana koje se odnose to područje.

(2) Program sadrži osobito:

- uvjete i mjere zaštite okoliša, prioritetne mjere zaštite okoliša po sastavnicama okoliša i pojedinim prostornim cjelinama područja za koji se Program donosi;
- subjekte koji su dužni provoditi mjere utvrđene Programom i ovlaštenja u svezi s provedbom utvrđenih mjera zaštite okoliša;
- praćenje stanja okoliša i ocjenu potrebe uspostave mreže za dodatno praćenje stanja okoliša u području za koji se Program donosi;
- način provedbe interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćivanja okoliša u području za koji se Program donosi ;
- rokove za poduzimanje pojedinih utvrđenih mjera;
- izvore financiranja za provedbu utvrđenih mjera i procjenu potrebnih sredstava.

- (3) Program donose predstavnička tijela županije, Grada Zagreba i velikih gradova, uz prethodnu suglasnost ministarstva.
- (4) Program se donosi u roku od šest mjeseci nakon donošenja Plana.
- (5) Prilikom izrade i donošenja Programa županija i veliki gradovi na njezinom području dužni su odgovarajuće međusobno surađivati.
- (6) Programi županije, Grada Zagreba i velikog grada moraju biti usuglašeni s Planom..
- (7) Usuglašenost Programa iz stavka 6. ovoga članka utvrđuje ministarstvo prilikom izdavanja prethodne suglasnosti iz stavka 3. ovoga članka.
- (8) Program se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, ovisno o tome čije predstavničko tijelo ga je donijelo.
- (9) Županija, Grad Zagreb i veliki grad dužni su Program dostaviti Agenciji u roku od mjesec dana od dana njegova donošenja.
- (10) Izmjene i/ili dopune odnosno novi Program mogu se donijeti za četverogodišnje razdoblje na temelju analize učinkovitosti primijenjenih mjera i stanja u okolišu utvrđenog Izvješćem o stanju okoliša u županiji odnosno Gradu Zagrebu te velikom gradu, a ukoliko je došlo do izmjena i dopuna Plana koje se odnose na područje županije, odnosno Grada Zagreba ili velikog grada izmjene i/ili dopune odnosno novi Program, mogu se donijeti prema potrebi i ranije.

Članak 47.

- (1) Ukoliko je to predviđeno Programom županije, Program za svoje područje, mogu donijeti i grad i općina. Prilikom izrade i donošenja Programa grad i općina obvezni su surađivati sa županijom čijem području pripadaju i odgovarajućim gradovima i općinama na čije područje, vezano za zaštitu okoliša, može utjecati Program.
- (2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Program donosi predstavničko tijelo grada odnosno općine.
- (3) Program grada i općine se objavljuje u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave..
- (4) Grad i općina su obvezni Program dostaviti Agenciji u roku od mjesec dana od dana njegova donošenja.
- (5) Izmjene i/ili dopune odnosno novi Program grad i općina mogu donijeti , za četverogodišnje razdoblje ukoliko je došlo do izmjena i/ili dopuna Programa županije kojima je to određeno. Izmjene i/ili dopune tih Programa, za isto razdoblje,

mogu se donijeti na temelju analize učinkovitosti primijenjenih mjera i stanja u okolišu utvrđenog Izvješćem o stanju okoliša u gradu odnosno općini u četverogodišnjem razdoblju, a prema potrebi i ranije.

*Strategija zaštite morskog okoliša i
Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora*

Članak 48.

U smislu članka 43. stavka 2. ovoga Zakona dokumentom zaštite okoliša podrazumijevaju se i :

- Strategija zaštite morskog okoliša,
- Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora (u daljnjem tekstu: Plan intervencija).

Članak 49.

(1) Strategijom zaštite morskog okoliša dugoročno se određuju i usmjeravaju ciljevi upravljanja morskim okolišem na načelima održivog razvitka u skladu s ukupnim gospodarskim, društvenim, socijalnim i kulturnim razvitkom na području Države.

(2) Strategija zaštite morskog okoliša sadrži osnove za usmjeravanje i usklađivanje gospodarskih, tehničkih, znanstvenih, obrazovnih, organizacijskih i drugih mjera te mjere provedbe međunarodnih obveza s ciljevima zaštite morskog okoliša, osobito:

- procjenu trenutnog stanja morskog okoliša i utjecaj ljudskih aktivnosti na okoliš,
- kriterije i uvjete za određivanje dobrog stanja morskog okoliša,
- ciljeve u zaštiti morskog okoliša i pokazatelje,
- kratkoročne i dugoročne mjere za postizanje dobrog stanja okoliša,
- program praćenja stanja morskog okoliša,
- integralno upravljanje obalnim područjem.

(3) Strategiju zaštite morskog okoliša izrađuje ministarstvo u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za poslove: mora, turizma, prometa i razvitka, gospodarstva, poljoprivrede, šumarstva, vodnoga gospodarstva, prirode, znanosti i zdravstva. Izradu Strategije zaštite morskog okoliša koordinira ministarstvo.

(4) Strategiju zaštite morskog okoliša, na prijedlog Vlade, donosi Hrvatski sabor.

(5) Strategija zaštite morskog okoliša se prije donošenja objavljuje na web stranicama ministarstva, a nakon donošenja objavljuje se u "Narodnim novinama".

(6) Izmjene i/ili dopune odnosno nova Strategija zaštite morskog okoliša donosi se svakih deset godina, na temelju analize učinkovitosti primijenjenih mjera i

stanja u okolišu utvrđenog Izvješćem o stanju okoliša, a prema potrebi i ranije, kada to predloži ministarstvo.

Članak 50.

(1) Planom intervencija utvrđuju se aktivnosti i mjere za spremnost i za reagiranje na iznenadna onečišćenja mora radi zaštite morskog okoliša.

(2) Plan intervencija sadrži osobito:

- vrste rizika i prijetnji od onečišćenja mora;
- područje djelovanja po Planu intervencija
- subjekte koji su dužni provoditi mjere, ovlaštenja u svezi s provedbom mjera zaštite morskog okoliša, te odgovornost i ovlaštenja za postupanje i način rukovođenja, koordiniranja i zapovijedanja,
- postupke i mjere za predviđanje, sprječavanje i ograničavanje onečišćenja mora i podmorja;
- postupke i mjere za smanjenje šteta u morskome okolišu te otklanjanja posljedica šteta u okolišu kod iznenadnog onečišćenja mora većih razmjera,
- plan ljudskih resursa i materijalno-tehničkih sredstava koje je moguće angažirati za dopunu redovitih snaga,
- način provedbe pripravnosti i način aktiviranja operativnih snaga,
- način djelovanja operativnih snaga i drugih sudionika,
- način održavanja reda i sigurnosti pri intervencijama u zaštiti morskog okoliša,
- način osiguravanja financijskih sredstava za provedbu plana.
- način praćenja stanja morskog okoliša i ocjenu potrebe uspostave mreže za dodatno praćenje stanja okoliša,
- način provedbe interventnih mjera u izvanrednim slučajevima onečišćavanja morskog okoliša,
- rokove za poduzimanje pojedinih mjera.
- izvore financiranja za provedbu pojedinih mjera i procjenu potrebnih sredstava.

(3) Plan intervencija izrađuje ministarstvo u suradnji sa središnjim tijelima državne uprave nadležnim za poslove: mora, turizma, prometa i razvitka, vodnoga gospodarstva, prirode, zdravstva, protupožarne zaštite (MUP), obrane, zaštite i spašavanja te u suradnji sa županijskim upravnim tijelom nadležnim za poslove prostornog uređenja. Izradu Plana intervencija koordinira ministarstvo.

(4) Plan intervencija sukladno ovom Zakonu i posebnom propisu donosi Vlada.

(5) Plan intervencija se objavljuje u "Narodnim novinama".

Izvješće o stanju okoliša

Članak 51.

(1) Za potrebe praćenja ostvarivanja ciljeva iz dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša iz članka 44. i 45. ovoga Zakona, strateških, planskih i programskih dokumenata vezanih za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja kao i drugih dokumenata vezanih za zaštitu okoliša te zbog cjelovitog uvida u stanje okoliša, Hrvatski sabor za razdoblje od četiri godine razmatra izvješće o stanju okoliša na državnoj razini..

(2) Izvješće o stanju okoliša sadrži osobito: pregled ostvarivanja ciljeva Strategije i Plana, podatke o stanju okoliša u području za koje se izvješće podnosi, podatke o utjecaju pojedinih zahvata na okoliš, ocjenu stanja, ocjenu učinkovitosti provedenih mjera, podatke o praćenju stanja okoliša i institucionalnom sustavu upravljanja okolišem te korištenju financijskih sredstava za zaštitu okoliša, procjenu potrebe izrade novih ili izmjena i dopuna postojećih dokumenata te druge podatke od značenja za zaštitu okoliša.

(3) Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na državnu razinu izrađuje se na temelju Nacionalne liste pokazatelja i drugih podataka u skladu sa stavkom 2. ovoga članka.

(4) Izvješće o stanju okoliša na državnoj razini Vladi predlaže ministarstvo, a Vlada ga podnosi Hrvatskom saboru.

Članak 52.

(1) Za potrebe praćenja ostvarivanja ciljeva iz Programa i programskih dokumenata vezanih za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja kao i drugih dokumenata vezanih za zaštitu okoliša te zbog cjelovitog uvida u stanje okoliša na području jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave predstavničko tijelo županije, Grada Zagreba, velikog grada odnosno drugog grada ili općine, za razdoblje od četiri godine razmatra izvješće o stanju okoliša u županiji, Gradu Zagrebu, velikom gradu odnosno drugom gradu ili općini.

(2) Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Programa županije, Grada Zagreba, velikog grada, odnosno drugog grada ili općine, izrađuje nadležno upravno tijelo županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada. Za drugi grad i općinu to izvješće izrađuje nadležno upravno tijelo županije u suradnji s tim gradom i općinom.

(3) Izvješće o stanju okoliša iz stavka 1. ovoga članka sadrži odgovarajuće podatke sukladno članku 51. stavku 2. ovoga Zakona i druge podatke potrebne za izradu toga Izvješća, ovisno o posebnim značajkama područja za koje se Izvješće podnosi.

(4) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka predstavničkom tijelu jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave podnosi izvršno tijelo te jedinice.

(5) Izvješće iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se Agenciji u roku od mjesec dana nakon razmatranja na sjednici predstavničkog tijela jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

*Planovi tvrtki i drugih pravnih i fizičkih osoba
koje obavljaju djelatnosti vezano za područje zaštite okoliša*

Članak 53.

(1) Tvrtka je obvezna izraditi Plan usklađivanja postrojenja s tehničkim standardima zaštite okoliša uređenim ovim Zakonom odnosno posebnim propisom te s propisanim mjerama iz potvrđenih međunarodnih ugovora.

(2) Kod izrade Plana iz stavka 1. ovoga članka operater je obvezan poštivati ovim Zakonom i posebnim propisima određene tehničke standarde i rokove prilagodbe postrojenja te se pridržavati utvrđenih tehničkih standarda i rokova prilikom provedbe toga Plana.

(3) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti vezano za područje zaštite okoliša odnosno djelatnosti vezane za pojedinu sastavnicu okoliša i/ili opterećenje sukladno posebnim propisima kada su prema tim propisima obvezne u svrhu zaštite okoliša izrađivati odgovarajuće planske dokumente u svezi djelatnosti koju obavljaju, obvezne su pri izradi tih planskih dokumenta odgovarajuće primijeniti i odredbe ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona o izvještavanju i dostavljanju podataka Agenciji.

(4) Kada obveza iz stavka 3. ovoga članka nije propisana, pravna i fizička osoba može sama za svoje potrebe izraditi planski dokument glede zaštite okoliša vezano za obavljanje svoje djelatnosti.

VI. INSTRUMENTI ZAŠTITE OKOLIŠA

1. Standardi kakvoće okoliša i tehnički standardi zaštite okoliša

Članak 54.

(1) Standardi kakvoće okoliša koji sadrže granične vrijednosti pokazatelja za pojedine sastavnice okoliša i za osobito vrijedne, osjetljive ili ugrožene područne cjeline određuju se zakonom, a ako nisu uređeni zakonom propisuje ih uredbom Vlada.

(2) Propisom iz stavka 1. ovoga članka mogu se propisati postupak i rokovi za postizanje standarda zaštite okoliša i moguća odstupanja standarda kakvoće okoliša.

(3) Za određene proizvode, postrojenja, pogone ili uređaje, opremu i proizvodne postupke koji mogu prouzročiti rizik ili opasnost po okoliš, posebnim propisima određuju se tehnički standardi zaštite okoliša.

(4) Tehničkim standardima iz stavka 3. ovoga članka određuju se granične vrijednosti emisija u vezi s proizvodnim postupkom i korištenjem postrojenja, pogona, uređaja, opreme te granične vrijednosti pokazatelja sastavnica proizvoda.

(5) Tehničkim standardima iz stavka 3. ovoga članka propisuju se: način izrade, proizvodnje, označavanja, postupanja i korištenja proizvoda; način korištenja pogona, uređaja, opreme i proizvodnih postupaka, način utvrđivanja i praćenja kakvoće proizvoda, pogona, uređaja, opreme i proizvodnih postupaka, postupak homologacije, način obračuna troškova utvrđivanja i praćenja kakvoće proizvoda, pogona, uređaja, opreme i proizvodnih postupaka te postupanje s proizvodima, postrojenjima, pogonima, uređajima i opremom nakon prestanka korištenja.

(6) Tehničke standarde iz stavka 3. ovoga članka propisuje uredbom Vlada.

(7) Propisima iz stavka 1. i 6. ovoga članka određuju se postupak i rokovi za postizanje standarda kakvoće okoliša i tehničkih standarda zaštite okoliša te postupak i rokovi za njihovu primjenu na postojeće proizvode, postrojenja, pogone, uređaje i opremu.

(8) Iznimno od stavka 6. ovoga članka, tehničke standarde emisije onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve, zahtjevi o homologaciji koje moraju zadovoljavati, metode i postupci ispitivanja, način priznavanja dokumenata o homologaciji izdanih u drugim državama, sadržaj potvrde (certifikata) o sukladnosti, naknade za provođenje postupka homologacije, način obračuna troškova praćenja propisanih tehničkih standarda kao i uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe za obavljanje postupka homologacije i praćenja kakvoće proizvoda stavljenih na tržište, propisuje čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za mjeriteljstvo uz suglasnost ministra.

2. Strateška procjena utjecaja plana i programa na okoliš

Članak 55.

(1) Strateška procjena utjecaja na okoliš (u daljnjem tekstu: strateška procjena) je postupak kojim se procjenjuju vjerojatno značajniji utjecaji na okoliš koji mogu nastati provedbom plana ili programa.

(2) Strateškom procjenom stvara se osnova za promicanje održivog razvitka kroz objedinjavanje uvjeta za zaštitu okoliša u planove i programe pojedinog područja. Time se omogućava da se mjerodavne odluke o prihvaćanju plana i programa donose uz poznavanje mogućih značajnijih utjecaja koje bi plan i program svojom provedbom mogao imati na okoliš, a nositeljima zahvata pružaju se okviri djelovanja i daje se mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka.

Obveza provedbe strateške procjene

Članak 56.

Strateška procjena obvezno se provodi:

- za plan i program, isključujući njihove izmjene i/ili dopune, koji se donosi na državnoj i područnoj (regionalnoj) razini iz područja: poljoprivrede, šumarstva, ribarstva, energetike, industrije, rudarstva, prometa, telekomunikacija, turizma, gospodarenja otpadom i gospodarenja vodama;
- za prostorni plan županije i Prostorni plan Grada Zagreba, isključujući njihove izmjene i/ili dopune.

Postupak ocjene o potrebi strateške procjene

Članak 57.

(1) Za izmjene i/ili dopune planova i programa iz članka 56. ovoga Zakona obvezno se provodi postupak u kojem se odlučuje o potrebi provedbe strateške procjene (u daljnjem tekstu: postupak ocjene). Postupak ocjene provodi se na način uređen ovim Zakonom i uredbom iz stavka 4. ovoga članka.

(2) U postupku ocjene donosi se odluka koja se temelji na pojedinačnim ispitivanjima i/ili kriterijima utvrđenim uredbom iz stavka 4. ovoga članka.

(3) Kada se u postupku ocjene donese odluka o obvezi provedbe strateške procjene, strateška procjena se provodi primjenom odredbi ovoga Zakona o strateškoj procjeni plana i programa.

(4) Način pojedinačnih ispitivanja, kriterije za utvrđivanje vjerojatno značajnog utjecaja izmjena i/ili dopuna plana ili programa na okoliš u postupku ocjene i način provedbe postupka ocjene; način provedbe postupka strateške procjene, obvezni sadržaj i način izrade strateške studije te postupak u svezi s tim, obvezni sadržaj mišljenja i drugih akata u tom postupku, rokovi u tom postupku; obvezni sadržaj izvješća o načinu na koji su u plan ili program integrirani uvjeti zaštite okoliša utvrđeni strateškom procjenom, način praćenja stanja okoliša glede značajnih utjecaja plana i programa prilikom njihove provedbe, te način provjere provedbe mjera zaštite okoliša koje su postale sadržajem plana ili programa, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Planovi i programi koji ne podliježu strateškoj procjeni

Članak 58.

Strateškoj procjeni ne podliježu:

- planovi i programi koji služe isključivo za potrebe nacionalne obrane i/ili civilne zaštite, odnosno oni koji se primjenjuju u nuždi te vanjski planovi zaštite i spašavanja;

- financijski i proračunski planovi i programi..

*Nadležnost za provedbu strateške procjene
i ocjene o potrebi strateške procjene*

Članak 59.

(1) Stratešku procjenu za plan i program na državnoj razini provodi ministarstvo donosno ministarstvo nadležno za područje za koje se plan ili program donosi.

(2) Stratešku procjenu za plan i program na područnoj (regionalnoj) razini provodi nadležno upravno tijelo u županiji odnosno u Gradu Zagrebu, u suradnji sa nadležnim upravnim odjelom u županiji odnosno Gradu Zagrebu, ovisno o području za koji se plan ili program donosi.

(3) Postupak ocjene o potrebi strateške procjene za izmjene i/ili dopune plana ili programa iz stavka 1. ovoga članka provode tijela koja su prema stavku 1. ovoga članka nadležna za provedbu strateške procjene, u suradnji s ministarstvom u slučaju kada za postupak ocjene nije nadležno ministarstvo.

(4) Postupak ocjene o potrebi strateške procjene za izmjene i/ili dopune plana ili programa iz stavka 2. ovoga članka provodi tijelo koje je prema stavku 2. ovoga članka nadležna za provedbu strateške procjene.

Način provedbe strateške procjene

Članak 60.

(1) Strateška procjena se provodi tijekom izrade nacrtu prijedloga plana ili programa prije utvrđivanja konačnog prijedloga i upućivanja u postupak donošenja, na način propisan ovim Zakonom i uredbom iz članka 57. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) U postupku strateške procjene osigurava se informiranje i sudjelovanje javnosti na način propisan ovim Zakonom i uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Iznimno od stavka 1. i 2. ovoga članka, postupak provedbe strateške procjene i informiranja te sudjelovanja javnosti u tom postupku, koji se provodi tijekom izrade plana iz članka 56. alineje 2. provodi se u ranoj fazi izrade toga plana sukladno posebnom zakonu.

Članak 61.

(1) U postupku strateške procjene izrađuje se strateška studija. Strateška procjena se provodi na temelju rezultata utvrđenih strateškom studijom.

(2) Strateškom studijom se određuju, opisuju i procjenjuju očekivani značajni učinci na okoliš koje može uzrokovati provedba plana ili programa i razumne alternative vezano za zaštitu okoliša koje uzimaju u obzir ciljeve i obuhvat toga plana ili programa.

(3) Sadržaj svake pojedine strateške studije, ovisno o planu ili programu za čije se potrebe izrađuje, određuje tijelo nadležno za provedbu strateške procjene sukladno obveznom sadržaju i postupku propisanom uredbom iz članka 57. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 62.

U svrhu izbjegavanja umnožavanja strateške procjene neće se provoditi strateška procjena za plan ili program na nižoj razini, za čije polazne osnove je strateška procjena provedena strateškom procjenom plana ili programa na višoj razini i za koji je ovim Zakonom odnosno posebnim zakonom utvrđena obveza usklađenosti niže razine s višom razinom.

Članak 63.

(1) Tijelo nadležno za provedbu strateške procjene sukladno ovom Zakonu stratešku studiju i nacrt prijedloga plana ili programa obvezno je dostaviti na mišljenje tijelima i/ili osobama određenim posebnim propisima.

(2) Tijelo i/ili osoba određena posebnim propisom obvezni su svoje mišljenje dostaviti tijelu nadležnom za provedbu strateške procjene u roku od 30 dana. Ukoliko mišljenje ne bude dostavljeno u propisanom roku, smatra se da prema posebnim propisima nema posebnih utjecaja i uvjeta vezanih za zaštitu okoliša koje je potrebno uvažiti u planu ili programu.

Članak 64

(1) Tijelo nadležno prema odredbi članka 59. stavka 1. ovoga Zakona, osim u slučaju kada je za provedbu strateške procjene nadležno ministarstvo, prije upućivanja prijedloga plana ili programa u proceduru donošenja, obvezno je o strateškoj procjeni ishoditi mišljenje ministarstva.

(2) Kada je za provedbu strateške procjene prema ovom Zakonu nadležno tijelo iz članka 59. stavka 2. ovoga Zakona, ono je dužno, prije upućivanja prijedloga plana ili programa u proceduru donošenja, o strateškoj procjeni ishoditi mišljenje ministarstva.

(3) U slučaju kada se radi o strateškoj procjeni plana iz članka 56. alineje 2. uključujući i stratešku procjenu o izmjenama i/ili dopunama toga plana mišljenje iz stavka 2. ovoga članka ishodit će se u okviru zahtjeva za davanje suglasnosti na taj plan prema posebnom zakonu.

(4) Mišljenja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka daju se u skladu s odredbama uredbe iz članka 57. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 65.

(1) Prije nego što je utvrđen nacrt prijedloga plana ili programa koji se daje na javnu raspravu uključujući javni uvid i javno izlaganje, nacrt plana i programa razmatra, a rezultate strateške studije ocjenjuje savjetodavno stručno povjerenstvo (u daljnjem tekstu: povjerenstvo za stratešku procjenu) i o tome daje svoje mišljenje.

(2) Povjerenstvo za stratešku procjenu pojedinog plana ili programa imenuje čelnik tijela nadležnog za provedbu strateške procjene.

(2) Sastav i broj članova povjerenstva za stratešku procjenu određuje se ovisno o obuhvatu i drugim značajkama plana ili programa za koji se provodi strateška procjena.

(3) Članovi povjerenstva za stratešku procjenu imenuju se s popisa osoba koje odredi ministar iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika, predstavnika područne (regionalne), odnosno lokalne samouprave, predstavnika tijela državne uprave i predstavnika pravnih osoba s javnim ovlastima te predstavnika ministarstva.

(4) Popis osoba iz stavka 3. ovoga članka objavljuje se u "Narodnim novinama".

(5) Kada se strateška procjena provodi za plan ili program na državnoj razini, najmanje jedan član povjerenstva za stratešku procjenu je predstavnik ministarstva.

(6) Povjerenstvo za stratešku procjenu ima pravo na naknadu za svoj rad.

(7) Postupak imenovanja i opoziva, obvezni sastav, način rada, obvezni sadržaj mišljenja koje izdaje povjerenstvo za stratešku procjenu te visinu i način isplate naknade za rad toga povjerenstva, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

Članak 66.

(1) Prije stavljanja u proceduru donošenja pri utvrđivanju konačnog prijedloga plana ili programa obvezno se uzimaju u obzir rezultati strateške procjene, mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom te se razmatraju primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i rezultati bilo kojih prekograničnih konzultacija ako su bile obvezne sukladno ovom Zakonu, koji su dani na nacrt prijedloga plana i programa i mišljenje ministarstva.

(2) Postupak strateške procjene završava izvješćem tijela nadležnog za provedbu strateške procjene. Izvješće sadrži informaciju o: načinu na koji su pitanja zaštite okoliša integrirana u plan ili program, rezultate toga postupka te mjere zaštite okoliša i način praćenja primjene mjera koje su postale sadržajem plana ili programa

kao i način praćenja značajnih utjecaja na okoliš donesenog plana ili programa, te ostale podatke sukladno uredbi iz članka 57. stavka 4. ovoga Zakona.

(3) O Izvješću iz stavka 2. ovoga članka i donesenom planu i programu tijelo nadležno za provedbu strateške procjene u skladu s ovim Zakonom i uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona informira javnost, tijela i/ili osobe određene posebnim propisom i države koje su sudjelovale u prekograničnim konzultacijama kada su one bile obvezne sukladno ovom Zakonu.

(4) Nakon donošenja plana ili programa tijelo nadležno za njegovo donošenje obvezno je prilikom provedbe plana i programa osigurati praćenje mjera zaštite okoliša koje su postale njegovim sadržajem.

Članak 67.

Kada strateška procjena uključuje i ocjenu prihvatljivosti plana ili programa na prirodu postupak strateške procjene utjecaja plana ili programa na prirodu provodi se u okviru postupka strateške procjene utjecaja plana ili programa na okoliš.

Sredstva za stratešku procjenu i ocjenu o potrebi strateške procjene

Članak 68.

(1) Sredstva za stratešku procjenu i ocjenu o potrebi strateške procjene, kada se ti postupci provode za plan i program koji se donose na državnoj razini, osiguravaju se iz sredstava državnog proračuna i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

(2) Sredstva za stratešku procjenu i ocjenu o potrebi procjene, kada se ti postupci provode za plan i program na područnoj (regionalnoj) razini, osiguravaju se iz proračuna jedinica područne (regionalne) samouprave i iz drugih izvora u skladu sa zakonom.

3. Procjena utjecaja zahvata na okoliš

Definicija i svrha procjene utjecaja zahvata na okoliš

Članak 69.

(1) Procjena utjecaja zahvata na okoliš je procjena mogućih značajnih utjecaja na okoliš zahvata određenih ovim Zakonom i uredbom iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) Procjenom utjecaja zahvata na okoliš prepoznaje se, opisuje i ocjenjuje, na prikladan način, utjecaj zahvata iz stavka 1. ovoga članka na okoliš, tako da se utvrđuje mogući izravni i neizravni utjecaj zahvata na: tlo, vodu, more, zrak, šumu,

klimu, ljude, biljni i životinjski svijet, krajobraz, materijalnu imovinu, kulturnu baštinu, uzimajući u obzir njihove međudnose.

(3) Procjena utjecaja zahvata na okoliš mora osigurati ostvarenje načela predostrožnosti u ranoj fazi planiranja zahvata kako bi se utjecaji zahvata sveli na najmanju moguću mjeru i postigla najveća moguća očuvanost kakvoće okoliša, što se postiže usklađivanjem i prilagođavanjem namjeravanog zahvata s prihvatnim mogućnostima okoliša na određenom području.

(4) Procjena utjecaja zahvata na okoliš provodi se u okviru pripreme namjeravanog zahvata, prije izdavanja lokacijske dozvole za provedbu zahvata ili drugog odobrenja za zahvat za koji izdavanje lokacijske dozvole nije obvezno.

(5) Kada procjena utjecaja zahvata na okoliš uključuje i ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu, sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode, neće se provoditi poseban postupak ocjene sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode. U tom slučaju će se u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš sukladno mišljenju tijela nadležnog za zaštitu prirode utvrditi i kompenzacijski uvjeti za ugrožavanje posebnim propisom zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta i staništa.

(6) Mjere i/ili program praćenja stanja okoliša utvrđeni rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš obvezni su sadržaj dozvola za provedbu zahvata koje se izdaju prema posebnom zakonu.

Objedinjeni postupci

Članak 70.

(1) Kada se zahvat, za kojega se provodi procjena utjecaja na okoliš, odnosi na postrojenje za kojega se prema ovom Zakonu i uredbi iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona obvezno utvrđuju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, o zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš i o zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša odlučuje se u jedinstvenom postupku.

(2) U postupku iz stavka 1. ovoga članka rješava se primjenom odredbi ovoga Zakona kojima je uređena procjena utjecaja zahvata na okoliš i odredbi ovoga Zakona kojima je uređeno utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje.

(3) U postupku iz stavka 1. ovoga članka izdaje se rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša..

Zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i zahvati koji podliježu ocjeni o potrebi procjene

Članak 71.

(1) Zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja na okoliš utvrđuju se uredbom iz stavka 3. ovoga članka.

(2) Ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš temelji se na pojedinačnim ispitivanjima i/ili kriterijima propisanim uredbom iz stavka 3. ovoga članka.

(3) Način podnošenja zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš, minimalni sadržaj studije o procjeni utjecaja zahvata na okoliš u slučaju kada sadržaj studije nije određen uputom, način sudjelovanja ovlaštenika koji je izradio studiju o procjeni utjecaja zahvata na okoliš; način podnošenja zahtjeva za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, način pojedinačnih ispitivanja i kriteriji na temelju kojih se odlučuje o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, način davanja ocjene; način podnošenja zahtjeva za izdavanje upute o sadržaju studije o procjeni utjecaja na okoliš i način izdavanja te upute; obvezni sadržaj pismena koja se izdaju vezano za informiranje javnosti i sudjelovanje zainteresirane javnosti u postupcima: procjene utjecaja zahvata na okoliš, ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i izdavanja upute o sadržaju studije o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, te način rada i obvezni sadržaj mišljenja koje izdaje povjerenstvo koje sudjeluje u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Izuzeca

Članak 72.

(1) Kada zahvat u okoliš, za koji je uredbom iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona utvrđena obveza procjene utjecaja na okoliš, služi u nacionalne obrambene svrhe, na zahtjev nositelja zahvata, može se razmotriti i provesti odgovarajući oblik procjene utjecaja zahvata na okoliš ili ovisno o zahtjevu, provesti ocjena o potrebi procjene.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka zahtjev se podnosi ministarstvu. Ministarstvo provodi ocjenu o potrebi procjene na odgovarajući način i ocjenu o potrebi procjene, te predlaže Vladi donošenje odluke s tim u svezi.

(3) Odluka Vlade o potrebi procjene u smislu stavka 2. ovoga članka obvezno sadrži:

- način provedbe odgovarajućeg oblika procjene ako je utvrđeno da se procjena treba provesti (obvezni sadržaj zahtjeva nositelja zahvata, minimalni sadržaj stručne aplikacije na temelju koje se provodi procjena i sve u svezi s tim,
- način informiranja javnosti i sudjelovanja zainteresirane javnosti u postupku iz podstavka 1. ovoga stavka,
- način obavještanja druge države ukoliko se radi o zahvatu u okoliš s prekograničnim utjecajem i u slučaju klada je ocjenjeno da se procjena neće provoditi,
- način obavještanja javnosti o donošenju rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš i obvezni sadržaj izvješća o provedenom postupku, uključujući i

- obavještanje zainteresirane javnosti o razlozima neprihvatanja primjedbi i prijedloga koji su dostavljeni u tom postupku,
- druge uvjete u vezi s postupkom iz stavka 1. ovoga članka..

(4) Procjenu utjecaja na okoliš zahvata iz stavka 1. ovoga članka provodi ministarstvo. Na ovaj postupak odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona o procjeni utjecaja zahvata na okoliš, u onom dijelu koji nije određen odlukom iz stavka 2. ovoga članka.

(5) Za zahvat u okoliš, za koji je propisom donesenim na temelju ovoga Zakona propisana obveza procjene utjecaja na okoliš, ta procjena ne mora se provoditi u slučaju iznimne važnosti zahvata kod žurnog sprječavanja nastanka ili otklanjanja posljedica nastale štete uzrokovane djelovanjem više sile, ili zbog drugih opasnosti za ljude, materijalna dobra i okoliš.

(6) O slučaju iz stavka 1. ovoga članka kada se u postupku ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš donese odluka da nije potrebno provesti procjenu i u slučaju iz stavka 5. ovoga članka ministarstvo je obvezno obavijestiti nadležno tijelo Europske unije.

Zahtjev nositelja zahvata

Članak 73.

(1) Postupak kojim se provodi procjena utjecaja zahvata na okoliš i postupak kojim se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš provode se na pisani zahtjev nositelja zahvata.

(2) Zahtjev za procjenu utjecaja zahvata na okoliš sadrži studiju o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i druge propisane dokumente sukladno uredbi iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona te se podnosi na način propisan tom uredbom.

(3) Zahtjev za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš podnosi se na način propisan uredbom iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona.

(4) Ukoliko nositelj zahvata zahtjev iz stavka 2. odnosno stavka 3. ovoga članka ne podnese na propisani način i sa propisanim sadržajem niti nakon što je posebnim zaključkom ministarstva ili nadležnog upravnog tijela u županiji odnosno u Gradu Zagrebu pozvan da zahtjev u određenom roku dopuni sukladno propisanom sadržaju, zahtjev će se posebnim rješenjem odbaciti.

(5) Rok za dopunu zahtjeva u smislu odredbe stavka 4. ovoga članka može se utvrditi najduže na tri mjeseca od dana dostave zaključka kojim je zatražena dopuna zahtjeva.

(6) Ukoliko ministarstvo ili nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa utvrdi da zahtjev iz stavka 3. ovoga članka nije na zakonu osnovan posebnim rješenjem će zahtjev odbiti.

Nadležnost

Članak 74.

(1) O zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš i o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš odlučuje ministarstvo ili nadležno upravno tijelo u županiji odnosno u Gradu Zagrebu, ovisno o zahvatima koji su im određeni u nadležnost uredbom iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona.

(2) O zahtjevu za davanje upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš prije njezine izrade odlučuje ministarstvo ili nadležno upravno tijelo u županiji odnosno u Gradu Zagrebu, ovisno o zahvatima koji su im određeni u nadležnost uredbom iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona.

(3) Zahvate koji su u nadležnosti ministarstva, odnosno nadležnog upravnog tijela u županiji te u Gradu Zagrebu određuje Vlada uredbom iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona.

Studija o utjecaju zahvata na okoliš i određivanje sadržaja studije prije njezine izrade

Članak 75.

(1) Studija o utjecaju zahvata na okoliš je stručna podloga koja obuhvaća sve potrebne podatke, dokumentaciju, obrazloženja i opise u tekstualnom i grafičkom obliku, prijedlog ocjene prihvatljivosti zahvata i mjere zaštite okoliša u odnosu na zahvat te po potrebi, program praćenja stanja okoliša. Na temelju studije o utjecaju zahvata na okoliš provodi se procjena utjecaja zahvata na okoliš.

(2) Studija o utjecaju zahvata na okoliš mora biti izrađena na temelju najnovijih, vjerodostojnih i dostupnih podataka.

(3) Nositelj zahvata osigurava izradu studije o utjecaju zahvata na okoliš i podmiruje sve troškove u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš.

(4) Ovlaštenik koji izrađuje studiju o utjecaju zahvata na okoliš je odgovoran za istinitost, točnost, stručnu utemeljenost i udovoljavanje propisanim zahtjevima u vezi s izradom i sadržajem studije.

Članak 76.

(1) Nositelj zahvata može, prije izrade studije o utjecaju zahvata na okoliš, pisanim zahtjevom od ministarstva, odnosno od nadležnog upravnog tijela u županiji te u Gradu Zagrebu, zatražiti da mu se, s obzirom na namjeravani zahvat, izda uputa o sadržaju studije.

(2) Uputa iz stavka 1. ovoga članka nije upravni akt.

(3) Zahtjev za izdavanje upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš podnosi se na način propisan uredbom iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona. Ukoliko zahtjev iz stavka 1. ovoga članka ne bude podnesen na propisani način donijet će se rješenje kojim se zahtjev odbacuje kao nepotpun.

Povjerenstvo u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš

Članak 77.

(1) U postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš uključujući i utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, kada se ono provodi u jedinstvenom postupku u smislu članka 70. stavka 1. ovoga Zakona, svojim mišljenjem sudjeluje savjetodavno stručno povjerenstvo (dalje u tekstu: povjerenstvo), koje za svaki pojedini zahvat imenuje ministar, odnosno čelnik nadležnog upravnog tijela u županiji te u Gradu Zagrebu. Ukoliko se predviđa veći broj zahvata iste vrste može se imenovati stalno povjerenstvo za tu vrstu zahvata.

(2) Povjerenstvo ocjenjuje utjecaj zahvata na okoliš, njegovo vrednovanje i prihvatljivost na temelju studije o utjecaju zahvata na okoliš te ministarstvu, odnosno nadležnom upravnom tijelu u županiji te u Gradu Zagrebu daje mišljenje o prihvatljivosti zahvata, predlaže moguće varijante za okoliš i mjere zaštite okoliša te program praćenja stanja okoliša vezano za zahvat. U jedinstvenom postupku iz članka 70. stavka 1. ovoga Zakona povjerenstvo ocjenjuje i mogući utjecaj na okoliš tehnologije i tehnike predložene za postrojenje te predlaže ministarstvu objedinjene mjere zaštite okoliša u vezi s postrojenjem.

(3) Sastav i broj članova povjerenstva određuje se odlukom, ovisno o vrsti zahvata i ovisno o djelatnosti koju će tvrtka obavljati u postrojenju na koje se zahvat odnosi.

(4) Članovi povjerenstva imenuju se s popisa osoba koje određuje ministar iz redova znanstvenih i stručnih djelatnika, predstavnika tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom, predstavnika jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te predstavnika ministarstva. Članovima povjerenstva mogu se s istog popisa odrediti zamjenici.

(5) Popis osoba iz stavka 4. ovoga članka, objavljuje se u "Narodnim novinama".

(6) Povjerenstvo ima pravo na naknadu za svoj rad. Naknadu za rad povjerenstva sukladno odluci ministra osigurava nositelj zahvata odnosno tvrtka.

Rokovi za provedbu postupaka

Članak 78.

(1) Postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš mora se provesti u roku od četiri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva nositelja zahvata.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, rok za provedbu postupka procjene utjecaja zahvata na okoliš može se produžiti najviše za dva mjeseca ako je u postupku ocijenjeno nužnim obavljanje dopunskih radnji.

(3) Postupak ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš mora se provesti u roku od tri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva nositelja zahvata.

(4) Uputa o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš mora se izdati u roku od tri mjeseca od dana primitka urednog zahtjeva za izdavanje upute.

(5) Zahtjevi iz stavka 1., 3. i 4. ovoga članka smatrat će se urednima kada sadrže sve propisane dokumente i podatke na temelju kojih se, prema ocjeni ministarstva, može donijeti rješenje odnosno uputa u skladu s ovim Zakonom.

(6) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada se postupak procjene utjecaja zahvata na okoliš provodi kao jedinstveni postupak u smislu članka 70. stavka 1. ovoga Zakona, postupak se mora provesti u roku od šest mjeseci od dana primitka urednog zahtjeva koji je zadnji u tom postupku postao uredan u skladu s ovim Zakonom.

Rješenja i obvezni sadržaj rješenja

Članak 79.

(1) O zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš odlučuje se rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, ako se ne odlučuje u jedinstvenom postupku u smislu članka 70. stavka 1. ovoga Zakona. Rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš se utvrđuje da je namjeravani zahvat prihvatljiv za okoliš uz primjenu mjera zaštite okoliša i da sadrži potrebne mjere zaštite okoliša koje proizlaze iz zakona, drugih propisa, standarda i mjera koje doprinose smanjivanju onečišćavanja okoliša, a po potrebi može se utvrditi i program praćenja stanja okoliša. Kada nisu ispunjeni zakonom propisani uvjeti za zaštitu okoliša ovim rješenjem utvrđuje se da zahvat nije prihvatljiv za okoliš.

(2) O zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš odlučuje se rješenjem kojim se utvrđuje da je za zahvat potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš odnosno da za zahvat nije potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš.

(3) Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša kojim se odlučuje u jedinstvenom postupku u smislu članka 70. stavka 1. ovoga Zakona i rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka mogu se izdati nositelju zahvata odnosno tvrtci čiji je zahtjev odnosno zahtjevi uredni, nakon što je proveden postupak u skladu s odredbama ovoga Zakona i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(4) Prije donošenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša obvezno se uzimaju u obzir rezultati studije

utjecaja zahvata na okoliš, mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisom, te se razmatraju primjedbe, prijedlozi i mišljenja javnosti i zainteresirane javnosti i rezultati bilo kojih prekograničnih konzultacija ako su bile obvezne sukladno ovom Zakonu.

Važenje rješenja i postupci nakon ishoda rješenja

Članak 80.

(1) Rješenje o prihvatljivosti zahvata za okoliš i rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša prestaju važiti ako se u roku od dvije godine od dana konačnosti rješenja ne podnese zahtjev za izdavanje lokacijske dozvole odnosno drugog akta sukladno posebnom zakonu.

(2) Važenje rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš može se, na zahtjev nositelja zahvata, jednom produžiti na još dvije godine uz uvjet da se nisu promijenili uvjeti utvrđeni u skladu s ovim Zakonom i drugi uvjeti u skladu s kojima je izdano to rješenje. O zahtjevu za produženje važenja rješenja o prihvatljivosti zahvata za okoliš odlučuje se rješenjem.

(3) Za svaku izmjenu ili dopunu namjeravanog zahvata vezano za stanje objekta odnosno postrojenja koje je utvrđeno rješenjem o prihvatljivosti zahvata odnosno tehničko tehnološkim rješenjem kao sastavnim dijelom rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, nositelj zahvata i tvrtka su obvezni, prije podnošenja zahtjeva za izdavanje lokacijske dozvole ili drugog akta prema posebnom zakonu, ishoditi posebno rješenje o ocjeni o potrebi procjene utjecaja na okoliš zahvata s obzirom na nastale promjene odnosno rješenje o ocjeni o potrebi utvrđivanja novih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

(4) Rješenje iz stavka 3. ovoga članka donosi isto tijelo koje je donijelo rješenje o prihvatljivosti zahvata odnosno o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

(5) Rješenjem koje se donosi u postupku u smislu stavka 3. ovoga članka utvrdit će se i način na koji će se provesti procjena utjecaja zahvata na okoliš odnosno način na koji će se provesti utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, ukoliko se utvrdi potreba da se takvi postupci provedu. Pri tome će se odgovarajuće primijeniti odredbe ovoga Zakona i provedbenih propisa ovoga Zakona kojima je uređena procjena utjecaja zahvata na okoliš odnosno način utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Pravo na žalbu

Članak 81.

(1) Protiv rješenja iz članka 70. stavka 3., rješenja iz članka 73. stavka 4. i 6., rješenja iz članka 76. stavka 3., rješenja iz članka 79. stavka 1., 2. i rješenja iz članka 80. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, koje je donijelo ministarstvo, žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(2) Protiv rješenja iz članka 73. stavka 4. i 6., rješenja iz članka 76. stavka 3., rješenja iz članka 79. stavka 1. i 2. i rješenja iz članka 80. stavka 2. i 3. ovoga Zakona, koje je donijelo nadležno upravno tijelo u županiji odnosno u Gradu Zagrebu, može se, izjaviti žalba ministarstvu.

(3) Rješenje iz članka 70. stavka 3., rješenje iz članka 79. stavka 1. i 2. i rješenje iz članka 80. stavka 2. i 3. ovoga Zakona dostavlja se nadležnoj inspekciji.

4. Utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje

Cilj i svrha utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša

Članak 82.

(1) Prije početka gradnje i puštanja u rad, kao i prije značajne promjene u radu ili rekonstrukcije postrojenja namijenjenog obavljanju djelatnosti kojom se mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje tlo, zrak, vode i more, tvrtka je obvezna ishoditi objedinjene uvjete zaštite okoliša u skladu s ovim Zakonom i uredbom iz stavka 4. ovoga članka.

(2) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša iz stavka 1. ovoga članka utvrđuju se s ciljem cjelovite zaštite okoliša sprječavanjem, smanjivanjem i u najvećoj mogućoj mjeri otklanjanjem onečišćenja, prvenstveno na samom izvoru, te osiguravanjem promišljenog gospodarenja prirodnim dobrima nadzorom onečišćenja i uspostavljanjem održive ravnoteže između ljudskog djelovanja i socijalno-ekonomskog razvoja, s jedne strane, te prirodnih dobara i regenerativne sposobnosti prirode, s druge strane.

(3) Djelatnosti kojima se mogu prouzročiti emisije u smislu stavka 1. ovoga članka utvrđuju se uredbom iz stavka 4. ovoga članka.

(4) Način podnošenja zahtjeva za utvrđivanje i način utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za nova (prije početka gradnje i rekonstrukcije te puštanja u redoviti rad) i za postojeća postrojenja u kojima se obavljaju djelatnosti u smislu stavka 1. ovoga članka, obvezni sadržaj tehničko-tehnološkog rješenja za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša, troškove i način pokrića troškova u svezi s tim postupcima, obvezni sadržaj rješenja kojima se utvrđuju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, način i obveza provedbe pokusnog rada postrojenja s obzirom na utvrđene mjere i objedinjene uvjete zaštite okoliša, način dostavljanja podataka o praćenju emisija u tlo, zrak, vode i more te druge sastavnice okoliša, uvjete kada se za postrojenje moraju ishoditi novi objedinjeni uvjeti zaštite okoliša odnosno rješenje o izmjenama i dopunama utvrđenih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, način postupanja nadležnih tijela u slučajevima kada bi emisije iz postrojenja mogle izazvati prekogranični utjecaj na zdravlje ljudi i okoliš drugih država, obvezni sadržaj analize stanja u postojećem postrojenju i obvezni sadržaj elaborata o načinu usklađivanja s odredbama ovoga Zakona, te obvezni sadržaj mišljenja ministarstva o analizi i elaboratu tvrtke kao i način njegova izdavanja, te druge mjere i uvjete u skladu s međunarodno priznatim standardima i propisima, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Obveze tvrtke u vezi s cjelovitom zaštitom okoliša

Članak 83.

Tvrtka je, u svrhu cjelovite zaštite okoliša od štetnih utjecaja djelatnosti koje se obavljaju u postrojenju u smislu članka 82. stavka 1. ovoga Zakona obvezna osigurati da se pri obavljanju djelatnosti u postrojenju:

- poduzimaju sve potrebne i posebnim propisima odnosno aktima određene mjere radi sprječavanja onečišćenja, a osobito kroz primjenu najboljih raspoloživih tehnika;
- ne uzrokuju znatnije onečišćenje okoliša;
- izbjegava stvaranje i/ili proizvodnja otpada, odnosno da se otpad oporabljuje ili, kada se te mjere ne mogu postići, da se otpad odlaže na način kojim se izbjegavaju ili smanjuju utjecaji na okoliš i sukladno načelu blizine prema posebnom propisu;
- učinkovito koristi energija;
- poduzimaju sve nužne i posebnim propisima odnosno aktima određene mjere kako bi se spriječile nesreće i sanirale njihove posljedice;
- po prestanku rada postrojenja poduzmu sve mjere kako bi se izbjegao rizik onečišćenja okoliša i područje postrojenja vratilo u povoljno odnosno zadovoljavajuće stanje.

*Nadležnost za rješavanje o zahtjevu za
utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite
okoliša za postrojenje i način utvrđivanja*

Članak 84.

(1) O zahtjevu za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje rješava ministarstvo.

(2) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša za postrojenje utvrđuju se u postupku iz članka 70. stavka 1. ovoga Zakona prije izdavanja lokacijske dozvole. Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša moraju sadržavati uvjete zaštite tla, zraka, vode, mora ukoliko to lokacija postrojenja uvjetuje, te ostalih sastavnica okoliša kao i uvjete zaštite na radu. Svi ti uvjeti zaštite okoliša moraju proizlaziti iz karakteristika tehnoloških procesa danih u tehničko-tehnološkom rješenju postrojenja, odabranih na principu najboljih raspoloživih tehnika primjenjivih na postrojenje.

(3) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša utvrđeni rješenjem iz članka 70. stavka 3. sastavni su dio lokacijske dozvole.

(4) Provjera ispunjavanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša iz stavka 2. ovoga članka utvrđenih rješenjem iz članka 70. stavka 3. ovoga Zakona provodi se u postupku tehničkog pregleda u okviru postupka izdavanja uporabne dozvole, koji se provodi prema posebnom zakonu, osim u dijelu koji se odnosi na zaštitu okoliša, koji dio se provodi u skladu s ovim Zakonom.

*Način podnošenja zahtjeva za utvrđivanje
objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje*

Članak 85.

(1) Zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje može se odnositi na jedan ili više dijelova postrojenja na istoj lokaciji, u kojima djelatnost namjerava obavljati ili obavlja i/ili ih koristi ista tvrtka.

(2) Zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje podnosi se istodobno sa zahtjevom za procjenu utjecaja zahvata na okoliš, koji se odnosi na to postrojenje. Zahtjev obvezno sadrži tehničko-tehnološko rješenje za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša i:

- opis postrojenja i djelatnosti koju tvrtka namjerava obavljati odnosno obavlja u postrojenju,
- popis sirovina, pomoćnih materijala, i drugih supstanci te podaci o energiji koja će se koristiti ili stvarati u postrojenju,
- opis izvora emisija iz postrojenja,
- opis stanja lokacije i područja gdje se postrojenje nalazi,
- opis svojstava i količine očekivanih emisija iz postrojenja u svaki medij, kao i identifikacije značajnijih učinaka emisija na okoliš,
- opis predviđene tehnologije i drugih tehnika sprečavanja ili, gdje to nije moguće, smanjenja emisija iz postrojenja,
- prema potrebi, opis mjera za sprječavanje i oporabu otpada nastalog u postrojenju,
- opis ostalih mjera predviđenih u cilju zadovoljavanja općih načela osnovnih obveza tvrtke u skladu s člankom 83. ovoga Zakona,
- opis mjera predviđenih za praćenje emisija u okoliš, te
- sažetak svih podataka navedenih u podstavcima 1.- 9. ovoga stavka.

(3) Ukoliko je za izvedbu odnosno rad postrojenja ovim Zakonom i odgovarajućim provedbenim propisom ovoga Zakona, odnosno posebnim propisom, osim obveze ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš odnosno obveze procjene utjecaja zahvata na okoliš, utvrđena i obveza izrade Izvješća o sigurnosti, odnosno obveza ishođenja dozvole za emisije stakleničkih plinova, tada zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje, osim sadržaja određenog stavkom 2. ovoga članka, mora sadržavati i odgovarajuće akte i/ili podatke o postupcima koji se odnose na te obveze.

(4) Tehničko-tehnološko rješenje za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša osigurava nositelj zahvata odnosno tvrtka te snosi sve troškove u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

(5) Tehničko-tehnološko rješenje za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša mora biti izrađeno na temelju najnovijih, vjerodostojnih i dostupnih podataka.

(6) Ovlaštenik koji izrađuje tehničko-tehnološko rješenje za postrojenje vezano za objedinjene uvjete zaštite okoliša je odgovoran za istinitost, točnost,

stručnu utemeljenost i udovoljavanje propisanim zahtjevima u vezi s izradom i sadržajem toga rješenja.

Članak 86.

(1) Ukoliko nositelj zahvata odnosno tvrtka zahtjev iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona ne podnese na propisani način i sa propisanim sadržajem niti nakon što je posebnim zaključkom ministarstva pozvan/pozvana da zahtjev u određenom roku dopuni sukladno propisanom sadržaju, zahtjev će se posebnim rješenjem odbaciti.

(2) Rok za dopunu zahtjeva iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka može se utvrditi najduže na tri mjeseca od dana dostave zaključka kojim je zatražena dopuna zahtjeva.

(3) Ukoliko ministarstvo na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa utvrdi da zahtjev iz članka 85. stavka 1. ovoga Zakona nije na zakonu osnovan posebnim rješenjem će zahtjev odbiti.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Način provedbe postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje

Članak 87.

(1) Postupak utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje provodi se u skladu s ovim Zakonom i posebnim zakonom.

(2) Na rok za provedbu postupka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje primjenjuju se odredbe članka 78. stavka 6. ovoga Zakona u slučaju kada se radi o izdavanju rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, a kada se radi o izdavanju uporabne dozvole prema posebnom zakonu primjenjuje se rok utvrđen tim zakonom.

Članak 88.

(1) Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša obvezno sadrži sve uvjete sukladno članku 84. stavku 2. ovoga Zakona koje postrojenje mora postići sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima, te način na koji treba provesti provjeru ispunjavanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša u pokusnom radu postrojenja sukladno posebnom zakonu. Tehničko-tehnološko rješenje za postrojenje vezano za utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša je sastavni dio toga rješenja,

(2) Ukoliko određena lokacija zahtjeva strože uvjete kakvoće okoliša od uvjeta određenih graničnim vrijednostima prema posebnim propisima, dodatnim

mjerama u rješenju iz stavka 1. ovoga članka određuju se granične vrijednosti emisija dopustive uvjetima kakvoće okoliša na toj lokaciji.

(3) Uporabnom dozvolom, ne isključujući sadržaj i svrhu toga akta uređen posebnim zakonom, daje se odobrenje za rad cijelog ili dijela postrojenja te se utvrđuje da postrojenje ispunjava objedinjene uvjete zaštite okoliša u skladu s rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša. Uporabnom dozvolom potvrđuje se da postrojenje ispunjava i propisane uvjete za rad i/ili za obavljanje djelatnosti. (u daljnjem tekstu ovi uvjeti su: objedinjeni uvjeti zaštite okoliša iz uporabne dozvole).

(4) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša utvrđeni u skladu s ovim Zakonom za postrojenje na koje se primjenjuju posebni propisi o sustavu trgovanja emisijama stakleničkih plinova ne sadrže posebne uvjete koji se odnose na učinkovito korištenje energije u ložištima ili drugim jedinicama koji ispuštaju ugljični dioksid (CO₂).

(5) Odredbe stavka 4. ovoga članka ne primjenjuju se na objedinjene uvjete zaštite okoliša koji se utvrđuju za postrojenje koje je privremeno isključeno iz sustava trgovanja emisijama stakleničkih plinova sukladno posebnom propisu.

Članak 89.

(1) Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša obvezno se prilaže Idejnom projektu koji se izrađuje sukladno posebnom zakonu i sastavni je dio zahtjeva za izdavanje lokacijske dozvole prema tom zakonu.

(2) Uz zahtjev za izdavanje građevinske dozvole prema posebnom zakonu prilaže se i pisano izvješće ovlaštenog revidenta prema ovom Zakonu kojim se potvrđuje da je tehničkim rješenjem postrojenja dokazano da su ispunjeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša kako je utvrđeno lokacijskom dozvolom odnosno rješenjem iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U tehničkom pregledu koji se provodi prema posebnom zakonu u okviru postupka izdavanja uporabne dozvole za postrojenje, nakon puštanja u pokusni rad postrojenja, stručnjak za zaštitu okoliša iz ministarstva provjerava jesu li ispunjeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša sukladno rješenju iz stavka 1. ovoga članka.

(4) Ministar može, ovisno o specifičnim tehnikama koje se primjenjuju u radu postrojenja za koji se obavljaju provjere iz stavka 3. ovoga članka, ovlastiti stručnu ustanovu, trgovačko društvo odnosno stručnjaka specijalistu, da uz odgovarajuće službene osobe i stručnjake sudjeluju u radu povjerenstva za tehnički pregled prema posebnom zakonu.

Članak 90.

(1) Objedinjeni uvjeti zaštite okoliša iz uporabne dozvole utvrđuju se s rokom primjene za razdoblje od pet godina od dana izdavanja uporabne dozvole.

(2) Po proteku roka iz stavka 1. ovoga članka uporabna dozvola prestaje važiti u dijelu koji se odnosi na objedinjene uvjete zaštite okoliša, ne dovodeći u

pitanje druge utvrđene uvjete u toj dozvoli sukladno posebnom zakonu, ukoliko u međuvremenu nije podnesen zahtjev za produljenje toga roka u skladu s ovim Zakonom.

(3) Razdoblje važenja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša iz uporabne dozvole, na zahtjev tvrtke, može se produžiti samo ako postrojenje ispunjava uvjete pod kojima se, prema važećim propisima u vrijeme podnošenja zahtjeva, mogu utvrditi isti objedinjeni uvjeti. O zahtjevu tvrtke rješava se posebnim rješenjem.

(4) Protiv uporabne dozvole glede objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Pokusni rad i puštanje u redoviti rad postrojenja

Članak 91.

(1) Za sva postrojenja za koje je ovim Zakonom i uredbom iz članka 82. stavka 4. ovoga Zakona propisana obveza ishođenja rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša mora se u pokusnom radu provjeriti ispunjavanje utvrđenih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

(2) Postrojenje može biti pušteno u redoviti rad ako je tijekom pokusnog rada postrojenja utvrđeno da su ispunjeni svi parametri određeni mjerama zaštite okoliša iz rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša i na temelju izdane uporabne dozvole.

Obveze operatera nakon ishođene uporabne dozvole, odnosno rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje

Članak 92.

(1) Nakon ishođene uporabne dozvole u smislu članka 88. stavka 3. ovoga Zakona operater je o početku redovitog rada postrojenja obavezan obavijestiti ministarstvo u roku od 15 dana prije započinjanja obavljanja djelatnosti.

(2) Operater tvrtke za čije postrojenje je u skladu s ovim Zakonom izdana uporabna dozvola, odnosno rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša kada se radi o postojećem postrojenju, obavezan je Agenciji dostavljati podatke o rezultatima praćenja emisija u tlo, zrak, vode, more te druge sastavnice okoliša sukladno propisanim obvezama o izvješćivanju, te odmah prijaviti inspekciji zaštite okoliša svaki nepredviđeni događaj u postrojenju ili djelovanje u okoliš, koji bitno utječu na okoliš.

(3) Podaci iz stavka 2. ovoga članka dostavljaju se do 15. lipnja tekuće godine za proteklu godinu.

(4) Operater je obvezan pisanim podneskom obavijestiti ministarstvo o promjeni u radu i planiranoj rekonstrukciji postrojenja tvrtke te dostaviti detaljni opis namjeravanih promjena vezanih za postrojenje.

(5) Na temelju uvida i analize obavijesti operatera iz stavka 4. ovoga članka, kada su ispunjeni uvjeti propisani uredbom iz članka 82. stavka 4. ovoga Zakona, ministarstvo može posebnim rješenjem tvrtci naložiti da prije ishoda bilo kojeg dokumenta prema posebnom zakonu glede rekonstrukcije postrojenja, podnese zahtjev za:

- izdavanje rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postrojenje u cijelosti ili za dio postrojenja u kojem namjerava obaviti rekonstrukciju,
- izdavanje rješenja o izmjenama i/ili dopunama objedinjenih uvjeta zaštite okoliša iz uporabne dozvole, odnosno iz rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša vezano za postojeće postrojenje.

(6) U slučaju obveze podnošenja zahtjeva prema rješenju ministarstva iz stavka 5. ovoga članka zahtjev se podnosi na način propisan uredbom iz članka 82. stavka 4. ovoga Zakona za postojeća postrojenja.

Obveza praćenja najboljih raspoloživih tehnika

Članak 93.

(1) Ministarstvo prati razvoj najboljih raspoloživih tehnika.

(2) Radi obavljanja poslova iz stavka 1. ovoga članka ministar može, ovisno o specifičnim tehnikama koje se primjenjuju, za praćenje pojedinih raspoloživih tehnika ovlastiti stručnu ustanovu, trgovačko društvo odnosno stručnjaka specijalistu, a može u te svrhe odlukom osnovati i posebno stručno savjetodavno tijelo.

(3) Članovi stručnog savjetodavnog tijela imaju pravo na naknadu za rad u tijelu.

(4) Sredstva za naknade za rad pravnim i fizičkim osobama iz stavka 2. i 3. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

Članak 94.

Ministarstvo svakih pet godina, po službenoj dužnosti, razmatra, i ukoliko je potrebno, posebnim rješenjem dopunjava prvobitno utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša za postrojenje sukladno ovom Zakonu, a osobito kada:

- je onečišćenje koje uzrokuje postrojenje tvrtke takvog značaja da je potrebno razmotriti granične vrijednosti emisija utvrđene izdanim objedinjenim uvjetima

- zaštite okoliša i u svrhu učinkovitog objedinjavanja uvjeta zaštite okoliša utvrditi nove granične vrijednosti emisija;
- bitne promjene u najboljim raspoloživim tehnikama omogućuju značajno smanjenje emisija a bez nametanja većih troškova;
 - sigurnosni uvjeti rada ili aktivnosti nalažu uporabu drugih raspoloživih i dostupnih tehnika,
 - to nalaže usklađivanje sa zakonom, odnosno s europskim i/ili međunarodnim propisima.

*Prestanak važenja uporabne dozvole u dijelu kojim su
utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o
objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje*

Članak 95.

(1) Ministarstvo može, na prijedlog inspektora zaštite okoliša ili drugog inspektora nadležnog prema posebnom zakonu, posebnim rješenjem utvrditi prestanak važenja uporabne dozvole u dijelu kojim su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša, odnosno može posebnim rješenjem utvrditi prestanak važenja rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje, - i prije roka utvrđenog tom dozvolom, odnosno rješenjem u slučaju kada:

- tvrtka izvede znatniju promjenu u postrojenju, odnosno rekonstrukciju postrojenja a da prethodno o tome nije obavijestila ministarstvo i ishodila rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša ukoliko ih je bila dužna ishoditi sukladno ovom Zakonu i posebnim zakonima, te provedbenim propisima tih zakona;
- operater odnosno tvrtka, po nalogu inspektora zaštite okoliša ili drugog inspektora nadležnog prema posebnom zakonu, u propisanom roku ne poduzme odgovarajuće mjere kako bi se udovoljilo objedinjenim uvjetima zaštite okoliša iz uporabne dozvole odnosno rješenja vezano za postojeće postrojenje.

(2.) Ministarstvo može, na prijedlog inspektora zaštite okoliša ili drugog inspektora nadležnog prema posebnom zakonu, posebnim rješenjem utvrditi prestanak važenja uporabne dozvole s obzirom na utvrđene objedinjene uvjete zaštite okoliša, odnosno prestanak važenja rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša vezano za postojeće postrojenje, - i prije roka utvrđenog tom dozvolom, odnosno rješenjem u slučaju kada operater i tvrtka nije postupila po nalogu inspektora nadležnog prema posebnom zakonu za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje.

(3) O svom nalazu i izrečenom nalogu iz stavka 2. ovoga članka inspektor nadležan prema posebnom zakonu za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje obvezan je izvijestiti ministarstvo.

(4) Rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka dostavljaju se i inspektoru koji je dostavio prijedlog u smislu stavka 1., odnosno stavka 3. ovoga članka.

(5) Na rješenje kojim je utvrđen prestanak važenja uporabne dozvole s obzirom na objedinjene uvjete zaštite okoliša, nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

*Očevidnik uporabnih dozvola i rješenja o
objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postrojenje*

Članak 96.

(1) Agencija ustrojava i vodi očevidnik uporabnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša i rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje.

(2) Sadržaj, način vođenja očevidnika iz stavka 1. ovoga članka te način na koji ministarstvo dostavlja podatke za očevidnik i rokove s tim u svezi propisuje ministar pravilnikom.

5. Sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari

Članak 97.

(1) Odredbe ovoga Zakona o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari odnose se na postrojenja u kojima ili putem kojih se, obavljanjem djelatnosti tvrtke, opasne tvari: proizvode; prerađuju; skladište; nastaju kao nusprodukt u proizvodnji proizvoda; koriste kao sirovine u proizvodnji odnosno tehnološkom procesu; transportiraju unutar postrojenja i/ili odlažu u svrhu proizvodnog procesa; odnosno mogu nastati prilikom velike nesreće, (u daljnjem tekstu: prisutne su).

(2) Popis vrsta opasnih tvari u smislu stavka 1. ovoga članka, način utvrđivanja količina, dopuštene količine i kriterije prema kojima se te tvari klasificiraju kao opasne; način podnošenja i obvezni sadržaj obavijesti o provođenju sigurnosnih mjera; obvezni sadržaj Izvješća o sigurnosti, način podnošenja zahtjeva za davanje suglasnosti na Izvješće o sigurnosti; obvezni sadržaj i način davanja suglasnosti; način podnošenja zahtjeva za produženje izdane suglasnosti i rokove s tim u vezi; način i uvjete za nadzor nad provedbom aktivnosti i mjera sukladno izdanoj suglasnosti na Izvješće; posebne obveze tvrtke odnosno operatera: u poduzimanju mjera za sprječavanje velikih nesreća, u slučaju značajne promjene u postrojenju tvrtke, u slučaju velike nesreće, postupak i obveze u slučaju velike nesreće s prekograničnim učincima, druge uvjete i mjere za sprječavanje velikih nesreća u skladu s međunarodno priznatim standardima i propisima; te sadržaj i način vođenja očevidnika o tvrtkama i njihovim postrojenjima koja mogu uzrokovati nesreće s domino efektom, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Obveze operatera u vezi sprječavanja velikih nesreća

Članak 98.

(1) Operater tvrtke u čijem su postrojenju prisutne opasne tvari obvezan je poduzeti preventivne mjere nužne za smanjenje rizika nastanka i sprječavanje nastanka velikih nesreća te mjere za ograničavanje utjecaja velikih nesreća na ljude, materijalna dobra i okoliš.

(2) Operater iz stavka 1. ovoga članka obvezan je, u bilo koje vrijeme, pružiti ministarstvu dokaze da je poduzeo sve potrebne mjere u skladu sa ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona.

(3) U svrhu izvršavanja obveza iz stavka 1. i 2. ovoga članka operater je dužan u postrojenju tvrtke utvrditi moguću prisutnost odnosno prisutnost opasnih tvari, prema vrstama i količinama i o tome na propisani način obavijestiti ministarstvo:

1. za postrojenje koje će se graditi ili rekonstruirati prije ishoda rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, a najkasnije istodobno s podnošenjem zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš ako je takva procjena propisana kao obvezna;
2. za postojeća postrojenja:
 - u slučaju rekonstrukcije, odnosno promjena u proizvodnji i radu,
 - u slučaju značajnijeg povećanja količine ili značajnijih promjena prirode ili fizičkog oblika prisutne opasne tvari u odnosu na podatke navedene u obavijesti koju je operater dostavio ranije,
 - u slučaju bilo kakve promjene postupaka u kojima se opasna tvar koristi s obzirom na promjenu naravi ili količine opasnih tvari, koje izmjene bi mogle znatno utjecati na opasnost od velikih nesreća,
 - u slučaju trajnog prestanka rada postrojenja.

(4) Kada operater u postrojenju utvrdi prisutnost malih količina opasnih tvari sukladno odredbama uredbe iz članka 97. stavka 2. ovoga Zakona, obvezan je o tome na način propisan uredbom obavijestiti ministarstvo.

(5) U slučaju iz stavka 4. ovoga članka obavijest sadrži smjernice i mjere za sprječavanje velikih nesreća kojima se određuju načini organizacije i upravljanja postrojenjem u svrhu svođenja opasnosti od nastanka velike nesreće na najmanju moguću mjeru i osiguranja visokog stupnja zaštite života i zdravlja ljudi te okoliša.

(6) Kada operater u postrojenju utvrdi prisutnost većih količina opasnih tvari sukladno ovom Zakonu i odredbama uredbe iz članka 97. stavka 2. ovoga Zakona, obvezan je sukladno uredbi i u skladu s dostupnim najboljim raspoloživim tehnikama i tehnologijama izraditi Izvješće o sigurnosti koje sadrži: smjernice za sprječavanje velikih nesreća; osmišljen sustav sigurnosti; unutarjni plan (plan za postupanje unutar postrojenja); podatke za plan o sprječavanju velikih nesreća koji se odnosi na mjere zaštite i aktivnosti koje će se poduzeti izvan postrojenja operatera (u daljnjem tekstu: vanjski plan sigurnosti), te izjavu operatera o dijelu sadržaja Izvješća koji zbog industrijskih, trgovinskih ili poslovnih tajni, javne sigurnosti i/ili državne obrane nije dostupan za javnost.

(7) Izjavu iz stavka 6. ovoga članka o dijelu sadržaja Izvješća koji ne može biti dostupan javnosti operater je dužan potkrijepiti odgovarajućim odobrenjima nadležnih tijela ovisno o području na koji se odnosi tajnost podataka.

Izuzeca

Članak 99.

(1) Odredbe ovoga Zakona o sprečavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, koje se primjenjuju na postrojenja tvrtke ne primjenjuju se na uređene sustave izvan postrojenja tvrtke koji su uređeni prema posebnim propisima, kao što su:

- vojni objekti i vojna skladišta;
- opasnosti od ionizirajućeg zračenja;
- cestovni, željeznički, zračni prijevoz te prijevoz opasnih tvari unutarnjim plovnim putovima i morem,
- privremeno skladištenje opasnih tvari izvan postrojenja na koje se odnose odredbe o sprječavanju velikih nesreća, uključujući utovarne i istovarne stanice i prijevoz do, odnosno putem drugih prijevoznih sredstava u dokovima, pristaništima ili ranžirnim kolodvorima;
- prijevoz opasnih tvari cjevovodima, uključujući pumpne stanice, izuzev unutar postrojenja na koje se odnose odredbe o sprječavanju velikih nesreća;
- iskorištavanje odnosno eksploataciju (istraživanje, vađenje i obradu) mineralnih sirovina u rudnicima, kamenolomima i bušotinama, izuzev kemijskih i termičkih procesa obrade i skladištenja opasnih tvari u okviru obavljanja navedenih djelatnosti;
- istraživanje i vađenje mineralnih sirovina na platformama, uključujući ugljikovodike;
- odlagališta otpada.

(2) Iznimno od stavka 1. podstavka 8. ovoga članka, odredbe ovoga Zakona o sprječavanju velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, koje se primjenjuju na postrojenja tvrtke, primjenjuju se i na djelatna odlagališta neuporabljivog otpada kao što su centri za gospodarenje otpadom prema posebnom zakonu, uključujući jame i rubne nasipe, koji sadrže opasne tvari sukladno uredbi iz članka 97. stavka 2. ovoga Zakona, osobito kada se opasne tvari koriste u vezi s kemijskom obradom minerala.

Suglasnost na Izvješće o sigurnosti

Članak 100.

(1) U postrojenju tvrtke zabranjeno je obavljati djelatnosti koje uključuju prisutnost opasnih tvari bez ishođene suglasnosti na Izvješće o sigurnosti.

(2) Suglasnost iz stavka 1. ovoga članka obvezna je ishoditi tvrtka koja obavlja djelatnosti u postrojenju u kojem su prisutne opasne tvari. Ova suglasnost mora se ishoditi i za izmjene i/ili dopune Izvješća o sigurnosti za koje je ishođena suglasnost.

(3) Suglasnost na Izvješće o sigurnosti izdaje se na temelju ocjene jesu li tim Izvješćem utvrđene sve mjere i aktivnosti te uvjeti i način njihove provedbe u skladu s uredbom iz članka 97. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Za ishođenje suglasnosti iz stavka 1. i 2. ovoga članka odgovoran je operater tvrtke.

Članak 101.

(1) Suglasnost iz članka 100. stavka 1. i 2. ovoga Zakona daje ministarstvo. Ova suglasnost nije upravni akt.

(2) Zahtjev za davanje suglasnosti na Izvješće o sigurnosti odnosno na izmjene i/ili dopune Izvješća o sigurnosti operater podnosi na način određen uredbom iz članka 97. stavka 2. ovoga Zakona.

(3) Suglasnosti iz članka 100. stavka 1. i 2. ovoga Zakona daju se u roku od tri mjeseca od dana podnošenja urednog zahtjeva. Zahtjev će se smatrati urednim kada sadrži sve podatke sukladno uredbi iz članka 97. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) U postupku izdavanja suglasnosti na Izvješće o sigurnosti ministar može, ovisno o specifičnim tehnikama koje se primjenjuju u radu postrojenja na koje se Izvješće odnosi, za stručnu analizu Izvješća ovlastiti revidenta sukladno ovom Zakonu koji će o tome izdati mišljenje na način propisan pravilnikom iz članka 42. stavka 3. ovoga Zakona.

(5) Suglasnost iz članka 100. stavka 1. ovoga Zakona daje se na rok od pet godina od dana davanja suglasnosti. Po proteku toga roka suglasnost prestaje važiti.

(6) Važenje suglasnosti može se na zahtjev operatera produžiti novom suglasnošću na još pet godina, uz uvjet da operater dokaže da tvrtka u postrojenju nije promijenila uvjete na temelju kojih je prvobitna suglasnost na Izvješće o sigurnosti dana te da su ispunjeni uvjeti u skladu s ovim Zakonom.

Članak 102.

(1) Ukoliko operater zahtjev iz članka 101. stavka 2. i 6. ovoga Zakona ne podnese na propisani način i sa propisanim sadržajem zahtjev će se posebnim rješenjem odbaciti.

(2) Ukoliko ministarstvo na temelju ovoga Zakona i posebnih propisa utvrdi da zahtjev iz članka 101. stavka 2. ovoga Zakona nije na zakonu osnovan posebnim rješenjem će zahtjev odbiti.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Promjene u radu postrojenja

Članak 103.

(1) Ukoliko tvrtka uvede promjene u radu postrojenja, procesa proizvodnje i/ili vrsti i/ili količini opasnih tvari koje mogu uzrokovati velike nesreće ili ako trajno prestane obavljati djelatnosti u postrojenju, operater je obvezan provesti analizu i reviziju aktivnosti i sigurnosnih mjera za sprječavanje velikih nesreća prema Izvješću o sigurnosti za to postrojenje, te, po potrebi, na primjeren način, izmijeniti i dopuniti Izvješće o sigurnosti i o tome obavijestiti ministarstvo i središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje.

(2) Ukoliko su promjene iz stavka 1. ovoga članka takve prirode da zahtijevaju izradu novoga Izvješća o sigurnosti, odnosno ishodenje suglasnosti na sadržaj izmjena i/ili dopuna Izvješća, operater je dužan ishoditi novu suglasnost i prije proteka razdoblja od pet godina iz članka 101. stavka 5. ovoga Zakona.

Obavješćavanje o provođenju sigurnosnih mjera

Članak 104.

(1) Operater je obvezan o aktivnostima i sigurnosnim mjerama koje provodi sukladno Izvješću o sigurnosti, na propisani način, dostavljati podatke i informirati ministarstvo i središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, te pravne i fizičke osobe za koje je vjerojatno da bi mogle biti zahvaćene velikim nesrećama koje može uzrokovati djelatnost tvrtke u postrojenje odnosno postrojenje.

(2) Informacije iz stavka 1. ovog članka moraju biti dostupne javnosti u skladu s odredbama ovoga Zakona.

Informiranje u slučaju velike nesreće

Članak 105.

(1) Operater je dužan bez odlaganja obavijestiti ministarstvo i središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje o trenutku pojave velike nesreće te dostaviti informacije o:

- uzrocima odnosno uvjetima zbog kojih je nastala velika nesreća;
- opasnim tvarima prisutnim za vrijeme i nakon velike nesreće;
- procjeni posljedica uzrokovanih velikom nesrećom za ljudsko zdravlje i život, materijalna dobra i okoliš;
- poduzetim izvanrednim odnosno dodatnim aktivnostima i mjerama.

(2) Operater je dužan obavijestiti ministarstvo i središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje i o aktivnostima i mjerama poduzetim za ublažavanje srednjoročnih i dugoročnih posljedica velike nesreće te o aktivnostima i mjerama za sprječavanje mogućeg ponavljanja nesreće. Ukoliko

naknadna istraga utvrdi dodatne okolnosti koje mogu utjecati na primjenu drugih mjera i aktivnosti na mjestu događaja, operater je dužan naknadno obavijestiti i o tim mjerama i aktivnostima.

(3) Podatke iz stavka 1. i 2. ovoga članka operater je dužan bez odlaganja dostaviti nadležnim upravnim tijelima, te gradu, općini i javnosti, na čijem području se velika nesreća dogodila, Agenciji i drugim tijelima nadležnim za sustav zaštite i spašavanja.

Razmjena podataka radi sprječavanja i ublažavanja domino efekta

Članak 106. .

(1) Temeljem podataka iz registra Agencije iz članka 108. ovoga Zakona, ministarstvo će u skladu s odredbama uredbe iz članka 97. stavka 2. ovoga Zakona, ustrojiti očevidnik u kojem će utvrditi tvrtke koje obavljaju djelatnost u postrojenjima i postrojenja u kojima je odnosno gdje je povećana vjerojatnost od velikih nesreća i njihovih posljedica zbog lokacija, blizine takvih postrojenja i količina prisutnih opasnih tvari.

(2) Nakon utvrđivanja tvrtki i postrojenja u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka ministarstvo će osigurati odgovarajuću razmjenu podataka sa središnjim tijelom državne uprave nadležnim za zaštitu i spašavanje, a u svrhu omogućavanja operaterima tih tvrtki da uzmu u obzir prirodu i razmjer sveukupne opasnosti od velike nesreće u odnosu na mjere i aktivnosti za sprječavanje velikih nesreća te sigurnosne sustave upravljanja, koje sadrže Izvješća o sigurnosti i unutarnje sigurnosne planove.

(3) Ministarstvo će odgovarajućim informiranjem i suradnjom s tvrtkama upisanim u očevidnik iz stavka 1. ovoga članka osigurati uvjete za međusobnu suradnju operatera vezano za propisane obveze o informiranju javnosti i dostavljanja podataka u svrhu izrade vanjskih planova.

Članak 107.

(1) Izvješće o sigurnosti uključujući i unutarnji plan operater je obvezan dostaviti središnjem tijelu državne uprave nadležnom za zaštitu i spašavanje radi izrade vanjskih planova.

(2) Vanjski planovi sigurnosti izrađuju se i primjenjuju sukladno posebnom zakonu.

(3) Unutarnji i vanjski planovi iz stavka 1. ovoga članka u slučaju pojačanog rizika od nastajanja odnosno nastanka velike nesreće, moraju biti primijenjeni bez odlaganja.

(4) Unutarnji i vanjski planovi moraju biti razmotreni, provjereni i ukoliko je nužno, izmijenjeni i usklađeni sukladno ovom Zakonu odnosno posebnom zakonu.

Registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari

Članak 108.

(1) Agencija ustrojava i vodi registar postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari te vodi očevidnik prijavljenih velikih nesreća.

(2) Sadržaj i način vođenja registra i očevidnika iz stavka 1. ovoga članka, te način na koji ministarstvo dostavlja podatke za registar, odnosno način na koji se dostavljaju podaci za očevidnik, kao i rokove s tim u vezi, propisuje ministar pravilnikom.

6. Prostorni planovi kao instrument zaštite okoliša

Članak 109.

(1) Ciljevi sprječavanja onečišćavanja okoliša i ograničavanja posljedica onečišćenja uzimaju se u obzir pri izradi prostornih planova i pri donošenju odluka u skladu sa propisom kojim se uređuje prostorno uređenje, posebno prilikom određivanja lokacija za nova postrojenja, utvrđivanja promjena nastalih na postojećim postrojenjima i planiranja novih građevina kao što su prometnice, javne površine i stambena područja.

(2) Prilikom izrade prostornih planova, osim drugih obveza propisanih ovim Zakonom, mora se uzimati u obzir i udaljenost između postrojenja i stambenih zona, javnih mjesta i ekološki značajnih područja te korištenje dodatnih mjera od strane postojećih postrojenja, a sve radi izbjegavanja povećane opasnosti za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i okoliš.

7. Prekogranični utjecaj plana i programa, zahvata i postrojenja na okoliš

Obavješćavanje druge države o planu i programu

Članak 110.

(1) Kada ministarstvo, u postupku strateške procjene, procijeni da bi provedba plana i programa mogla značajno utjecati na okoliš i/ili zdravlje ljudi druge države ili ako država koja bi mogla biti izložena značajnom utjecaju to zatraži, obvezno je obavijestiti nadležno tijelo druge države o nacrtu prijedloga plana i programa prije stavljanja u proceduru donošenja.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovog članka sadrži nacrt prijedloga plana i programa i stratešku studiju, rok u kojem druga država treba obavijestiti ministarstvo o namjeri sudjelovanja u postupku strateške procjene.

(3) Kada nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno Gradu Zagrebu, u postupku strateške procjene procijeni da bi provedba plana ili programa mogla znatnije utjecati na okoliš i/ili zdravlje ljudi druge države, o tome će radi provedbe postupka iz stavka 1. ovoga članka bez odlaganja, obavijestiti ministarstvo.

(4) Ako druga država obavijesti ministarstvo ili ako ministarstvo obavijesti drugu državu o namjeri sudjelovanja u postupku strateške procjene, ministarstvo provodi postupak odgovarajućom primjenom odredbi ovoga Zakona o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica, odnosno prema posebnom propisu.

Obavještavanje druge države o zahvatu

Članak 111.

(1) Kada ministarstvo, odnosno nadležno upravno tijelo u županiji te u Gradu Zagrebu, po primitku zahtjeva za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš ili po primitku zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš, procijeni da bi zahvat mogao znatnije utjecati na okoliš druge države, obvezno je dostaviti nadležnom tijelu druge države obavijest o zahtjevu. Obavijest o zahtjevu ministarstvo će dostaviti i na zahtjev druge države. Ova obavijest se dostavlja najkasnije nakon što se o primitku zahtjeva informira javnost Države.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka sadrži opis zahvata i raspoložive podatke o njegovim mogućim utjecajima na okoliš, informaciju o postupku koji se provodi s tim u svezi, rok u kojem druga država treba obavijestiti ministarstvo o namjeri sudjelovanja u postupku procjene utjecaja zahvata u okoliš.

(3) Ako druga država obavijesti ministarstvo o namjeri sudjelovanja u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš, ministarstvo provodi postupak sukladno Konvenciji o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica.

Sudjelovanje u postupku o zahvatu u drugoj državi

Članak 112.

(1) Kada ministarstvo procijeni da bi zahvat koji će se provesti na teritoriju druge države mogao znatnije utjecati na okoliš u Državi, ili na temelju obavijesti koju druga država dostavi, ili ministarstvo dozna za zahvat u okoliš, ali o njemu nije primilo obavijest druge države, izvijestit će tu državu, o namjeri sudjelovanja u postupku procjene utjecaja toga zahvata na okoliš.

(2) Ako ministarstvo donese odluku o sudjelovanju u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš u drugoj državi, podatke o zahvatu mora dostaviti na mišljenje tijelima i/ili osobama određenim posebnim propisom i nadležnom upravnom

tijelu u županiji odnosno Gradu Zagrebu, ovisno o tome na kojem području zahvat iz druge države utječe na okoliš, te osigurati informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo će nakon primitka mišljenja tijela iz stavka 2. ovoga članka, zajedno s primjedbama javnosti i zainteresirane javnosti izraditi jedinstveno mišljenje i dostaviti ga nadležnom tijelu druge države, u dogovorenom roku.

Obavješćavanje druge države o radu postrojenja

Članak 113.

(1) Ako ministarstvo procijeni da bi emisije iz postrojenja mogle znatnije utjecati na okoliš u drugoj državi ili ako druga država to zahtijeva, istovremeno s provedbom postupka sudjelovanja javnosti u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za to postrojenje, ministarstvo dostavlja nadležnom tijelu te države obavijest o zahtjevu tvrtke za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

(2) Ako država iz stavka 1. ovoga članka obavijesti ministarstvo da želi sudjelovati u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje, ministarstvo dostavlja nadležnom tijelu te države pobliže informacije o podnesenom zahtjevu tvrtke te određuje rok za dostavljanje mišljenja.

(3) Po provedenom postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje, ministarstvo dostavlja državi iz stavka 1. ovog članka obavijest o donesenom rješenju glede zahtjeva tvrtke u tom postupku.

Sudjelovanje u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša vezano za postrojenje u drugoj državi

Članak 114.

(1) Ako ministarstvo procijeni da bi rad postrojenja koje se nalazi na teritoriju druge države mogao prouzročiti štetu u okolišu odnosno opasnost za ljudsko zdravlje, prirodna dobra i okoliš u Državi, ili na temelju obavijesti koju druga država dostavi posredstvom ministarstva nadležnog za vanjske poslove, ili ministarstvo dozna za planirano postrojenje, ali o njemu nije primilo obavijest druge države, izvijestiti će tu državu o namjeri sudjelovanja u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

(2) Kada ministarstvo donese odluku o sudjelovanju u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje u drugoj državi, podatke o planiranom postrojenju mora dostaviti na mišljenje tijelima i/ili osobama određenim posebnim propisom i nadležnom upravnom tijelu u županiji odnosno Gradu Zagrebu, ovisno o tome na kojem području postrojenje iz druge države može utjecati na ljude, prirodna dobra i okoliš, te osigurati informiranje i sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti prema odredbama ovoga Zakona.

(3) Ministarstvo će nakon primitka mišljenja tijela iz stavka 2. ovoga članka, zajedno s primjedbama javnosti dostaviti to mišljenje nadležnom tijelu druge države, u utvrđenom roku.

(4) Ministarstvo može dogovoriti s nadležnim tijelom druge države način i postupak provedbe prijedloga o umanjivanju ili otklanjanju mogućih prekograničnih utjecaja postrojenja na okoliš u Državi.

Obavješćavanje druge države o velikoj nesreći

Članak 115.

U slučaju velike nesreće koja se dogodi na području Države, a koja može uzrokovati prekogranične učinke na zdravlje ljudi i na okoliš u drugoj državi, ministarstvo će, putem središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje obavijestiti tu državu i nadležnim tijelima te države dostaviti nužne podatke kako bi se poduzele sve potrebne mjere.

8. Mjere zaštite okoliša za zahvate za koje nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš

Članak 116.

(1) Mjere zaštite okoliša za zahvate za koje ovim Zakonom nije propisana obveza procjene utjecaja na okoliš, a za koje je, radi ispunjenja ugovornih obveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima i radi provedbe postupaka prema posebnim zakonima i propisima, potrebno utvrditi prihvatljivost zahvata s obzirom na utjecaj na okoliš, određuju se elaboratom zaštite okoliša.

(2) Elaborat iz stavka 1. ovoga članka, na zahtjev nositelja zahvata, izrađuje ovlaštenik.

(3) Ministarstvo, na zahtjev nositelja zahvata, po obavljenoj provjeri sadržaja elaborata iz stavka 1. ovoga članka u odnosu na namjeravani zahvat i pozitivnom nalazu glede prihvatljivosti zahvata s obzirom na utjecaj na okoliš, izdaje potvrdu da su mjere određene elaboratom sukladne načelima zaštite okoliša uređenim ovim Zakonom.

9. Sustav okolišnog upravljanja

Uključivanje organizacije u sustav

Članak 117.

(1) Za poticanje učinkovitijeg upravljanja za okoliš i informiranje javnosti o utjecajima pojedinih djelatnosti na okoliš, ovim Zakonom omogućava se pravnim i fizičkim osobama i njihovim dijelovima, (u daljnjem tekstu: organizacije) uključenje u sustav Europske unije za ekološko upravljanje (u daljnjem tekstu: sustav EMAS).

(2) Organizacija svoj pristup u sustav EMAS prijavljuje Agenciji. Prijava mora sadržavati podatke o registraciji djelatnosti i ustroju organizacije, nalaz nezavisnog procjenitelja s dokazima da organizacija ispunjava uvjete prema posebnim propisima za pristup u sustav EMAS i druge podatke sukladno uredbi iz stavka 5. ovoga članka.

(3) Agencija na temelju uredne prijave upisuje organizaciju u registar sustava EMAS koji se vodi u Agenciji. O upisu u registar Agencija organizaciji izdaje potvrdu.

(4) Organizaciju koja prestane ispunjavati propisane uvjete za članstvo u sustavu EMAS, Agencija može privremeno ili trajno posebnom obaviješću brisati iz registra sustava EMAS, koji vodi sukladno uredbi iz stavka 5. ovoga članka.

(5) Način uključivanja organizacija u sustav EMAS, uvjete koje organizacija mora ispuniti za uključenje u sustav EMAS, način prikupljanja podataka o uključenim organizacijama, sadržaj i način vođenja registra iz stavka 3. ovoga članka, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Članak 118.

Za organizacije uključene u sustav EMAS mogu se odrediti odgovarajuće olakšice i poticaji sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 119.

(1) Ispunjavanje uvjeta za organizacije koje se namjeravaju uključiti u sustav EMAS ili su u njega već uključene, provjerava procjenitelj EMAS-a.

(2) Procjenitelj EMAS-a može biti samo pravna osoba koja je od nadležnog tijela ishodila akreditaciju prema propisu kojim se uređuje akreditacija i koja ispunjava uvjete sukladno posebnim propisima koji se odnose na sustav EMAS.

VII. PRAĆENJE STANJA OKOLIŠA

Obuhvat praćenja stanja okoliša

Članak 120.

(1) Praćenje stanja okoliša je sustavno praćenje kakvoće okoliša, odnosno promjena stanja okoliša i njegovih sastavnica.

(2) Praćenje stanja okoliša obuhvaća:

- praćenje imisija odnosno kakvoće zraka, vode, mora, tla, biljnog i životinjskog svijeta, te iskorištavanja mineralnih sirovina,

- praćenje onečišćenja okoliša odnosno emisija u okoliš,
- praćenje utjecaja onečišćavanja okoliša na zdravlje ljudi,
- praćenje utjecaja važnih gospodarskih sektora na sastavnice okoliša,
- praćenje prirodnih pojava odnosno praćenje i nadziranje meteoroloških, hidroloških, erozijskih seizmoloških, radioloških i drugih geofizikalnih pojava, koje se provodi sukladno posebnom propisu, te
- praćenje stanja očuvanosti prirode, koje se provodi sukladno posebnom Propisu,
- praćenje drugih pojava koje utječu na stanje okoliša.

(3) Praćenje stanja okoliša provodi se za područja utvrđena planskim dokumentom u skladu sa strateškom procjenom, za zahvate za koje je to određeno procjenom utjecaja zahvata na okoliš, za sva postrojenja za koja je to određeno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša te za područja na kojima je došlo do onečišćavanja okoliša ako onečišćivač nije poznat.

(4) Vrstu emisija, imisija, prirodnih i drugih pojava koje su predmet praćenja, metodologiju uzorkovanja i mjerenja, rokove za dostavljanje podataka nadležnim upravnim tijelima u županiji, odnosno Gradu Zagrebu i Agenciji, način vođenja očevidnika iz članka 121 stavka 1. i stavka 3. i iz članka 122. stavka 3. ovoga Zakona, sadržaj obrazaca za dostavu podataka za vođenje tih očevidnika, način redovitog obavješćivanja javnosti, uvjete glede stručne osposobljenosti i tehničke opremljenosti ovlaštenika koji obavlja praćenje stanja okoliša, odnosno onečišćavanja okoliša, pobliže propisuje ministar pravilnikom ukoliko nije uređeno posebnim propisom.

(5) Nositelj zahvata, operater, nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno Gradu Zagrebu, koji sukladno ovom Zakonu obavljaju praćenje stanja okoliša obvezni su podatke o mjerenjima emisija i imisija dostavljati Agenciji u pisanom i elektronskom obliku.

Obveze nositelja zahvata i operatera glede praćenja stanja okoliša

Članak 121.

- (1) Za zahvate za koje je određeno provođenje procjene utjecaja na okoliš nositelj zahvata obavezan je pratiti stanje okoliša na način da:
- putem stručnih i za to osposobljenih osoba provodi mjerenja emisija i vodi o tome propisane očevidnike,
 - putem stručnih i za to osposobljenih osoba provodi mjerenja imisija, odnosno sudjeluje u mjerenju imisija, prema udjelu svoga zahvata u onečišćavanju okoliša,
 - sudjeluje u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica onečišćavanja okoliša.

(2) Podatke iz očevidnika iz stavka 1. podstavka 1. ovoga članka nositelj zahvata obavezan je dostavljati Agenciji na propisanim obrascima i u propisanim razdobljima odnosno rokovima.

(3) Operater je, za postrojenje tvrtke za koje je to određeno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, obvezan pratiti stanje okoliša na način da:

- osigura mjerenje emisija iz postrojenja,
- osigura nadziranje utjecaja emisija na okoliš i o tome vodi propisani očevidnik,
- osigura mjerenje emisija, odnosno sudjelovanje u mjerenju emisija prema udjelu u onečišćivanju okoliša postrojenja kojim obavlja djelatnost i o tome vodi propisani očevidnik.

(4) Podatke iz očevidnika iz stavka 3. podstavka 2. i 3. ovoga članka operater je obvezan dostavljati na propisanim obrascima i u propisanim razdobljima odnosno rokovima nadležnom upravnom tijelu u županiji odnosno Gradu Zagrebu.

(5) Nositelj zahvata i tvrtka obvezni su osigurati financijska sredstva za praćenje stanja okoliša koje su obvezni provoditi sukladno ovom Zakonu.

Članak 122.

(1) Županija odnosno Grad Zagreb osigurat će mjerenje emisija u slučaju onečišćenja okoliša na svom području kada je onečišćivač okoliša nepoznat te će osigurati praćenje stanja okoliša i učinaka sanacijskih mjera kada im je posebnim aktom odnosno propisom utvrđena obveza provedbe sanacijskog programa.

(2) Županija odnosno Grad Zagreb osigurava sredstva za praćenje stanja okoliša sukladno stavku 1. ovoga članka na svom području.

(3) Nadležno upravno tijelo u županiji odnosno Gradu Zagrebu vodi propisani očevidnik o praćenju stanja okoliša u smislu stavka 1. ovoga članka i očevidnik o dostavljenim podacima iz članka 121. stavka 4. ovoga Zakona, te podatke iz tih očevidnika dostavlja Agenciji u propisanim rokovima.

Osnivanje referentnih centara Agencije

Članak 123.

(1) U svrhu praćenja stanja okoliša te za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša i izvješćivanja, na prijedlog ministra, Vlada posebnom odlukom određuje referentne centre Agencije.

(2) Referentni centri iz stavka 1. ovoga članka prikupljaju i analiziraju podatke o praćenju stanja okoliša uključujući i pokazatelje s Nacionalne liste pokazatelja, za koje su zaduženi. Referentni centri podatke praćenja stanja, pokazatelje i rezultate analiza ažurno dostavljaju Agenciji.

(3) Sredstva za rad referentnih centara iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

(4) Uvjeti koje mora ispunjavati pojedini referentni centar, opseg poslova i način obavljanja poslova koji su mu određeni u nadležnost utvrđuju se odlukom iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Agencija predlaže ministru nacrt prijedloga odluke iz stavka 1. ovoga članka.

Analize podataka o praćenju stanja okoliša

Članak 124.

(1) Analizu podataka o emisijama i imisijama te analizu izvješća o provedbi praćenja stanja okoliša, odnosno onečišćavanja okoliša provodi Agencija u suradnji s ministarstvom, odnosno s drugim središnjim tijelima državne uprave nadležnim za pojedinu sastavnicu okoliša odnosno opterećenje.

(2) Sredstva za provjeru analize podataka o emisijama i imisijama te analizu izvješća o provedbi praćenja stanja okoliša iz stavka 1. ovoga članka osiguravaju se u državnom proračunu.

(3) Ministarstvo može radi provjere i uspoređivanja dostavljenih podataka o izmjerenim emisijama i imisijama, odnosno o izvršenim mjerenjima u te svrhe osigurati praćenje onečišćavanja okoliša, odnosno mjerenje emisija i/ili imisija, a također može obvezati stručnu osobu koja za ovlaštenika obavlja poslove praćenja stanja okoliša na provjeru stručne osposobljenosti.

(4) U svrhu praćenja postignuća politike i pojedinih mjera zaštite okoliša i sastavnica okoliša ministar je ovlašten donositi odgovarajuće provedbene propise ovoga Zakona.

Izvlaštenje i ograničenje vlasničkog i drugih stvarnih prava radi praćenja stanja okoliša

Članak 125.

(1) Kada je to nužno radi provedbe praćenja stanja okoliša, smatra se da postoji interes Države za izvlaštenje ili ograničenje vlasničkih i drugih stvarnih prava na nekretninama na kojima se trebaju postaviti objekti i/ili mjerni uređaji odnosno oprema za potrebe praćenja stanja okoliša.

(2) Vlasnik nekretnine ima pravo na naknadu tržišne vrijednosti izvlaštenog dijela nekretnine odnosno dijela nekretnine na kojem postoji ograničenje vlasničkih i drugih stvarnih prava iz razloga određenih stavkom 1. ovoga članka.

(3) Postupak izvlaštenja prava vlasništva nekretnine ili ograničenja vlasničkih i drugih stvarnih prava iz razloga određenih stavkom 1. ovoga članka provodi se sukladno posebnom propisu o izvlaštenju.

(4) Ovlaštenik se obvezuje za potrebe praćenja stanja okoliša, u pravilu, koristiti zemljište u vlasništvu Države, odnosno u vlasništvu jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave te Grada Zagreba, ovisno gdje se praćenje stanja okoliša obavlja, vodeći računa gdje se najmanje ometa redovita namjena toga zemljišta. Pri izvođenju radova na postavljanju objekta odnosno mjernog uređaja i opreme iz stavka 1. ovoga članka, ovlaštenik je obvezan u što manjoj mjeri utjecati na korištenje zemljišta te je po obavljenim poslovima dužan uspostaviti prvobitno stanje zemljišta.

VIII. INFORMACIJSKI SUSTAV ZAŠTITE OKOLIŠA

Svrha uspostave i način vođenja Informacijskog sustava

Članak 126.

(1) Informacijski sustav zaštite okoliša uspostavlja se sa svrhom cjelovitog upravljanja zaštitom okoliša i/ili pojedinim sastavnicama okoliša odnosno opterećenjima te u svrhu izrade i praćenja provedbe dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša kao i drugih dokumenata koji se takvima podrazumijevaju u skladu s odredbama ovoga Zakona.

(2) Informacijski sustav zaštite okoliša sadrži podatke i informacije o stanju okoliša, opterećenjima i utjecajima na okoliš te odgovorima društva, a osobito:

- podatke o stanju okoliša i njegovim sastavnicama prikupljene i obrađene u skladu sa ovim Zakonom i posebnim propisima, te Nacionalnom listom pokazatelja,
- podatke o emisijama onečišćujućih tvari u okoliš iz Registra onečišćavanja,
- podatke o prirodnim i prostornim obilježjima,
- podatke o prirodnim pojavama,
- podatke o prirodnim dobrima i korištenju prirodnih dobara,
- podatke o područjima koja su posebnim propisima određena kao zaštićena ili ugrožena,
- podatke o biološkoj raznolikosti,
- podatke o utjecajima onečišćavanja okoliša na zdravlje ljudi,
- podatke o otpadu i gospodarenju otpadom,
- podatke o opasnim tvarima,
- podatke o industrijskim i ekološkim nesrećama,
- podatke o onečišćivačima okoliša,
- podatke o organizacijama u sustavu EMAS,
- podatke koji su značajni za vrednovanje održivog razvitka,
- socioekonomske podatke,
- faktografske, metodološke, dokumentacijske podatke,
- prostorne podatke,
- stručne i znanstvene podatke domaćih, stranih i međunarodnih institucija, te mjere politike, planove i programe zaštite okoliša.

Članak 127.

(1) Informacijski sustav zaštite okoliša vodi se kao distributivni informacijski sustav, sastavljen od većeg broja dislociranih, neovisno izrađenih, usklađenih i međusobno povezanih informacijskih sustava tematskih područja i/ili podpodručja.

(2) Referentni centri iz članka 123. ovoga Zakona čine dio distributivnog informacijskog sustava u smislu stavka 1. ovoga članka.

(3) Strukturu, sadržaj, oblik i način rada, način vođenja i održavanja informacijskog sustava zaštite okoliša, metodologije koje se koriste, obveze, način i rokove dostavljanja Agenciji podataka i informacija o okolišu te odgovarajućih izvješća, način upravljanja podacima i informacijama pobliže uređuje Vlada uredbom.

Obveze dostavljanja podataka za informacijski sustav

Članak 128.

(1) Tijela državne uprave, nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu, pravne osobe s javnim ovlastima i ovlaštenici, koji obavljaju poslove praćenja stanja okoliša u skladu s ovim Zakonom, dužni su sukladno uredbi iz članka 127. stavka 3. ovoga Zakona, Agenciji za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša u propisanim rokovima dostavljati propisane podatke i informacije kao i odgovarajuća izvješća, te su obvezni Agenciji osigurati nesmetan pristup podacima i korištenje podataka za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša.

(2) Podaci, informacije i izvješća iz stavka 1. ovoga članka podložni su provjeri njihove kakvoće radi osiguranja vjerodostojnosti, potpunosti i dosljednosti.

(3) Provjeru iz stavka 2. ovoga članka obavlja po službenoj dužnosti ministarstvo. Za obavljanje ovih poslova ministarstvo može koristiti usluge odgovarajućih akreditiranih pravnih i fizičkih osoba.

Registar onečišćavanja okoliša

Članak 129.

(1) Registar onečišćavanja okoliša jest skup podataka o izvorima, vrsti, količini, načinu i mjestu ispuštanja, prijenosa i odlaganja onečišćujućih tvari i otpada u okoliš.

(2) Registar onečišćavanja okoliša vodi nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu.

(3) Obvezni sadržaj i način vođenja registra iz stavka 1. ovoga članka, obveznike dostave podataka u registar, način, metodologije i rokove prikupljanja i dostavljanja podataka o emisijama odnosno ispuštanju, prijenosu i odlaganju onečišćujućih tvari u okoliš i otpadu, podatke o onečišćivaču, tvrtci, postrojenju,

organizacijskoj jedinici u sastavu onečišćivača, rok i način obavještanja javnosti, način provjere i osiguranja kvalitete podataka koji se dostavljaju i vode u registru, rok čuvanja očevidnika iz kojih su dostavljeni podaci, način davanja ovlaštenja ovlaštenicima za obavljanje stručnih poslova u svezi s vođenjem registra, program i način provjere stručne osposobljenosti zaposlenika ovlaštenika pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(4) Podatke iz Registra onečišćavanja okoliša nadležno upravno tijelo u županiji, odnosno u Gradu Zagrebu dostavlja Agenciji do 15. lipnja tekuće godine, za proteklu godinu.

Izvješćivanje međunarodnih tijela i organizacija

Članak 130.

(1) Dostava podataka, informacija i izvješća te njihova razmjena s međunarodnim tijelima i organizacijama, s obzirom na preuzete obveze Države vezano za područje zaštite okoliša, provode se na način i u rokovima utvrđenim svakim pojedinim dokumentom o preuzimanju obveza.

(2) Obveznici dostave podataka, informacija i izvješća iz stavka 1. ovoga članka Agenciji dostavljaju primjerak materijala istodobno s izvješćem koje dostavljaju međunarodnom tijelu i organizaciji.

(3) U svrhu izvršavanja obveza u smislu stavka 1. ovoga članka ministar može pobliže pravilnikom urediti administrativne postupke prikupljanja potrebnih podataka i informacija, praćenja postignuća politike i pojedinih mjera zaštite okoliša i sastavnica okoliša.

IX. INFORMIRANJE JAVNOSTI, SUDJELOVANJE JAVNOSTI I ZAINTERESIRANE JAVNOSTI TE PRISTUP PRAVOSUĐU U PITANJIMA OKOLIŠA

1. Informiranje javnosti o okolišu

Članak 131.

Tijelo javne vlasti dužno je osigurati pristup informacijama o okolišu, koje posjeduje i/ili nadzire, u skladu s ovim Zakonom i odgovarajućom primjenom posebnih propisa kojima se uređuje pravo javnosti na pristup informacijama.

Pravo na pristup informacijama o okolišu

Članak 132.

Pravo pristupa informacijama o okolišu odnosi se na svaku informaciju u pisanom, vizualnom, slušnom, elektroničkom ili bilo kojem drugom dostupnom obliku, koja se odnosi na:

- stanje sastavnica okoliša a osobito na: zrak i atmosferu, vode, more, tlo, prirodu, biološku raznolikost i krajobraz, staništa, močvare, obalno područje, uključujući GMO, kao i međutjecaje pojedinih sastavnica okoliša i opterećenja;
- opterećenja kao što su: tvari, energija, buka, zračenje, radijacija uključujući i radioaktivni otpad, otpad, emisije i druga ispuštanja u okoliš, koji utječu, ili mogu utjecati na sastavnice okoliša iz alineje 1. ovoga stavka;
- mjere, uključujući administrativne mjere, kao što su politike, strateški dokumenti, propisi, planovi, programi, sporazumi o okolišu, kao i aktivnosti koje mogu direktno ili indirektno utjecati na sastavnice okoliša i opterećenja iz alineje 1. i 2. ovoga članka, te mjere ili aktivnosti utvrđene radi zaštite okoliša i sastavnica okoliša;
- analize troškova i koristi te druge financijske i ekonomske analize i pretpostavke koje se primjenjuju kao dio mjera i aktivnosti s ciljem zaštite i poboljšanja stanja okoliša;
- uvjete koji se odnose na: kvalitetu ljudskog života, zdravlje i sigurnost u odnosu na okoliš, onečišćenje hranidbenog lanca, životne uvjete, lokalitete od kulturnog značaja i građevine, kada na njih utječe ili bi moglo utjecati stanje pojedinih sastavnica okoliša iz alineje 1. ovog članka, odnosno, stanje sastavnica okoliša uzrokovano opterećenjima i/ili mjerama iz alineje 2. i 3. ovoga članka.

Obveza objave informacija o okolišu

Članak 133.

(1) Tijelo javne vlasti dužno je osigurati u okviru svoje nadležnosti redovitu objavu informacija o okolišu u skladu s ovim Zakonom, putem dostupnih elektronskih baza podataka ili putem drugih odgovarajućih sredstava informiranja, a osobito:

- tekstove međunarodnih ugovora, konvencija ili sporazuma, te propise iz područja zaštite okoliša;
- strategije, planove, programe i druge dokumente zaštite okoliša;
- dostupna izvješća o provedbi propisa iz područja zaštite okoliša, uključujući provedbu međunarodnih ugovora i strateških dokumenata, planova i programa iz područja zaštite okoliša;
- izvješća o stanju okoliša;
- podatke koji se odnose na praćenje stanja okoliša;
- dozvole/suglasnosti koje imaju značajan utjecaj na okoliš kao i ugovore sklopljene s ciljem zaštite okoliša;
- studije i procjene rizika u odnosu na sastavnice okoliša;
- druge podatke od značaja za zaštitu okoliša.

(2) Informacije iz stavka 1. ovoga članka moraju biti uredno ažurirane.

(3) Tijela javne vlasti obvezna su bez odgađanja obavijestiti javnost putem sredstava javnog informiranja ili na drugi odgovarajući način u slučajevima neposredne opasnosti za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i/ili okoliš, neovisno jesu li te opasnosti uzrokovane ljudskom djelatnošću ili prirodnim pojavama.

(4) Tijela javne vlasti i onečišćivači, odmah po saznanju, obvezni su bez odgađanja obavijestiti javnost o prekoračenjima propisanih graničnih vrijednosti emisija u okoliš.

Zahtjev i rok za davanje informacije o okolišu

Članak 134.

(1) Zahtjev za pristup informacijama o okolišu može se podnijeti bilo kojem tijelu javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu odnosno zaštiti okoliša, ili na koje se ta informacija odnosi.

(2) Tijela javne vlasti koja posjeduju informacije o okolišu, ili na koje se informacija o okolišu odnosi, omogućit će pristup informacijama u najkraćem mogućem roku, ali najkasnije u roku od mjesec dana od dana zaprimanja zahtjeva odnosno najkasnije u roku od dva mjeseca od datuma zaprimanja zahtjeva, ako su opseg i složenost traženih informacija takvi, da je razdoblje od mjesec dana nedostavno za kompletiranje dokumentacije vezano za traženu informaciju.

(3) U slučaju potrebe za produženjem roka iz stavka 2. ovoga članka tijelo javne vlasti obavijestit će podnositelja zahtjeva u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do isteka roka od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva, o potrebi produženja roka, kao i o razlozima za njegovo produženje.

(4) Informacija o okolišu, ako je to prema prirodi stvari moguće, se daje u obliku u kojem je tražena.

Odbijanje zahtjeva za davanje informacije o okolišu

Članak 135.

(1) Tijelo javne vlasti može rješenjem odbiti zahtjev za davanjem informacije o okolišu kada:

- informaciju ne posjeduje ili se traženo ne odnosi na to tijelo javne vlasti, a nema saznanja o tome koje tijelo javne vlasti posjeduje traženu informaciju;
- ne vodi i nema propisane očevidnike na temelju kojih bi se tražena informacija mogla dati;
- je zahtjev očito nerazumljiv;
- je zahtjev postavljen na preopćenit način i nakon zatražene dopune odnosno pojašnjenja u skladu s posebnim propisom;
- se zahtjev odnosi na informacije, materijale, dokumente ili podatke koji su u fazi izrade odnosno čije je dovršavanje u tijeku;

- se informacija odnosi na dokumente i aktivnosti vezano za unutarnju komunikaciju tijela javne vlasti a glede izvršavanja zadaća iz djelokruga tijela.

(2) U slučaju iz stavka 1. podstavka 5. ovoga članka tijelo javne vlasti dužno je u rješenju navesti koje je tijelo nadležno za izradu materijala za koje se traži pristup informacijama i navesti vrijeme potrebno za njihov završetak, ukoliko tijelo javne vlasti raspolaže takvim informacijama.

(3) Tijelo javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu može rješenjem odbiti pristup informaciji ukoliko bi objavljivanje te informacije imalo negativan učinak na:

- tajnost postupka koje vodi tijelo javne vlasti, ukoliko je tajnost postupka zajamčena posebnim propisom;
- međunarodne odnose, javnu sigurnost i nacionalnu obranu;
- sudski postupak, odnosno prava fizičkih i pravnih osoba na pravično suđenje te na pravo tijela državne vlasti na provođenje istrage u kaznenim ili prekršajnim postupcima;
- tajnost trgovačkih i/ili industrijskih podataka gdje je tajnost zaštićena posebnim propisima kojima se štiti legitiman/opravan ekonomski interes, uključujući i javni interes u održavanju tajnosti podataka o porezu te statistiku;
- zaštitu osoba i zaštitu tajnosti osobnih podataka koji se odnose na fizičke osobe koje nisu dale pristanak na pristup podacima javnosti, a ta tajnost je zajamčena propisima;
- zaštitu intelektualnog i industrijskog vlasništva;
- interes ili zaštitu osoba koje su dobrovoljno dostavile traženi podatak bez zakonske obveze da to učine, osim ukoliko nisu dale pristanak o objavi podataka;
- zaštitu sastavnica okoliša na koje se podatak odnosi - primjerice: staništa zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta.

(4) Tijelo javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu ne može odbiti zahtjev za informacijama iz stavka 3. ovog članka, podstavcima: 1., 4., 5., 6. i 7., ako se taj zahtjev odnosi na ispuštanja ili druge emisije u okoliš.

(5) U slučajevima iz stavka 3. ovoga članka, tijelo javne vlasti koje posjeduje informaciju o okolišu će prilikom odlučivanja o zahtjevu procijeniti je li zaštita javnog interesa od veće važnosti nego interes ostvaren objavljivanjem tražene informacije.

(6) U slučaju donošenja posebnog rješenja iz stavka 1. i 3. ovoga članka, pravna i fizička osoba ostvaruju pravo na žalbu i podnošenje tužbe nadležnom sudu sukladno posebnom zakonu.

Članak 136.

(1) Tijela javne vlasti dužna su u okviru svoje nadležnosti osigurati da su informacije koje daju i podaci koje prikupljaju i daju, točni, pravovremeni i usporedivi.

(2) Ukoliko se radi o zahtjevu za informacijom koja se odnosi na opterećenja kao što su tvari, energija, buka, nuklearna goriva, radijacija ili otpad, uključujući radioaktivni otpad, emisije i druga ispuštanja u okoliš, tijela javne vlasti dužna su, ako

raspolažu s takvim informacijama informirati podnositelja zahtjeva o mjestu gdje se, ukoliko postoje, mogu pronaći podaci o mjernim postupcima, uključujući metode analiza, uzorkovanja, prethodne obrade uzoraka korištenih u prikupljanju podataka, ili uputiti podnositelja zahtjeva na odgovarajući standardizirani postupak koji je korišten, ako je tijelo javne vlasti informirano o tome.

*Informiranje javnosti u posebnim
postupcima uređenim ovim Zakonom*

Članak 137.

(1) Tijela koja su prema ovom Zakonu nadležna za provedbu: strateške procjene, procjene utjecaja zahvata na okoliš, ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, davanja upute o sadržaju studije o utjecaju zahvata na okoliš, utvrđivanja objedinjenih uvjeta za zaštitu okoliša i davanja suglasnosti na Izvješće o sigurnosti, obvezna su na način određen ovim Zakonom i u skladu s uredbom iz stavka 2. ovoga članka informirati javnost o tim postupcima.

(2) Način informiranja javnosti u postupku: izrade strateške studije, ocjene o potrebi strateške procjene; ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, utvrđivanja sadržaja studije o utjecaju zahvata na okoliš prije njezine izrade; davanja suglasnosti na Izvješće o sigurnosti te utvrđivanja odgovornosti od štete u okolišu i prijeteće opasnosti od štete; način informiranja i sudjelovanja javnosti, odnosno zainteresirane javnosti - ukoliko je propisano sudjelovanje te javnosti, u postupku: strateške procjene, donošenja planova i programa za koje se ne provodi strateška procjena, izrade provedbenih propisa i ostalih opće-primjenjivih pravno obvezujućih pravila; kao i način informiranja i sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u postupku: procjene utjecaja zahvata na okoliš i utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje tvrtke; te način provođenja javne rasprave, odnosno javnog uvida i javnog izlaganja, kao i pojedinačne rokove s tim u svezi glede postupaka iz ovog Zakona na koje se to odnosi, pobliže propisuje Vlada uredbom.

Članak 138.

(1) U postupcima uređenim ovim Zakonom koji se odnose na procjenu utjecaja zahvata na okoliš, ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, utvrđivanje sadržaja studije o utjecaju zahvata na okoliš prije njezine izrade, utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje te davanje suglasnosti na Izvješće o sigurnosti, mora se osigurati informiranje javnosti o podnesenom zahtjevu i izdanom aktu kojim je riješeno o zahtjevu odnosno dano mišljenje ili suglasnost povodom zahtjeva, u skladu s uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Rok koji se određuje za informiranje javnosti u slučajevima iz članka 137. stavka 1. ovoga Zakona i o podnesenim zahtjevima u postupcima iz stavka 1. ovoga članka ne može biti kraći od 30 dana.

2. Sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti

Sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti u odlučivanju o određenim djelovanjima i djelatnostima vezano za pitanja zaštite okoliša

Članak 139.

(1) Javnost i zainteresirana javnost moraju, rano, tijekom postupka odlučivanja u pitanjima okoliša vezano za odgovarajuće djelovanje nositelja zahvata i operatera odnosno djelatnost tvrtke, na prikladan način, pravodobno i djelotvorno biti obaviještene o svojem pravu sudjelovanja u postupcima sukladno uredbi iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) U postupcima odlučivanja u pitanjima okoliša iz stavka 1. ovoga članka javnost i zainteresirana javnost imaju pravo iznijeti svoje mišljenje, prijedloge i primjedbe vezano za donošenje odluka odnosno akata tijela javne vlasti, na način i u rokovima kako je uređeno uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona.

Obavještavanje javnosti i zainteresirane javnosti o pravu i načinu sudjelovanja u postupcima i rokovi

Članak 140.

(1) Tijela javne vlasti obvezna su, u ranoj fazi postupanja kada su sve mogućnosti otvorene, putem javnih obavijesti, oglasa ili drugih odgovarajućih sredstava kao i elektroničkih medija, odnosno na primjeren način, obavijestiti javnost odnosno zainteresiranu javnost o: zaprimljenim zahtjevima nositelja zahvata, operatera i tvrtke; te o nacrtima planova i programa za koje se provodi strateška procjena i o onima za koje se ne provodi strateška procjena; o nacrtima provedbenih propisa i/ili opće-primjenjivih pravno obvezujućih normativnih instrumenata; te o postupcima koji se s tim u svezi provode sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima.

(2) Obavijest iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati podatke o onom o čemu se obavještava uključujući i informacije o pravu na sudjelovanje javnosti odnosno zainteresirane javnosti u postupcima koji se glede toga vode sukladno ovom Zakonu, te informacije o tijelima kojima se podnose mišljenja, prijedlozi i/ili pitanja s tim u svezi.

(3) Minimalni rok koji se može odrediti za sudjelovanje javnosti u smislu članka 141. stavka 1. ovoga Zakona i u smislu članka 142. stavka 1. ovoga Zakona je 30 dana.

(4) Prilikom utvrđivanja: prijedloga odluka (rješenja) kojima se odlučuje o zahtjevu nositelja zahvata, tvrtke i operatera; nacrtu prijedloga plana ili programa te prijedloga zakona i provedbenih propisa i ostalih opće-primjenjivih pravno obvezujućih pravila; koji bi mogli imati značajan utjecaj na okoliš, moraju se razmotriti

rezultati sudjelovanja javnosti, odnosno zainteresirane javnosti kada je ovim Zakonom propisano obvezno sudjelovanje zainteresirane javnosti.

(5) Nakon što u skladu sa stavkom 4. ovoga članka razmotri prijedloge i mišljenja iznesene u postupcima sudjelovanja javnosti, odnosno zainteresirane javnosti u smislu članka 139. stavka 1., članka 141. stavka 1. i u smislu članka 142. stavka 1. ovoga Zakona, nadležno tijelo je dužno obavijestiti javnost odnosno zainteresiranu javnost o svojoj odluci i razlozima temeljem kojih je donesena ta odluka, uključujući i podatke o postupku vezano za sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti.

*Sudjelovanje javnosti tijekom izrade
provedbenih propisa i/ili opće-primjenjivih
pravno obvezujućih normativnih instrumenata*

Članak 141.

(1) Tijela javne vlasti dužna su osigurati pravovremeno i učinkovito sudjelovanje javnosti u postupku izrade zakona i provedbenih propisa te ostalih opće-primjenjivih pravno obvezujućih pravila iz svoje nadležnosti, koji bi mogli imati značajan utjecaj na okoliš, uključujući i postupke izrade njihovih izmjena i dopuna.

(2) Na postupak iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuju odredbe uredbe iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona.

*Sudjelovanje javnosti u vezi s planovima i
programima koji se odnose na okoliš*

Članak 142.

(1) Javnost ima pravo iznijeti svoje mišljenje, primjedbe te prijedloge i na nacрте prijedloga planova i programa koji se odnose na okoliš a za koje ovim Zakonom nije određena obveza strateške procjene.

(2) Tijela javne vlasti obvezna su osigurati pravovremeno i učinkovito sudjelovanje javnosti prilikom izrade i izmjena i/ili dopuna planova i programa iz stavka 1. ovoga članka koje donose u okviru svoje nadležnosti.

(3) Popis planova i programa iz područja zaštite okoliša za koje je potrebno osigurati sudjelovanje javnosti sukladno stavku 1. ovoga članka, utvrđuje se uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona.

(4) Uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona uz plan i program s utvrđenog popisa određuje se i koja javnost može sudjelovati u postupku iz stavka 2. ovoga članka, vodeći računa o prikladnosti sudjelovanja odgovarajuće zainteresirane javnosti s obzirom na sadržaj plana i programa s popisa.

(5) Odredbe ovoga članka o postupku sudjelovanja javnosti ne odnose se na planove i programe koji se donose u svrhu nacionalne sigurnosti ili civilne zaštite.

*Sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti
u posebnim postupcima uređenim ovim Zakonom*

Članak 143.

(1) U postupku strateške procjene plana i programa sudjeluje javnost. U postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš i u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje tvrtke sudjeluje javnost i zainteresirana javnost.

(2) Javnost, odnosno javnost i zainteresirana javnost u postupcima iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju davanjem pisanih mišljenja prijedloga i primjedbi. U tijeku postupka sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti provodi se javni uvid i mora se osigurati najmanje jedno javno izlaganje, ovisno o složenosti postupka iz stavka 1. ovoga članka. Postupak javnog uvida mora se osigurati u trajanju od najmanje 30 dana.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka na sudjelovanje javnosti u postupku strateške procjene plana i programa mogu se primijeniti i odredbe o sudjelovanju javnosti iz posebnog zakona ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

(4) U postupcima iz stavka 1. ovoga članka, u kojima se donose odgovarajuće odluke o zahtjevu nositelja zahvata, tvrtke i operatera, prije donošenja tih odluka (rješenja) sukladno ovom Zakonu, moraju se razmotriti mišljenja, primjedbe i prijedlozi javnosti zainteresirane javnosti dostavljeni prilikom sudjelovanja u tim postupcima.

(5) Tijela nadležna u skladu s ovim Zakonom obvezna su na način određen uredbom iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona informirati javnost i zainteresiranu javnost o sadržaju odluka kojima je odlučeno o zahtjevima nositelja zahvata, tvrtke i operatera u postupcima iz stavka 1. ovoga članka.

3. *Pristup pravosuđu*

*Priznavanje pravnog interesa
osobama zainteresirane javnosti*

Članak 144.

(1) Da ima vjerojatan pravni interes u postupcima uređenim ovim Zakonom u kojima je predviđeno sudjelovanje zainteresirane javnosti smatrat će se svaka fizička i pravna osoba koja zbog lokacije zahvata i/ili zbog prirode i utjecaja zahvata može, u skladu sa zakonom, dokazati da joj je trajno narušeno pravo.

(2) Podrazumijeva se da ima dovoljan (vjerojatan) pravni interes u postupcima uređenim ovim Zakonom u kojima je predviđeno sudjelovanje

zainteresirane javnosti i udruga civilnog društva koja djeluje na području zaštite okoliša ukoliko:

1. je registrirana sukladno posebnim propisima o udrugama na području gdje se vodi postupak u kojem sukladno ovom Zakonu sudjeluje kao zainteresirana javnost, te da joj je statutom kao cilj određena zaštita i unaprjeđenje okoliša, uključujući i zaštitu ljudskog zdravlja i zaštitu ili racionalno korištenje prirodnih dobara;
2. je registrirana u smislu točke 1. ovoga stavka najmanje dvije godine prije nego je započeo postupak tijela javne vlasti o zahtjevu povodom kojega iskazuje svoj pravni interes, te ako dokaže da je u tom razdoblju aktivno sudjelovala u aktivnostima vezanim za zaštitu okoliša na području grada ili općine gdje ima registrirano sjedište sukladno svojem statutu.

Članak 145.

(1) Osobe iz članka 144. stavka 1. i 2. ovoga Zakona koje su u svojstvu zainteresirane javnosti sudjelovale u postupcima uređenim ovim Zakonom imaju pravo osporavati odgovarajući upravni akt tijela javne vlasti, za koji je ovim Zakonom, odnosno posebnim zakonom predviđena mogućnost podnošenja žalbe odnosno tužbe, te izjaviti žalbu ministarstvu odnosno podnijeti tužbu nadležnom sudu u skladu s ovim Zakonom i posebnim zakonom, a radi osporavanja postupovne i/ili materijalne zakonitosti akata, radnji ili propusta.

(2) O odgovarajućem upravnom aktu tijela javne vlasti i pravu na izjavljivanje žalbe ministarstvu odnosno podnošenje tužbe nadležnom sudu osobe iz članka 144. stavka 1. i 2. ovoga Zakona u svojstvu zainteresirane javnosti bit će obaviještene dostavom toga akta ukoliko su podaci o osobi poznati tijelu javne vlasti, odnosno putem javne obavijesti ili na drugi primjeren način sukladno uredbi iz članka 137. stavka 2. ovoga Zakona.

Osporavanje odluka, radnji i propusta tijela javne vlasti te djelovanja ili propuštanja djelovanja pravnih i fizičkih osoba u pitanjima zaštite okoliša

Članak 146.

(1) Fizička i pravna osoba koja ispunjava uvjete iz članka 144. stavka 1. ovoga Zakona i smatra da je odlukom, radnjom i propustom tijela javne vlasti ili djelovanjem ili propuštanjem djelovanja fizičke ili pravne osobe (primjerice: operatera, tvrtke, onečišćivača) u pitanjima zaštite okoliša povrijeđen ovaj Zakon odnosno posebni zakon kojim je uređena zaštita pojedine sastavnice okoliša ili zaštita od utjecaja opterećenja, te propisi doneseni na temelju tih zakona, imaju pravo, pred nadležnim sudom sukladno ovom Zakonu i posebnim propisima osporavati postupovnu i materijalnu zakonitost donesene odluke, radnje i propusta u vezi sa zaštitom okoliša, te osporavati zakonitost djelovanja ili propuštanja djelovanja u pitanjima zaštite okoliša.

(2) Zahtjev u smislu stavka 1. ovoga članka mora biti podnesen u propisanom obliku sukladno posebnom propisu, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke koja se osporava, ili u slučaju radnje i propusta u roku od 15 dana od dana protoka roka za izvršenje radnje odnosno donošenje odluke. U zahtjevu mora biti navedeno i obrazloženo u čemu je sadržana odnosno na što se odnosi povreda propisa iz stavka 1. ovoga članka. Zahtjev mora biti potkrijepljen odgovarajućim dokazima.

Članak 147.

U postupku iz članka 146. ovoga Zakona nadležni sud može:

- naložiti operateru, tvrtci, onečišćivaču odnosno tijelu javne vlasti, da poduzmu sve nužne mjere, uključujući i obustavu određenih djelovanja odnosno djelatnosti;
- obvezati tvrtku odnosno onečišćivača na plaćanje odgovarajuće naknade Fondu za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost,
- utvrditi nužne privremene mjere i naložiti operateru, tvrtci, onečišćivaču odnosno tijelu javne vlasti njihovu provedbu,
- ili donijeti drugu primjerenu odluku sukladno zakonu.

Članak 148.

Ako pojedini akt tijela javne vlasti nije pravomoćan jer je podnesen zahtjev sukladno članku 146. ovoga Zakona, a tvrtka, odnosno druga pravna i fizička osoba, na koju se taj akt odnosi, zbog toga odluči pričekati pravomoćnost akta, u slučaju da se utvrdi da je podnositelj zahtjeva zlorabio svoje pravo prema odredbama ovoga Zakona, tvrtka, odnosno druga pravna i fizička osoba imaju pravo tražiti naknadu obične štete i izmakle koristi od osobe koja je podnijela zahtjev.

Članak 149.

Sudski postupak po svakoj tužbi iz područja zaštite okoliša sukladno ovom Zakonu, je hitan.

X. ODGOVORNOST ZA ŠTETU U OKOLIŠU

Djelatnosti opasne po okoliš i odgovornost za štetu u okolišu

Članak 150.

(1) Tvrtka koja obavlja djelatnost koja predstavlja rizik za okoliš i za ljudsko zdravlje (u daljnjem tekstu: opasna djelatnost) odgovara za štetu u okolišu i prijeteću opasnost od štete, osim ako, u skladu s ovim Zakonom, dokaže da opasna djelatnost nije bila uzrok štete u okolišu odnosno prijeteće opasnosti.

(2) Tvrtka odgovara za štetu u okolišu ili prijeteću opasnost od štete i u

slučaju kada obavlja djelatnost koja se ne smatra opasnom djelatnošću u smislu stavka 1. ovoga članka a u obavljanu te djelatnosti ne otklanja opasnosti i ne sprječava nanošenje šteta biljnim i životinjskim vrstama i/ili prirodnim staništima zaštićenim prema posebnom propisu (u daljnjem tekstu: zaštićene vrste).

(3) Opasne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka u smislu odgovornosti za štetu u okolišu i prijeteću opasnost od štete smatraju se opasnim zbog načina na koji se njima upravlja, proizvodi ili zbog tvari ili sredstava koja se u njima koriste.

(4) Djelatnosti koje se smatraju opasnim za okoliš i/ili ljudsko zdravlje u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka, kriterije prema kojima se procjenjuje prijeteća opasnost i utvrđuje šteta u okolišu, najprikladnije mjere za otklanjanje štete u okolišu, njihovu svrhu i način odabira, način otklanjanja štete u okolišu (uključujući posebne uvjete glede pojedinih sastavnica okoliša, zaštićenih vrsta i prirodnih staništa) te način specificiranja troškova vezano za utvrđivanje i otklanjanje prijeteće opasnosti i štete u okolišu, pobliže uređuje Vlada uredbom.

Odgovornosti

Članak 151.

(1) Tvrtka koja obavlja opasnu djelatnost u smislu članka 150. stavka 1. ovoga Zakona odgovara po načelu objektivne odgovornosti (uzročnosti).

(2) Tvrtka iz članka 150. stavka 2. ovoga Zakona za prouzročenu štetu ili prijeteću opasnost odgovara po načelu dokazane krivnje ili dokazanog nemarnog djelovanja.

(3) Za onečišćavanje okoliša u skladu sa zakonom odgovoran je i operater koji je nezakonitim ili nepravilnim djelovanjem u tvrtci omogućio ili dopustio onečišćavanje okoliša.

(4) Tvrtka iz članka 150. stavka 1. ovoga Zakona obvezna je sanirati štetu u okolišu i otkloniti prijeteću opasnost od štete nanесenu opasnim djelatnostima.

(5) Tvrtka iz članka 150. stavka 2. ovoga članka obvezna je sanirati prouzročenu štetu i otkloniti prijeteću opasnost od štete nanесenu zaštićenim vrstama.

(6) Tvrtke iz članka 150 stavka 1. i 2. ovoga Zakona nastale štete u okolišu i štete nanесene zaštićenim vrstama te prijeteće opasnosti od šteta otklanjaju na način propisan ovim Zakonom i uredbom iz članka 150. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 152.

(1) Ako više tvrtki iz članka 150. stavka 1. i 2. zajedno obavlja djelatnost, odgovornost za štetu u okolišu odnosno prijeteću opasnost od štete, te štetu ili prijeteću opasnost od štete zaštićenim vrstama snose solidarno.

(2) Za štetu u okolišu i prijeteću opasnost od štete nastalu obavljanjem opasne djelatnosti i za štetu te prijeteću opasnost od štete u smislu članka 150. stavka 2. ovoga Zakona, kada se radi o postrojenjima čiji je rad prestao, odgovornost snosi tvrtka koja je posljednja obavljala djelatnost u postrojenju.

Izuzeća

Članak 153.

(1) Tvrtka iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona nije odgovorna za štetu u okolišu odnosno za štetu nanесenu zaštićenim vrstama ako dokaže da je šteta nastala:

- kao posljedica prirodne pojave nepredvidivog i neizbježnog obilježja, koja se nije mogla niti spriječiti niti otkloniti;
- djelovanjem treće osobe iako su poduzete primjerene mjere sigurnosti;
- iz pridržavanja obvezne naredbe ili upute koja je potekla od javne vlasti, izuzev naredbe ili upute dane nakon emisije ili iznenadnog događaja prouzročеноg vlastitom djelatnošću tvrtke. .

(2) U slučajevima iz stavka 1. podstavka 2. i 3. ovoga članka tvrtka ima pravo na povrat troškova djelovanja na otklanjanju štete u okolišu.

(3) Tvrtka iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona se oslobađa obveze snošenja troškova djelovanja na otklanjanju štete u okolišu odnosno štete nanесene zaštićenim vrstama ako dokaže da u obavljanju djelatnosti nije djelovala namjerno ili iz nepažnje te da je šteta nastala:

- emisijom ili događajem koji je izriekom dopušten odgovarajućim aktom;
- emisijom ili djelatnošću ili bilo kojim načinom korištenja određenog proizvoda tijekom određene djelatnosti za koju dokaže da se na temelju stanja znanstvenih i tehničkih saznanja u trenutku nastanka štete u okolišu nije smatralo vjerojatnim da će prouzročiti štetu u okolišu.

Članak 154.

(1) Ukoliko tvrtka iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, uslijed određenih slučajnih okolnosti, opasnom djelatnošću prouzroči štetu u okolišu, djelatnošću nanese štetu zaštićenim vrstama, smatrat će se da je šteta prouzročena zbog tih slučajnih okolnosti.

(2) Ukoliko tvrtka iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona dokaže da šteta u smislu stavka 1. ovoga članka nije prouzročena njezinom djelatnošću ili ako dokaže da je šteta prouzročena djelatnošću druge pravne ili fizičke osobe, ili da je šteta nastala zbog nekih drugih okolnosti, pretpostavka uzročnosti iz stavka 1. ovoga članka se odbacuje.

*Obveza utvrđivanja tvrtke koja je prouzročila štetu u okolišu
i/ili štetu zaštićenim vrstama, obveza procjene značaja
štete i prijeteće opasnosti od štete*

Članak 155.

(1) Središnje tijelo državne uprave, koje u skladu sa svojom nadležnošću obavi očevid na mjestu štete u okolišu ili prijeteće opasnosti od štete, odnosno na mjestu štete ili prijeteće opasnosti od štete nanesene zaštićenim vrstama, ukoliko je to moguće s obzirom na obavljene očevid, utvrdit će tvrtku u smislu članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona koja je prouzročila štetu u okolišu i/ili prijeteću opasnost od štete, te će putem ovlaštenog procjenitelja procijeniti značaj te štete i/ili prijeteće opasnosti od štete.

(2) Ako središnje tijelo državne uprave iz stavka 1. ovoga članka ne može utvrditi tvrtku u smislu članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, na odgovarajući primjeren način, o tome će izvijestiti Ministarstvo unutarnjih poslova radi poduzimanja radnji vezanih za utvrđivanje tvrtke.

(3) Temeljem procjene iz stavka 1. ovoga članka odredit će se mjere otklanjanja štete u okolišu i/ili opasnosti od štete, odnosno štete ili prijeteće opasnosti od štete nanesene zaštićenim vrstama, koje treba poduzeti u smislu uredbe iz članka 150. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) U svrhu određivanja mjera iz stavka 3. ovoga članka nadležno središnje tijelo državne uprave može tvrtci rješenjem narediti da provede svoju vlastitu procjenu i pruži sve nužne informacije i podatke.

Obveza naknade troškova i štete

Članak 156.

(1) Ukoliko se utvrdi da je tvrtka iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona prema ovom Zakonu odgovorna za štetu u okolišu i/ili prijeteću opasnost od štete odnosno za štetu i/ili prijeteću opasnost zaštićenim vrstama, tada je tvrtka sukladno postavljenom zahtjevu za naknadu troškova i sanacije štete obvezna nadoknaditi:

- troškove procjene štete,
- troškove utvrđivanja mjera za sanaciju okoliša,
- troškove povrata okoliša u stanje prije nastanka štete ako je takav povrat moguć, odnosno troškove sanacije posljedica štete u okolišu, troškove kompenzacijskih mjera,
- troškove provedbe mjera za sprječavanje ili ublažavanje štete u okolišu.

(2) Ako se šteta u okolišu ili šteta nastala zaštićenim vrstama ne može sanirati odgovarajućim mjerama, tvrtka koja je prouzročila štetu odgovorna je za naknadu u visini vrijednosti uništenog dobra.

(3) Vrijednost naknade treba biti približna ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra.

(4) Ako se vrijednost iz stavka 3. ovoga članka ne može utvrditi prikladnim

ekonomskim metodama, nadležni sud će utvrditi visinu naknade uzimajući u obzir potrebne troškove sanacije, rizik koji djelatnost znači za okoliš, stupanj odgovornosti i korist stečenu nanošenjem štete u okolišu.

Zahtjev za naknadu troškova i štete

Članak 157.

(1) Zahtjev za naknadu troškova i štete, koji se podnosi sukladno ovom Zakonu može se odnositi isključivo na štete u okolišu i troškove u svezi otklanjanja prijeteće opasnosti od štete te štete i prijeteće opasnosti zaštićenim vrstama.

(2) Naknadu troškova i štete u smislu stavka 1. ovoga članka od tvrtke iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona može zahtijevati jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, odnosno Država, ovisno o lokaciji i mjestu štetnog djelovanja u okoliš odnosno na zaštićene vrste, te ovisno o okolišu i zaštićenim vrstama na kojima je šteta nastala, također i ovisno o vrsti štete u okoliš i ovisno o tome tko je osigurao sanaciju štete i tko je poduzeo mjere otklanjanja opasnosti od štete, ukoliko to nije obavila, ili, po prirodi stvari, ne može obaviti tvrtka sukladno ovom Zakonu.

Naknada drugih šteta koje su nastale prilikom nastanka štete u okolišu

Članak 158.

Naknada štete nanosene fizičkim i pravnim osobama prilikom nanošenja štete u okoliš odnosno štete zaštićenim vrstama prouzročene djelatnostima u smislu članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, odnosno onečišćenjem onečišćivača, te naknada štete koja je tom prilikom nanosena imovini tih osoba ili bilo kojem gospodarskom gubitku, odnosno bilo kakvom pravu, ostvaruje se prema odredbama posebnog propisa kojim su uređeni obvezni odnosi, a koji se na te slučajeve primjenjuje kao lex specialis.

Obveza poduzimanja mjera i obavještanja

Članak 159.

(1) Tvrtka iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona koja djelovanjem ili propustom djelovanja u obavljanju djelatnosti prouzroči prijeteću opasnost od štete odnosno onečišćavanje okoliša, obvezna je bez odlaganja poduzeti mjere sprječavanja odnosno mjere otklanjanja u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona.

(2) Pod mjerama sprječavanja iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se svako djelovanje i mjera koja se poduzima kao reagiranje na događaj, radnju ili propust koji su izazvali prijeteću opasnost od štete odnosno onečišćavanja, a u cilju

spriječavanja nastanka štete u okolišu i štete zaštićenim vrstama ili njihovog svođenja na minimum.

(3) Pod mjerama otklanjanja iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva se svako djelovanje, ili kombinirano djelovanje, uključujući mjere ublažavanja ili privremene, odnosno propisane mjere u cilju ponovne uspostave, sanacije ili zamjene oštećenih prirodnih dobara i/ili oštećenih funkcija, ili u cilju osiguravanja istovrijedne alternative za ta dobra ili funkcije kako je predviđeno uredbom iz članka 150. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Tvrtka iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona podmiruje sve troškove u vezi s poduzimanjem mjera za uklanjanje prijeteće opasnosti od štete odnosno onečišćavanja, prema odredbama ovoga Zakona.

Članak 160.

(1) Ukoliko obavljanjem djelatnosti tvrtke iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona nastane šteta u okolišu odnosno ugroze se zaštićene vrste, operater je obvezan:

- bez odlaganja obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje,
- poduzeti sve provedive aktivnosti i mjere za trenutačni nadzor, ograničavanje, otklanjanje i ostale potrebne radnje za stavljanje uzročnika štete pod nadzor a u cilju sprječavanja daljnjih šteta u okolišu, šteta zaštićenim vrstama i opasnosti za ljudsko zdravlje i život,
- poduzeti nužne mjere otklanjanja štete u okolišu odnosno štete zaštićenim vrstama sukladno posebnom propisu.

(2) U slučaju nastanka štete u okolišu odnosno ugrožavanja zaštićenih vrsta nadležno središnje tijelo državne uprave može u svakom trenutku:

- zatražiti od operatera sve podatke vezano za prouzročenu štetu;
- zatražiti od operatera da poduzme sve radnje sukladno stavku 1. podstavku 2. ovoga članka i izdati mu upute za poduzimanje tih radnji;
- narediti tvrtci i operateru provođenje nužnih mjera prema posebnom propisu;
- izdati upute tvrtci i operateru o mjerama otklanjanja štete koje treba poduzeti.

(3) Ukoliko operater i tvrtka ne poduzmu mjere otklanjanja štete u okolišu odnosno opasnosti nanese zaštićenim vrstama, ili se ne pridržavaju izdanih uputa, ili se ne može utvrditi tvrtka koja je odgovorna za štetu, ministarstvo će osigurati poduzimanje mjera otklanjanja štete odnosno opasnosti ili će obavijestiti Vladu o potrebi djelovanja sukladno odredbama ovoga Zakona.

Članak 161.

Ministarstvo odnosno središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje, u slučaju prijeteće opasnosti od štete može u svakom trenutku:

- od tvrtke i operatera zatražiti podatke o prijetećoj opasnosti od štete ili o slučajevima u kojima se sumnja na prijeteću opasnost od štete,

- od tvrtke i operatera zatražiti poduzimanje nužnih mjera sprječavanja nastanka štete u okoliš odnosno ugrožavanja zaštićenih vrsta,
- dati upute tvrtci i operateru u pogledu nužnih mjera sprječavanja koje treba poduzeti;
- u suradnji sa drugim tijelima nadležnim za poduzimanje intervencija poduzeti nužne mjere sprječavanja štetnih posljedica.

Utvrđivanje ugroženog područja

Članak 162.

(1) Područje ugroženog okoliša s obzirom na opasnost od šteta radi opasnih djelatnosti u smislu odredbe članka 150. stavka 1. ovoga Zakona, može na prijedlog ministarstva utvrditi Vlada odlukom.

(2) Vlada može odlukom iz stavka 1. ovoga članka zbog ugroženosti okoliša zabraniti izvođenje novih zahvata u okoliš zbog kojih bi se mogao povećati stupanj opterećenosti okoliša ili dijelova okoliša na određenom području.

(3) Nakon što temeljem praćenja stanja utvrdi kakvoću okoliša u području ugroženog okoliša, po provedenim mjerama kojima se osigurava očuvanje kakvoće okoliša, Vlada može odlukom utvrditi da područje ili pojedini dijelovi područja iz stavka 1. ovoga članka, te pojedini dijelovi okoliša u smislu stavka 2. ovoga članka više nisu ugroženi.

Utvrđivanje strožih obveza vezano za granične vrijednosti emisija

Članak 163.

(1) Na području iz članka 162. stavka 1. ovoga Zakona Vlada može tvrtkama posebnom odlukom utvrditi obveze koje su strože od propisanih graničnih vrijednosti emisija, ako poboljšanje stanja u okolišu nije moguće ostvariti drugim mjerama.

(2) Ako tvrtka ima odgovarajući akt nadležnog tijela državne uprave kojim su utvrđene granične vrijednosti emisija sukladno posebnim propisima, ministarstvo će vezano za odluku Vlade iz stavka 1. ovoga članka, po službenoj dužnosti operateru izdati rješenje kojim će utvrditi obveze u skladu s odlukom Vlade i odrediti rok za njihovo izvršavanje.

Obveza izrade sanacijskog programa i provedba sanacije

Članak 164.

(1) Tvrtka je dužna, u utvrđenom roku izraditi sanacijski program za uklanjanje štete u okolišu koja je nastala zbog prekoračenja graničnih vrijednosti emisija u skladu s posebnim propisom.

(2) Operater mora za sanacijski program iz stavka 1. ovoga članka ishoditi suglasnost ministarstva, a prema ocjeni ministarstva, i mišljenje drugih nadležnih tijela.

(3) Mjere otklanjanja štete u okolišu, vrste sanacijskih programa, opseg i metodologiju izrade sanacijskih programa i druga pitanja s tim u svezi, uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu prirode i ministra nadležnog za vodno gospodarstvo, te uz ishođeno mišljenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje, pobliže pravilnikom propisuje ministar.

Članak 165.

(1) Ako nije moguće utvrditi onečišćivača okoliša, a na ugroženim područjima potrebno je izraditi sanacijski program, pripremu i izradu sanacijskog programa provodi ministarstvo u suradnji s drugim nadležnim tijelima.

(2) Vlada odlukom utvrđuje redosljed i prvenstvo ugroženih područja za koje će se izraditi i provoditi sanacijski program iz stavka 1. ovoga članka i osigurava financijska sredstva za njegovu provedbu.

Članak 166.

(1) Kada se radi o onečišćenju okoliša područnog (regionalnog) razmjera, a onečišćivač nije poznat, pripremu i izradu sanacijskog programa te redosljed i prvenstvo ugroženih područja za koje će se izraditi i provoditi sanacijski program određuje izvršno tijelo županije odnosno izvršno tijelo Grada Zagreba.

(2) Kada se radi o onečišćenju okoliša lokalnog razmjera, a onečišćivač nije poznat, pripremu i izradu sanacijskog programa te redosljed i prvenstvo ugroženih područja za koje će se izraditi i provoditi sanacijski program određuje izvršno tijelo velikog grada, grada, odnosno općine.

Članak 167.

(1) Tvrtka odnosno druga osoba koja je prema ovom Zakonu obvezna provesti sanacijski program, obvezna je i nakon provedbe sanacijskih mjera osigurati praćenje stanja okoliša, odnosno učinka sanacije na stanje okoliša i za to osigurati financijska sredstva.

(2) Kada se prema odredbama ovoga Zakona, provedba sanacijskog programa financira iz sredstava državnog proračuna, praćenje stanja okoliša i učinka sanacijskih mjera osigurava ministarstvo.

(3) Kada se provedba sanacijskog programa financira iz sredstava proračuna županije, odnosno Grada Zagreba praćenje stanja okoliša nakon provedbe sanacijskog programa i učinak sanacijskih mjera osigurava izvršno tijelo županije odnosno izvršno tijelo Grada Zagreba.

(4) Kada se provedba sanacijskog programa financira iz sredstava proračuna velikog grada, grada, odnosno općine, praćenje stanja okoliša nakon

provedbe sanacijskog programa i učinak sanacijskih mjera osiguravaju izvršna tijela tih jedinica lokalne samouprave.

Žurni postupci

Članak 168.

(1) ,Ukoliko tvrtka nije u mogućnosti bez odlaganja žurno provesti sve mjere za sprječavanje i ograničavanje štete u okolišu, radi nužnog ograničavanja daljnjeg štetnog djelovanja postrojenja na okoliš, ministarstvo će, putem druge osobe, na trošak i odgovornost tvrtke, provesti sve mjere za sprječavanje i ograničavanje nastanka daljnjih šteta.

(2) Ministarstvo može mjere iz stavka 1. ovoga članka provesti putem druge osobe, na trošak i odgovornost tvrtke i kada tvrtka to ne učini u određenom joj roku.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. i 2. ovoga članka obuhvaća i privremeno ograničavanje rada, a kada je to nužno i zaustavljanje rada tvrtke.

Članak 169.

(1) Troškovi izvršenja žurnog provođenja mjera iz članka 166. ovoga Zakona namiruju se iz državnog proračuna do naplate od tvrtke koja je u skladu s ovim Zakonom bila dužna provesti mjere za sprječavanje i ograničavanje štete u okolišu..

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, kada se mjere iz članka 166. ovoga Zakona provode po hitnom postupku na zahtjev jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, troškovi izvršenja tih mjera, do naplate od tvrtke koja je u skladu s ovim Zakonom bila dužna provesti mjere, namiruju se iz proračuna jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave koja je podnijela zahtjev za žurno provođenje mjera. .

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka troškovi izvršenja mjera iz članka 168. ovoga Zakona naknađuju se u korist proračuna jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Članak 170.

(1) Inspektor će u slučaju kada je onečišćivač nepoznat a postoji osnova sumnje da je onečišćenjem počinjen prekršaj ili kazneno djelo, o tome bez odlaganja izvijestiti najbližu ustrojstvenu jedinicu Ministarstva unutarnjih poslova.

(2) U slučaju onečišćivanja okoliša, kad se između više uzročnika ne može utvrditi onečišćivač ili se ne mogu utvrditi udjeli pojedinih onečišćivača (kumulativno ili lančano onečišćivanje), troškove uklanjanja onečišćivanja, sprječavanja ili ograničavanja daljnjeg štetnog djelovanja na okoliš, podmiruju svi onečišćivači koji su prouzročili onečišćenje solidarno.

*Obveza osiguranja raspoloživih
sredstava za naknadu štete*

Članak 171.

(1) Operater tvrtke iz članka 150. stavka 1. i 2. ovoga Zakona obvezan je osiguranjem kod osiguravatelja u skladu sa zakonom ili na drugi primjeren način sukladno zakonu osigurati raspoloživa sredstva za naknadu možebitne štete nanesene okolišu odnosno za otklanjanje prijeteće opasnosti od štete. .

(2) Posebnim zakonom mogu se urediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu onečišćivanjem okoliša.

*Supsidijarno snošenje troškova za
poduzimanje mjera otklanjanja štete u okolišu*

Članak 172.

(1) U slučaju onečišćavanja okoliša, čije se posljedice otklanjaju sukladno provedbenom propisu iz članka 164. stavka 3. ovoga Zakona, ako nije moguće utvrditi onečišćivača, sredstva za otklanjanje posljedica onečišćenja osiguravaju se iz proračuna jedinica lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave i iz državnog proračuna.

(2) U slučaju prekomjernog onečišćenja ili opterećivanja okoliša, koje je prouzročeno iz izvora onečišćavanja izvan granica Države sredstva za otklanjanje posljedica osiguravaju se iz državnog proračuna.

(3) Ako se onečišćivač iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrdi naknadno, jedinica lokalne, odnosno područne (regionalne) samouprave i Država može po saznanju za onečišćivača, od njega tražiti povrat troškova nastalih otklanjanjem štetnih posljedica onečišćavanja okoliša u skladu sa zakonom.

(4) Posebnim propisom mogu se odrediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu onečišćavanjem okoliša.

Članak 173.

(1) U slučaju kada tvrtka nema plan iz članka 53. stavka 1. ovoga Zakona odnosno kada se ne pridržava utvrđenih tehničkih standarda i/ili utvrđenih graničnih vrijednosti emisija u okoliš te rokova određenih s tim u svezi, a Država je zbog toga, prema preuzetim međunarodnim obvezama, dužna platiti kaznu za utvrđena prekoračenja emisija, iznos takve kazne pada na teret tvrtke čije je postrojenje uzrokovalo prekoračenje graničnih vrijednosti emisija, odnosno na teret tvrtke koja se ne pridržava utvrđenih joj obveza glede tehničkih standarda i/ili utvrđenih graničnih vrijednosti emisija u okoliš te rokova s tim u vezi, .

(2) Ukoliko izvrši plaćanje kazne iz stavka 1. ovoga članka, Država se u skladu sa zakonom za isplaćeni iznos kazne namiruje od tvrtke iz stavka 1. ovoga članka.

XI. FINANCIRANJE ZAŠTITE OKOLIŠA

Članak 174.

(1) Sredstva za financiranje zaštite okoliša osiguravaju se u državnom proračunu, proračunima jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave, Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te iz drugih izvora prema odredbama ovoga Zakona.

(2) Sredstva za financiranje zaštite okoliša mogu se osigurati i iz privatnih izvora kroz sustav koncesija, javnog privatnog partnerstva i drugih odgovarajućih modela takvog financiranja sukladno posebnim propisima.

(3) Programi zaštite okoliša mogu se financirati i sredstvima kao što su: donacije, krediti, sredstva međunarodne pomoći, sredstva stranih ulaganja namijenjenih za zaštitu okoliša i druga sredstva propisana posebnim zakonom, te sredstva iz instrumenata, programa i fondova Europske unije, Ujedinjenih naroda i međunarodnih organizacija.

(4) Sredstva za financiranje zaštite okoliša koriste se za očuvanje, zaštitu i unapređivanje stanja okoliša, u skladu sa strategijama i programima.

XII. ELEMENTI OPĆE POLITIKE ZAŠTITE OKOLIŠA

1. *Znak zaštite okoliša*

Članak 175.

(1) Za poticanje proizvodnje proizvoda ili obavljanja usluga koji se u usporedbi s drugim istovrsnim proizvodima odlikuju manjim negativnim utjecajima na okoliš u cijelom životnom ciklusu i time pridonose učinkovitom korištenju sastavnica okoliša, visokom stupnju zaštite okoliša, osim hrane i farmaceutskih proizvoda i profesionalne medicinske opreme, pravnim i fizičkim osobama koje proizvode ili distribuiraju proizvode, odnosno pružaju usluge ministarstvo radi priznanja može dodijeliti znak zaštite okoliša.

(2) Ocjena u vezi s manje negativnim utjecajima iz stavka 1. ovoga članka odnosi se na racionalno korištenje prirodnih dobara i energije, smanjenje emisija u okoliš, iskorištavanje vrijednih svojstava otpada ili druge načine omogućavanja korisne obrade otpada prije njegovog odlaganja, te poduzimanje drugih mjera radi zaštite okoliša.

(3) Proizvođač, uvoznik proizvoda, distributer ili pružatelj usluge podnose zamolbu za dodjelu znaka zaštite okoliša podneskom koji mora sadržavati dokumente i dokaze o tome da proizvod ispunjava propisane uvjete.

(4) Ministarstvo može oduzeti dodijeljeni znak zaštite okoliša ukoliko osoba iz stavka 3. ovoga članka ne postupa po uvjetima pod kojima je znak bio dodijeljen ili više ne ispunjava propisane uvjete za dodjelu toga znaka.

(5) Postupak, način dodjele, uvjete za dobivanje znaka zaštite okoliša, izgled znaka zaštite okoliša, uporabu i rok važenja dodijeljenog znaka, sastav i način rada povjerenstva za dodjelu znaka zaštite okoliša, sudjelovanje pojedinaca, udruga i organizacija, u postupku dodjele znaka zaštite okoliša iz stavka 1. ovoga članka, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(6) Stručna pitanja koja se odnose na produženje važenja znaka zaštite okoliša razvoj i provedbu sustava dodjeljivanja znaka zaštite okoliša te provedbu sustava EMAS razmatra Savjet iz članka 36. ovoga Zakona.

(7) Ministarstvo će promicati uporabu proizvoda i usluga koji imaju znak zaštite okoliša podizanjem svijesti i informiranjem potrošača, proizvođača, trgovaca i javnosti, radi poticanja zaštite okoliša i održivog razvitka.

2. Priznanja i nagrade

Članak 176.

(1) Priznanja i nagrade za dostignuća na području zaštite okoliša, ministarstvo dodjeljuje pravnim i fizičkim osobama s obzirom na mjerljive postignute rezultate u zaštiti okoliša i zadovoljavanju uvjeta održivog razvitka za:

- ostvarivanje preventive od onečišćavanja okoliša,
- najpovoljnija rješenja u proizvodnim postupcima u odnosu na okoliš,
- razvojne i istraživačke projekte u zaštiti okoliša,
- razvoj sustava i edukaciju o zaštiti okoliša u odgojno-obrazovnom procesu,
- doprinos pojedinca za razvoj i unapređenje zaštite okoliša ili za doprinos u međunarodnoj suradnji u zaštiti okoliša,
- doprinose udruga na promicanju i unapređenju zaštite okoliša,
- posebni doprinos zaštiti okoliša.

(2) Povjerenstvo za dodjelu priznanja i nagrada koje svake godine, posebnom odlukom, imenuje ministar, donosi odluku o dodjeli priznanja i nagrada.

(3) Područja zaštite okoliša za koje se može dodijeliti priznanje i nagrada u tekućoj godini, svake godine odlukom određuje ministar.

(4) Priznanja i nagrade dodjeljuju se u obliku plakete i povelje.

(5) Postupak, način i uvjete za dodjelu priznanja i nagrade, vrstu priznanja i nagrada, način i rok podnošenja prijedloga, način rada povjerenstva, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

3. Obveze proizvođača vezano za označavanje proizvoda i ambalaže, zaštita potrošača

Članak 177.

(1) Proizvođači su dužni, kada je to propisano, prije stavljanja proizvoda na tržište, na ambalažu proizvoda, odnosno na prateću tehničku dokumentaciju uz proizvod, staviti uputu kojom se potrošač obavješćuje o utjecaju proizvoda i ambalaže na okoliš te upućuje na način postupanja s proizvodom i ambalažom nakon njegove uporabe.

(2) Dobavljač novih osobnih vozila namijenjenih prodaji ili leasingu, u svrhu zaštite i informiranja potrošača na svakom prodajnom mjestu, uključujući i promotivne sajmove, mora osigurati podatke o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisijama CO₂ i vodič.

(3) Vodič iz stavka 2. ovoga članka izrađuje jednom godišnje ministarstvo nadležno za sigurnost prometa na cestama (unutarnje poslove) na temelju podataka koje dostavlja dobavljač uz suglasnost ministarstva.

(4) Na prodajnim mjestima ne smiju biti istaknute oznake, posteri, promotivni materijali ili vodiči s oznakama, simbolima ili natpisima koji su suprotni propisanim ako njihovo izlaganje može dovesti u zabunu potencijalne kupce novih osobnih vozila.

(5) Način primjene i sadržaj upute iz stavka 1. ovoga članka, način označavanja proizvoda i ambalaže, postupanje s proizvodom nakon uporabe odnosno s ambalažom nakon uporabe proizvoda, uz suglasnost ministra nadležnog za gospodarstvo i zaštitu potrošača i ministra nadležnog za poljoprivredu i šumarstvo, pobliže propisuje ministar pravilnikom.

(6) Način dostupnosti i sadržaj podataka potrošačima o potrošnji goriva i emisijama CO₂ novih osobnih vozila, način informiranja potrošača o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisijama CO₂ iz stavka 2. ovoga članka te sadržaj i način izrade vodiča iz stavka 3. ovoga članka pobliže propisuje ministar pravilnikom.

4. Odgoj i obrazovanje za zaštitu okoliša i održivi razvitak

Članak 178.

(1) Država osigurava provedbu odgoja i obrazovanja za zaštitu okoliša i održivi razvitak u odgojno-obrazovnom sustavu te potiče razvoj sustava zaštite okoliša i unapređenje zaštite okoliša.

(2) S ciljem zajedničke provedbe odgoja za održivi razvitak ministarstvo u suradnji s ministarstvom nadležnim za prosvjetu utvrđuje smjernice obrazovnog programa u skladu sa Strategijom održivog razvitka Republike Hrvatske.

(3) Država osigurava sustav poučavanja javnosti o učinkovitoj zaštiti okoliša racionalnom uporabom raspoloživih dobara i drugim primjerenim djelovanjima.

5. *Ekonomski poticaji*

Članak 179.

(1) Posebnim propisom mogu se urediti posebni poticajni sustavi - primjerice: ekološke naknade i polozi, kojima se postiže značajno rasterećenje zaštite okoliša.

(2) Posebnim propisom mogu se urediti olakšice za usluge i za proizvode za koje je organiziran povrat odnosno povrat ambalaže ili na drugi način organizirano smanjenje negativnih učinaka njihovog djelovanja na okoliš i korištenjem kojih se pridonosi izbjegavanju i smanjenju otpada.

XIII. NADZOR

1. *Upravni nadzor*

Članak 180

(1) Upravni nadzor nad provedbom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona obavlja ministarstvo.

(2) Upravni nadzor nad zakonitošću rada i općih akata Agencije i referentnih centara u dijelu poslova za koje su ovlašteni odlukom Vlade obavlja ministarstvo.

Poništenje i ukidanje po pravu nadzora

Članak 181.

(1) Ako se u provedbi upravnog nadzora, odnosno nadzoru koji provodi inspektor zaštite okoliša, utvrdi da su rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš, rješenjem o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, te posebnom rješenju donesenom prema odredbama ovoga Zakona, koji su konačni u upravnom postupku, očito povrijeđene materijalne odredbe ovoga Zakona, Ministarstvo će takav akt poništiti po pravu nadzora.

(2) Ako se u provedbi upravnog nadzora, odnosno nadzoru koji provodi inspektor zaštite okoliša utvrdi da su uporabnom dozvolom u dijelu objedinjenih uvjeta, koja je konačna u upravnom postupku, očito povrijeđene materijalne odredbe ovoga Zakona, Ministarstvo će taj dio uporabne dozvole ukinuti po pravu nadzora.

(3) Ako se u provedbi nadzora utvrdi da su rješenjem inspektora zaštite okoliša koje je konačno u upravnom postupku povrijeđene odredbe ovoga Zakona, Ministarstvo će takvo rješenje poništiti po pravu nadzora.

(4) Rješenje o poništenju, odnosno ukidanju po pravu nadzora može se donijeti u roku od godine dana od dana konačnosti akta koji se ukida, odnosno poništava, a u koji rok se ne uračunava dostava rješenja.

(5) Nakon prve neuspješne dostave rješenja o poništenju odnosno ukidanju po pravu nadzora dozvole, odnosno rješenja iz stavka 1. ovoga članka, dostava se provodi stavljanjem tog rješenja na oglasnu ploču Ministarstva. Obavijest o tome ostavlja se na nekretnini na koju se odnosi rješenje o poništenju, odnosno ukidanju.

(6) Rješenje o poništenju, odnosno ukidanju po pravu nadzora u slučaju dostave iz stavka 5. ovoga članka smatra se dostavljenim danom stavljanja na oglasnu ploču.

(7) Protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka nije dopuštena žalba, već se protiv njega može pokrenuti upravni spor.

2. Inspekcijski nadzor

Obavljanje poslova inspekcijskog nadzora

Članak 182.

(1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona provode državni službenici ministarstva, Uprave za inspekcijske poslove raspoređeni na radna mjesta s ovlastima obavljanja inspekcijskog nadzora zaštite okoliša u ministarstvu i područnim jedinicama ministarstva u sjedištima i izvan sjedišta županija, odnosno u sjedištu Grada Zagreba, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

(2) Inspekcijski nadzor u području okoliša provode i druge inspekcije nadležne prema posebnim propisima za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš (u daljnjem tekstu: koordinirani inspekcijski nadzor), na način kako je to ovim Zakonom određeno.

(3) Poslovi inspekcijskog nadzora zaštite okoliša smatraju se poslovima kod kojih postoje posebni uvjeti rada.

Uvjeti za obavljanje poslova inspekcijskog nadzora

Članak 183.

(1) Na radno mjesto glavnog inspektora zaštite okoliša može se rasporediti diplomirani inženjer strojarske, kemijsko tehnološke, prehrambeno biotehnološke, prirodoslovno matematičke, agronomske, farmaceutsko-biokemijske, veterinarske, šumarske, geološke i rudarske struke s najmanje deset godina radnog iskustva u struci od čega tri godine na poslovima inspekcije zaštite okoliša, te položenim državnim stručnim ispitom i stručnim ispitom iz članka 40. ovoga Zakona.

(2) Na radno mjesto višeg inspektora zaštite okoliša može se rasporediti diplomirani inženjer strojarske, kemijsko tehnološke, prehrambeno biotehnološke, prirodoslovno matematičke, agronomske, farmaceutsko - biokemijske, medicinske, veterinarske, šumarske, geološke, rudarske struke i zaštite na radu s najmanje deset godina radnog iskustva u struci, te položenim državnim stručnim ispitom i stručnim ispitom iz članka 40. ovoga Zakona.

(3) Na radno mjesto inspektora zaštite okoliša može se rasporediti diplomirani inženjer strojarske, kemijsko tehnološke, prehrambeno biotehnološke, prirodoslovno matematičke, agronomske, farmaceutsko-biokemijske, medicinske, veterinarske, šumarske, geološke, rudarske i struke zaštite na radu s najmanje pet godina radnog iskustva u struci, te položenim državnim stručnim ispitom i stručnim ispitom iz članka 40. ovoga Zakona.

(4) Na radno mjesto nadzornika za okoliš s položajem inspektora zaštite okoliša druge vrste zvanja može se postaviti diplomirani inženjer strojarske, kemijsko tehnološke, prehrambeno biotehnološke, prirodoslovno matematičke, agronomske, farmaceutsko-biokemijske, medicinske, veterinarske, šumarske, geološke, rudarske i struke zaštite na radu s najmanje tri godina radnog iskustva, te položenim državnim stručnim ispitom i stručnim ispitom iz članka 40. ovoga Zakona.

(5) Ministar, odnosno osoba koju on ovlasti, može radi hitne potrebe ili ekonomičnijeg obavljanja inspeksijskog nadzora, u skladu s posebnim zakonom, pisano narediti (višem) inspektorima zaštite okoliša iz jedne područne jedinice da privremeno provodi nadzor na području druge područne jedinice.

(6) Radna mjesta s ovlastima inspeksijskog nadzora vezano za zaštitu okoliša te detaljnijim uvjetima i njihovim ovlastima koje moraju ispunjavati osobe na tim radnim mjestima utvrđuje ministar Pravilnikom o unutarnjem redu ministarstva.

Službena iskaznica i znak

Članak 184.

(1) Glavni inspektor zaštite okoliša, viši inspektor zaštite okoliša i inspektor zaštite okoliša te nadzornik za okoliš (u daljnjem tekstu: inspektor) dokazuju službeno svojstvo, identitet i ovlasti službenom iskaznicom i znakom.

(2) O izdanim službenim iskaznicama i znakovima inspektorima u ministarstvu se vodi spisnik.

(3) Oblik i sadržaj službene iskaznice i izgled znaka iz stavka 1. ovoga članka, način njihova izdavanja i uporabe te način vođenja upisnika o izdanim službenim iskaznicama i znakovima, pobliže pravilnikom propisuje ministar.

Način obavljanja inspekcijskog nadzora

Članak 185.

(1) Inspektori provode nadzor u skladu s godišnjim planom rada i programom rada inspekcije zaštite okoliša, koji se usklađuju s godišnjim planovima i programima rada drugih inspekcija radi provođenja koordiniranih *inspekcijskih* nadzora.

(2) Godišnji plan rada inspekcije zaštite okoliša se objavljuje na web stranici ministarstva.

(3) Ministar će sporazumno s ministrom obrane odrediti sadržaj i način obavljanja poslova inspekcijskog nadzora zaštite okoliša za potrebe Ministarstva obrane.

(4) Ministar će sporazumno s ministrima kulture, mora, poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, unutarnjih poslova, zdravstva i socijalne skrbi te glavnim inspektorom Državnog inspektorata u okviru djelokruga tih inspekcijskih službi odrediti sadržaj i način suradnje u provedbi koordiniranih inspekcijskih nadzora koji se odnose na područje okoliša.

(5) Početak provedbe inspekcijskog nadzora inspektor nije dužan najaviti nadziranoj osobi, osim ako ocijeni da je takva obavijest potrebna u svrhu obavljanja nadzora.

Ovlasti inspektora

Članak 186.

- (1) U postupku inspekcijskog nadzora inspektor je ovlašten:
- zatražiti i pregledati isprave (osobna iskaznica, putovnica i sl.) na temelju kojih može utvrditi identitet nadzirane osobe, kao i drugih osoba nazočnih inspekcijskom nadzoru,
 - ući u građevine, zgrade, prostorije i prostore (industrijsko-proizvodne građevine, postrojenja s pogonima odnosno uređajima s pripadajućim zemljištem na građevnoj čestici, te stambene, poslovne i stambeno-poslovne zgrade s pripadajućim zemljištem na građevnoj čestici) i pregledati ih, kao i šumska, poljoprivredna i druga zemljišta; privremena gradilišta; izvođenje

- radova, proizvode, opremu, sredstva rada i alat, mobilne uređaje, vozila i plovila,
- pregledati poslovnu dokumentaciju koja omogućuje uvid u poslovanje nadzirane osobe u vezi primjene ovoga Zakona (poslovne knjige, registre, dokumente, ugovore, isprave i dr.),
 - uzimati izjave od odgovornih osoba radi pribavljanja dokaza o činjenicama koje se ne mogu izravno utvrditi, kao i od drugih osoba nazočnih inspekcijskom nadzoru,
 - zatražiti pisano od nadzirane osobe točne i potpune podatke te dokumentaciju potrebnu u inspekcijskom nadzoru,
 - utvrđivati činjenično stanje na vizualni način (fotografiranje, snimanje kamerom, videozapis i sl.),
 - obaviti uzorkovanje tla, mora, zraka i otpada putem ovlaštene osobe,
 - zatražiti pisano izvješće nadzirane osobe o poduzetim mjerama naređenim u inspekcijskom nadzoru, te
 - obavljati i druge radnje sa svrhom inspekcijskog nadzora.

(2) Pod poslovnim prostorijama u smislu ovoga Zakona, smatraju se stambene i poslovne prostorije i drugi prostor, prijevozna sredstva, mobilni uređaji i slično, u kojima nadzirana osoba obavlja djelatnost.

(3) Inspektor je dužan s podacima za koji nadzirana osoba dokaže da je poslovna tajna, postupati sukladno određenim uvjetima za njihovo čuvanje.

(4) Troškove analize uzorkovanja iz stavka 1. podstavka 7. ovoga članka podmiruje nadzirana osoba ako rezultati uzorkovanja dokažu odstupanja od propisanih zahtjeva, a u protivnom troškovi se namiruju iz sredstava državnog proračuna.

(5) U obavljanju inspekcijskog nadzora inspektor može do donošenja rješenja o izvršenom prekršaju, odnosno sudske presude, privremeno oduzeti dokumentaciju i predmete koji u prekršajnom ili sudbenom postupku mogu poslužiti kao dokaz i o tome izdaje potvrdu s točnim podacima o oduzetoj dokumentaciji i predmetima.

(6) Ako tijekom inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da nije ovlašten izravno postupati, odmah će izvijestiti nadležno tijelo državne uprave te zatražiti pokretanje postupka i poduzimanje mjera u skladu s posebnim propisima.

Obveze nadziranih osoba

Članak 187.

(1) Nadzirane osobe dužne su inspektoru omogućiti provedbu inspekcijskog nadzora i osigurati mu uvjete za neometan rad, dati na uvid svu

potrebnu dokumentaciju, te na pisani zahtjev inspektora dostaviti ili pripremiti bez naplate dodatne podatke potrebne za obavljanje inspekcijskog nadzora.

(2) Nadzirane osobe dužne su na traženje inspektora privremeno obustaviti poslovanje u nadziranoj građevini u tijeku inspekcijskog nadzora ako inspektor ne bi mogao na drugi način obaviti inspekcijski nadzor ili utvrditi činjenično stanje.

(3) Inspektor može od nadzirane osobe i nakon obavljanja inspekcijskog nadzora zatražiti izvršenje pojedine radnje radi potpunog utvrđivanja činjeničnog stanja i odrediti rok za izvršenje te radnje.

(4) Nadzirana osoba inspektoru nije omogućila provedbu inspekcijskog nadzora ako:

- nije osigurala obavljanje pregleda u radnim prostorijama nadzirane osobe, odnosno nadležnoga upravnog tijela,
- nije osigurala uvid u traženu dokumentaciju i isprave radi utvrđivanja činjeničnog stanja u roku određenom u zapisniku o inspekcijskom nadzoru,
- nije dostavila na pisani zahtjev u određenom roku na uvid sve podatke i dokumentaciju potrebnu u provedbi nadzora,
- nije izvijestila o poduzetim mjerama za otklanjanje utvrđenih nedostataka,
- nije osigurala da odgovorne osobe ili opunomoćenici budu nazočni i sudjeluju u inspekcijskom nadzoru,
- nije dopustila ući i pregledati građevine, zgrade, prostorije, prostore, pogone s postrojenjima, uređaje i opremu, vozila i druga sredstva na kojima se obavlja inspekcijski nadzor,
- nije provela radnje iz stavka 2. i stavka 3. ovog članka.

(5) Ako se inspektoru prilikom nadzora pruži fizički otpor, odnosno ako se takav otpor osnovano očekuje, ovlaštena službena osoba nadležne policijske uprave dužna je na zahtjev inspektora pružiti mu pomoć.

Predmet inspekcijskog nadzora

Članak 188.

(1) U inspekcijskom nadzoru inspektor nadzire osobe koje su obvezne provoditi mjere i aktivnosti zaštite okoliša, ispunjavanje uvjeta i način rada nadziranih osoba, obavlja izravan uvid u opće i pojedinačne akte, te poduzima mjere određene ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona, kada to utvrdi potrebnim u cilju sprječavanja i smanjivanja onečišćenja te uklanjanja posljedica onečišćenja okoliša.

(2) U inspekcijskom nadzoru inspektor nadzire osobito:

- donošenje i provedbu dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša te instrumenata zaštite okoliša,

- primjenu standarda kakvoće okoliša, odnosno tehničkih standarda zaštite okoliša za određene proizvode, postrojenja, pogone ili uređaje, opremu i proizvodne postupke koji mogu prouzročiti rizik ili opasnost po okoliš,
- provedbu mjera zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša utvrđenih rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš iz članka 79. stavka 1. ovoga Zakona,
- podnošenje zahtjeva postojećih postrojenja iz članka 82. stavka 1. i iz članka 236. ovog Zakona za izdavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- usklađenost rada postojećih postrojenja iz članka 82. stavka 1. i 236. ovoga Zakona s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša utvrđenih rješenjem i uporabnom dozvolom,
- usklađenost primijenjenih tehnika u radu postrojenja iz članka 82. stavka 1. i 236. ovoga Zakona s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša utvrđenih rješenjem, odnosno uporabnom dozvolom,
- značajne promjene u radu ili rekonstrukcije postrojenja iz članka 82. stavka 1. ovoga Zakona, koju operater prijavi da utječe na okoliš,
- provedbu obveza operatera u vezi izrade i provedbe mjera i aktivnosti iz Izvješća o sigurnosti,
- ispunjavanje propisanih uvjeta, aktivnosti i sigurnosnih mjera sukladno izdanim suglasnostima za Izvješće o sigurnosti,
- propisno korištenje znaka zaštite okoliša za proizvode, procese ili usluge,
- dostavljanje propisanih podataka i izvješća za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša,
- dostavljanje izvješća o provedenom praćenju stanju okoliša,
- vođenje očevidnika o stanju okoliša i dostavljanje podataka za registar onečišćivača,
- izradu, provedbu i praćenje učinaka mjera iz sanacijskog programa,
- ispunjavanje propisanih uvjeta ovlaštenika za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša,
- provedbu ratificiranih međunarodnih ugovora iz područja zaštite okoliša.

(3) Nadzor postrojenja iz članka 70. stavka 1. i članka 82. stavka 1. ovoga Zakona za koje je propisana obveza pribavljanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, te nadzor postrojenja s opasnim tvarima u količinama koje mogu uzrokovati nesreće većih razmjera, inspektori zaštite okoliša obavljaju u koordiniranom inspekcijskom nadzoru i na način određen u članku 185. stavku 5. ovoga Zakona.

Inspekcijski postupak

Članak 189.

(1) Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, pokrenut će po službenoj dužnosti upravni postupak i poduzeti mjere propisane ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

(2) Inspektor će pisano obavijestiti poznatog podnositelja prijave o utvrđenom činjeničnom stanju u inspekcijskom nadzoru najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja tog stanja.

Stranka u inspekcijskom postupku

Članak 190.

(1) Stranka u inspekcijskom postupku u smislu ovoga Zakona može biti svaki onečišćivač, nositelj zahvata, tvrtka, operater, ovlaštenik, te županija odnosno Grad Zagreb, veliki grad, grad i općina.

(2) Ako je onečišćivač nepoznatog boravišta stranka je posjednik onečišćene nekretnine.

Nepoznati onečišćivač

Članak 191.

(1) Ako onečišćenje okoliša prouzroči nepoznati onečišćivač, stranka u inspekcijskom postupku je veliki grad, grad ili općina na čijem je području utvrđeno onečišćenje.

(2) Ako utvrdi da je onečišćenje neposredna opasnost za ljude i okoliš, inspektor će rješenjem narediti velikom gradu, gradu ili općini mjere za smanjivanje odnosno uklanjanje onečišćenja putem druge osobe, odnosno ako to veliki grad, grad ili općina ne učini u roku naređenom u rješenju, mjere će provesti županija na teret proračuna velikog grada, grada ili općine.

Inspekcijsko rješenje

Članak 192.

(1) Ako inspektor utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona i propisa donesenih na temelju ovoga Zakona može donijeti inspekcijsko rješenje i bez saslušanja stranke.

(2) Inspektor će rješenje iz stavka 1. ovoga članka donijeti najkasnije u roku od osam dana od dana završetka nadzora s utvrđenim činjenicama presudnim za donošenje rješenja. Ne donošenje rješenja do tog roka ne isključuje obvezu njegova donošenja.

(3) Ako je stranka nepoznatog boravišta, inspekcijsko rješenje, odnosno zaključak dostavlja se stavljanjem na oglasnu ploču ministarstva. Obavijest o tome ostavlja se i na mjestu onečišćenja.

(4) Obveza izvršenja inspekcijskog rješenja, odnosno zaključka i rok za podnošenje žalbe, odnosno pokretanje upravnog spora počinju teći od prvoga idućeg dana od dana oglašavanja.

(5) Nakon prve neuspješne dostave inspekcijskog rješenja i zaključka poznatoj stranci prema posebnom zakonu, dostava se provodi na način određen u stavku 3. i 4. ovoga članka.

(6) Rješenje i zaključak u slučaju dostave iz stavka 5. ovoga članka smatra se dostavljenim danom stavljanja na oglasnu ploču.

Hitne mjere

Članak 193.

(1) U slučaju neposredne opasnosti za život i zdravlje ljudi i okoliš inspektor može na temelju ovoga Zakona usmenim rješenjem narediti stranci poduzimanje hitnih mjera radi sprječavanja daljnjeg onečišćenja okoliša i osiguranja od neposredne opasnosti, odnosno zabraniti rad postrojenja do izvršenja naredbe kada to ocijeni potrebnim, izvijestiti i zatražiti postupanje i drugih nadležnih inspekcija prema posebnim propisima u području okoliša, te poduzeti i druge mjere.

(2) Pisani otpravak usmenog rješenja iz stavka 1. ovoga članka mora se otpremiti stranci u roku od osam dana od dana donošenja usmenog rješenja.

(3) Otpravak iz stavka 2. ovoga članka inspektor neće dostavljati stranci ako je hitna mjera provedena tijekom inspekcijskog nadzora, odnosno prije otpreme pisanog otpravka rješenja, što će inspektor utvrditi i navesti u zapisniku.

(4) Obveza izvršenja usmenog rješenja počinje teći od dana priopćenja usmenog rješenja stranci.

(5) O donošenju rješenja iz stavka 1. ovoga članka inspektor odmah obavještava središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje i nadležnu policijsku upravu.

(6) Ako je onečišćivač nedostupan ili mu nije iz bilo kojeg razloga moguće izreći hitnu mjeru ili je odbije izvršiti u određenom roku, inspektor istim rješenjem naređuje izvršenje hitne mjere putem druge osobe na trošak i odgovornost izvršenika.

Mjera pečaćenja

Članak 194.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor na temelju ovoga Zakona može na licu mjesta zatvoriti prostorije, prostore, odnosno pristup u prostor, u kojima

nadzirana osoba obavlja određenu djelatnost i onemogućiti joj korištenje postrojenja i opreme i drugih sredstava za rad pečaćenjem.

(2) Inspektor će ukloniti pečat iz stavka 1. ovoga članka kada nadzirana osoba postupi prema inspekcijskom rješenju i uskladi obavljanje djelatnosti s ovim Zakonom.

(3) Ako nadzirana osoba nastavi obavljati djelatnost i poslije pečaćenja, inspektor provodi daljnje sprječavanje uz pomoć policije koja će udaljiti stranku iz radnih prostora.

(4) Uklanjanje pečata je kazneno djelo prema članku 323. Kaznenog zakona.

(5) Način pečaćenja prostora i sredstava za rad iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar pravilnikom.

Zaključak o obustavi postupka izvršenja

Članak 195.

Ako je nadzirana osoba izvršila obvezu iz inspekcijskog rješenja, ili je iz nekoga drugog razloga prestala obveza izvršenja inspekcijskog rješenja inspektor će po službenoj dužnosti donijeti zaključak o obustavi postupka izvršenja.

Pravo na žalbu i upravni spor

Članak 196.

(1) Protiv rješenja, zaključka o obustavi postupka izvršenja i zaključka o troškovima izvršenja koje je donio inspektor u područnoj jedinici može se u roku od petnaest dana od dana zaprimanja rješenja, odnosno zaključka izjaviti žalba Ministarstvu.

(2) Ako inspektor u područnoj jedinici ministarstva utvrdi da je žalba dopuštena, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe, a novim aktom nije zamijenio žalbom osporeni akt, dužan je bez odgode, a najkasnije u roku od pet dana od dana primitka žalbe dostaviti žalbu sa spisom koji se odnosi na predmet u ministarstvo na rješavanje.

(3) Žalba izjavljena protiv rješenja, odnosno zaključka iz stavka 1. ovoga članka ne odgađa njihovo izvršenje.

(4) Žalbu iz stavka 3. ovoga članka rješava posebno povjerenstvo Ministarstva koje imenuje ministar.

(5) Iznimno od stavka 1. ovoga članka protiv inspekcijskog rješenja, odnosno zaključka inspektora u ministarstvu žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor, kojim se ne odgađa njegovo izvršenje.

Inspekcijske mjere

Članak 197.

Ako u inspekcijskom nadzoru inspektor utvrdi povredu odredbi ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, ima pravo i obvezu nadziranoj osobi rješenjem narediti mjere s primjerenim rokom izvršenja, a osobito:

- zabranu rada, odnosno privremenu zabranu rada postrojenja, odnosno njegovog dijela i opreme i/ili obavljanja djelatnosti,
- otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u radu nadzirane osobe,
- privremenu zabranu obavljanja radnji u proizvodnom procesu,
- obustavu rada postrojenja,
- uklanjanje posljedica onečišćenja okoliša odnosno provedbu mjera sanacijskog programa,
- obustavu izvođenja radova,
- zabranu postupanje s opasnim tvarima,
- poduzimanje odgovarajućih preventivnih i drugih mjera zaštite okoliša od opasnih tvari,
- u slučaju velike nesreće poduzimanje mjera i postupaka u skladu s Izvješćem o sigurnosti i unutarnjim planom te mjera za sanaciju i sprječavanja širenja onečišćenja okoliša;
- primjenu novih aktivnosti i mjera zaštite koje nisu sadržane u Izvješću o sigurnosti i unutarnjem planu,
- otklanjanje nepravilnosti i/ili nezakonitosti u dokumentu održivog razvitka i zaštite okoliša i/ili u postupku njegove izrade, odnosno izmjenama i/ili dopunama, te razmatranja ili donošenja,
- izradu plana usklađivanja postrojenja s tehničkim standardima zaštite okoliša, studije o procjeni utjecaja na okoliš i provedbu procjene utjecaja na okoliš, elaborata o zaštiti okoliša, izvješća o sigurnosti odnosno unutarnjeg plana,
- provedbu mjera zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša (monitoring) utvrđenih u rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš ,
- prijedlog za oduzimanje ovlašteniku suglasnosti ministarstva za obavljanja stručnih poslova zaštite okoliša,
- prijedlog za privremeno oduzimanje i prestanak važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- prijedlog za oduzimanje znaka zaštite okoliša,
- poduzimati i druge mjere i radnje u svrhu sprječavanja onečišćenja okoliša u skladu sa Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona.

Zabrana rada postrojenja i/ili obavljane djelatnosti

Članak 198.

(1) U provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje tvrtki, odnosno operateru zabranu rada postrojenja i/ili obavljanje djelatnosti, ako utvrdi da:

- nije ishodila objedinjene uvjete zaštite okoliša u dijelu uporabne dozvole,
- nije produljila rok važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- izvršila promjenu, odnosno rekonstrukciju postrojenja bez izmjene i/ili dopune uporabne dozvole, odnosno objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- ne ispunjava propisane standarde kakvoće zaštite okoliša ili tehničke standarde zaštite okoliša za pogone, uređaje, odgovarajuću opremu, proizvodne postupke i određene proizvode kojima se može prouzročiti rizik ili opasnost za okoliš.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka inspektor će prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka pečaćenjem na licu mjesta zatvoriti prostorije, prostore, odnosno pristup u prostor, u kojima nadzirana osoba obavlja određenu djelatnost i onemogućiti joj korištenje postrojenja i opreme i drugih sredstava za rad.

(3) U provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje tvrtki, odnosno operateru privremenu zabranu rada postrojenja, odnosno njegovog dijela i opreme, i/ili obavljanja djelatnosti na rok do šest mjeseci, ako utvrdi:

- a. da nije pribavila studiju o procjeni utjecaja zahvata na okoliš,
- b. da je podnijela zahtjev za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, odnosno produljenje roka važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša,
- c. značajno povećanje količine ili izmjene svojstva ili fizičkog oblika prisutne opasne tvari ili promjene u proizvodnom procesu u kojem se ta tvar koristi.

(4) Rješenjem iz stavka 1. i 3. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru i mjere za otklanjanje utvrđenih posljedica onečišćenja okoliša, rok u kojem je dužna provesti te mjere, određuje način izvršenja inspekcijskog rješenja putem druge osobe te ujedno upozorava tvrtku, odnosno operatera da će se izvršenju naređenih mjera pristupiti najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja da tvrtka, odnosno operater nije postupila prema naređenom u rješenju.

(5) Rješenjem iz stavka 3. podstavka 1. i 2. ovoga članka inspektor upozorava tvrtku, odnosno operatera da u slučaju protoka roka od šest mjeseci od dana kada je rješenje postalo izvršno, a da tvrtka, odnosno operater ne isходи objedinjene uvjete zaštite okoliša, odnosno produljenje roka važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, zabrana rada postrojenja, odnosno njegovog dijela i opreme, i/ili obavljanja djelatnosti, prestaje biti privremena.

Otklanjanje nepravilnosti

Članak 199.

(1) U provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje otklanjanje nepravilnosti zbog kojih je došlo do odstupanja od objedinjenih uvjeta zaštite okoliša utvrđenih u rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš i objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, odnosno uporabnoj dozvoli, ako utvrdi da tvrtka postupaju protivno tim uvjetima.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru i primjenu mjera radi uklanjanja posljedica onečišćenja okoliša, odnosno provedbu mjera sanacijskog programa, određuje primjereni rok radi usklađivanja s odredbama ovoga Zakona i način izvršenja inspekcijskog rješenja putem druge osobe te ujedno upozorava tvrtku, odnosno operatera da će se izvršenju naređenih mjera pristupiti najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja da tvrtka, odnosno operater nije postupila prema naređenom u rješenju.

(3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor će narediti ispitivanje određene tehnike, tehnološkog procesa, proizvoda, poluproizvoda ili sirovine, ako posumnja da mogu prouzročiti onečišćenja okoliša te privremenu zabranu njihove upotrebu ili korištenja dok mu se rezultati ispitivanja ne dostave na uvid, u kojem će slučaju zabraniti i ispuštanje onečišćujućih i opasnih tvari, otpadnih voda ili energije u zrak, vodu i tlo na način i u količinama, odnosno koncentracijama ili razinama, ako su veće od dopuštenih.

(4) Na temelju rješenja iz stavka 1. ovoga članka bez donošenja dopunskog odnosno posebnog rješenja, inspektor može obustaviti rad postrojenja ako utvrdi potrebnim ispitati učinkovitost uređaja koji služe za uklanjanje ili pročišćavanje onečišćujućih tvari za koje nisu propisani standardi.

(5) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru i zabranu rada postrojenja, odnosno njegovog dijela i opreme, i/ili obavljanja djelatnosti, u slučaju da protekom roka naređenog u tom rješenju utvrdi da tvrtka, odnosno operater nije uskladila postupanje s objedinjenim uvjetima zaštite okoliša iz uporabne dozvole.

Privremena zabrana obavljanja radnji u proizvodnom procesu i zabrana postupanja s opasnim tvarima

Članak 200.

(1) U provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje tvrtki, odnosno operateru privremenu zabranu obavljanja radnji u proizvodnom procesu, te korištenja tehnike, tehnološkog procesa, proizvoda, poluproizvoda ili sirovina ako utvrdi da nisu u skladu s odredbama ovoga Zakona i zbog kojih je došlo ili može doći do onečišćivanja okoliša.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru zabranu postupanja s opasnim tvarima ako utvrdi da su njihove količine veće od dopuštenih prema ovom Zakonu.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka inspektor će prije donošenja rješenja iz stavka 1. ovoga članka pečaćenjem na licu mjesta zatvoriti prostorije, prostore, odnosno pristup u prostor, u kojima tvrtka, odnosno operater obavlja određene radnje u proizvodnom procesu i onemogućiti joj korištenje postrojenja i opreme i drugih sredstava za rad.

(4) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru i primjenu mjera radi uklanjanja posljedica onečišćenja okoliša odnosno provedbu mjera sanacijskog programa, određuje primjereni rok radi usklađivanja s odredbama ovoga Zakona i način izvršenja inspekcijskog rješenja putem druge osobe te ujedno upozorava tvrtku, odnosno operatera da će se izvršenju naređenih mjera pristupiti najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja da tvrtka, odnosno operater nije postupila prema naređenom u rješenju.

Poduzimanje mjera u slučaju nesreće

Članak 201.

(1) U provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora u slučaju nesreće inspektor rješenjem naređuje tvrtki, odnosno operateru bez odgađanja primjenu mjera i postupaka u skladu s Izvješćem o sigurnosti i unutarnjim planom odnosno mjera za sprječavanje širenja onečišćenja okoliša i sanacije te poduzima mjere iz članka 192. ovoga Zakona.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru da informira javnost o primijenjenim mjerama, da provede analizu eventualnih nedostataka Izvješća o sigurnosti i da poduzme i druge nužne mjere radi smanjenja štete u okolišu ili uklanjanja nastanka daljnjih rizika, opasnosti ili štete u okolišu i određuje način izvršenja inspekcijskog rješenja putem druge osobe te ujedno upozorava tvrtku, odnosno operatera da će se izvršenju naređenih mjera pristupiti najkasnije u roku od tri dana od dana utvrđenja da tvrtka, odnosno operater nije postupila prema naređenom u rješenju.

(3) U provedbi koordiniranog inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje tvrtki, odnosno operateru radi uklanjanja posljedica onečišćenja okoliša, primjenu novih aktivnosti i mjera zaštite koje nisu sadržane u Izvješću o sigurnosti.

(4) Rješenjem iz stavka 3. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru da ishodi novu suglasnost ministarstva na izvješće i prije isteka razdoblja od pet godina na koje je dana prethodna suglasnosti te određuje primjereni rok za provedbu mjera odnosno provedbu mjera sanacijskog programa i način izvršenja

inspekcijskog rješenja putem druge osobe te ujedno upozorava tvrtku, odnosno operatera da će se izvršenju naređenih mjera pristupiti najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja da tvrtka, odnosno operater nije postupila prema naređenom u rješenju.

(5) Rješenjem iz stavka 1. i 3. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru i zabranu rada postrojenja, odnosno njegovog dijela i opreme i/ili obavljanja djelatnosti, u slučaju da protekom roka naređenog u tom rješenju utvrdi da tvrtka, odnosno operater nije postupila prema naređenom u rješenju.

*Otklanjanje nepravilnosti i/ili nezakonitosti u
dokumentima održivog razvitka i zaštite okoliša*

Članak 202.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje županiji, Gradu Zagrebu, velikom gradu, te gradu i općini otklanjanje nepravilnosti i/ili nezakonitosti u dokumentu održivog razvitka i zaštite okoliša i/ili u postupku njegove izrade, odnosno izmjenama i/ili dopunama, te razmatranja ili donošenja.

(2) Rješenjem iz stavka 1. i 2. ovoga članka inspektor će odrediti primjereni rok u kojem je županija, Grad Zagreb, veliki grad, te grad i općina dužna otkloniti utvrđene nepravilnosti i/ili nezakonitosti.

(3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor određuje i da će ministarstvo na prijedlog inspektora ukinuti nadzirani dokument održivog razvitka i zaštite okoliša najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja da županija, Grad Zagreb, veliki grad, te grad i općina u određenom roku nije postupila prema naređenom u rješenju.

(4) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje županiji, Gradu Zagrebu i velikom gradu izradu i donošenje programa zaštite okoliša i/ili izvješće o stanju okoliša ako utvrdi da županija, Grad Zagreb i veliki grad nije u propisanom roku prema odredbama ovoga Zakona izradila i donijela te dokumente.

(5) Rješenjem iz stavka 4. ovoga članka inspektor će odrediti primjereni rok u kojem je županija, Grad Zagreb i veliki grad dužna donijeti program zaštite okoliša i/ili izvješće o stanju okoliša.

(6) Rješenjem iz stavka 4. ovoga članka inspektor upozorava da će ministarstvo u ime i na trošak županije, Grada Zagreba, odnosno velikog grada započeti izradu dokumenta održivog razvitka i zaštite okoliša najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja da u određenom roku nije postupila prema naređenom u rješenju.

Izrada dokumenata i instrumenta zaštite okoliša

Članak 203.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje tvrtki, odnosno operateru ili nositelju zahvata izradu propisanog dokumenta održivog razvitka i zaštite okoliša, odnosno instrumenta zaštite okoliša, ako utvrdi da je to dužna izraditi prema odredbama ovoga Zakona i to za:

- plan usklađivanja postrojenja s tehničkim standardima zaštite okoliša,
- studiju o procjeni utjecaja zahvata na okoliš i provedbu procjene utjecaja na okoliš,
- elaborat zaštite okoliša, i
- izvješće o sigurnosti postrojenja, odnosno unutarnji plan.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor će odrediti rok u kojem je tvrtka, odnosno operater dužna izraditi propisane dokumente održivog razvitka i zaštite okoliša, odnosno instrumente zaštite okoliša.

(3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor određuje i način izvršenja inspekcijskog rješenja putem druge osobe najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja da tvrtka, odnosno operater ili nositelj zahvata u određenom roku nije postupila prema naređenom u rješenju.

Provedba mjera zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša

Članak 204.

(1) U provedbi koordiniranom inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje tvrtki, odnosno operateru provedbu mjera zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša (monitoring) utvrđenih u rješenju o prihvatljivosti zahvata za okoliš, ako utvrdi da tvrtka, odnosno operater postupa protivno tom rješenju.

(2) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor će odrediti rok u kojem je tvrtka, odnosno operater dužna provesti utvrđene mjere zaštite okoliša i praćenja stanja okoliša.

(3) Rješenjem iz stavka 1. ovoga članka inspektor naređuje tvrtki, odnosno operateru i privremenu zabranu obavljanja radnji u proizvodnom procesu, odnosno uporabu postrojenja i opreme zbog kojih je došlo do onečišćenja okoliša ako odmah ili u određenom roku ne postupi prema naređenom i određuje način izvršenja inspekcijskog rješenja putem druge osobe najkasnije u roku od trideset dana od dana utvrđenja da tvrtka, odnosno operater u određenom roku nije postupila prema rješenju.

Oduzimanje znaka zaštite okoliša

Članak 205.

Inspektor će predložiti da ministarstvo rješenjem oduzme znak zaštite okoliša nadziranoj osobi koja posjeduje taj znak, ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da ta osoba ne postupa po uvjetima pod kojima joj je znak bio dodijeljen ili više ne ispunjava propisane uvjete za dodjelu toga znaka.

Oduzimanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša

Članak 206.

(1) Inspektor će predložiti ministarstvu da rješenjem ovlašteniku oduzme suglasnost za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša, ako u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da ovlaštenik ne ispunjava uvjete propisane za davanje te suglasnosti ili da stručne poslove zaštite okoliša obavlja protivno ovom Zakonu ili propisima donesenom na temelju ovoga Zakona.

(2) Inspektor će predložiti ministarstvu da rješenjem pravnoj osobi ovlaštenoj za obavljanje poslova revizije u skladu s ovim Zakonom, odnosno revidentu, oduzme ovlaštenje izdano sukladno ovome Zakonu, kada u inspekcijskom nadzoru utvrdi da ta pravna osoba odnosno revident ne ispunjava uvjete propisane za davanje ovlaštenja, ili da poslove u području zaštite okoliša obavlja protivno ovom Zakonu ili propisima donesenom na temelju ovoga Zakona.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Trgovački sud će u sudskom registru na temelju pravomoćnog rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka po službenoj dužnosti brisati djelatnost obavljanja stručnih poslova zaštite okoliša, odnosno poslova revizije u svezi sa zaštitom okoliša.

(5) Prijedlog i rješenje iz stavka 1. i 2. ovoga članka dostavlja se i nadležnoj strukovnoj komori.

Obustava izvođenja radova

Članak 207.

(1) U provedbi inspekcijskog nadzora inspektor rješenjem naređuje tvrtki, odnosno operateru koji je investitor radova postrojenja, obustavu izvođenja radova ako utvrdi da se izvode suprotno objedinjenim uvjetima zaštite okoliša,

odnosno mjerama zaštite okoliša određenih rješenjem o prihvatljivosti zahvata za okoliš.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka prije donošenja rješenja, inspektor će pečaćenjem na licu mjesta zatvoriti pristup u prostor u kojem se izvode radovi i tvrtki, odnosno operateru kao investitoru onemogućiti korištenje sredstava za rad.

*Privremeno oduzimanje i
prestanak važenja uporabne dozvole*

Članak 208.

(1) Inspektor će predložiti ministarstvu da rješenjem tvrtki, odnosno operateru privremeno oduzme uporabnu dozvolu u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša na rok do šest mjeseci, ako u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi:

- da ne postupa po objedinjenim uvjetima zaštite okoliša utvrđenih u uporabnoj dozvoli, zbog čega može prouzročiti opasnost za život i zdravlje ljudi i/ili onečišćenje okoliša,
- da je izvršila promjenu, odnosno rekonstrukciju postrojenja a da o tome prethodno nije obavijestila ministarstvo odnosno ishodila propisane akte u skladu s ovim Zakonom.

(2) Ako tvrtka, odnosno operater iz stavka 1. ovog članka u određenom roku ne poduzme naređene mjere usklađivanja s odredbama ovoga Zakona, zbog kojih mu je uporabna dozvola u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša privremeno oduzeta, inspektor će predložiti ministarstvu da donese rješenje o prestanku važenja uporabne dozvole u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i prije roka utvrđenog tom dozvolom.

Ukidanje uporabne dozvole po pravu nadzora

Članak 209.

Ako u provedbi inspekcijskog nadzora inspektor utvrdi da su uporabnom dozvolom u dijelu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša povrijeđene materijalne odredbe ovoga Zakona i/ili propisa donesenih na temelju ovoga Zakona, predložiti će ministarstvu da ukine taj dio uporabne dozvole po pravu nadzora.

Izvršenje inspekcijskog rješenja

Članak 210.

(1) Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja namiruju se iz državnog proračuna do naplate od izvršenika.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na zahtjev jedinice lokalne samouprave na čijem se području provodi izvršenje inspekcijskog rješenja, troškovi izvršenja tog rješenja namiruju se iz proračuna jedinice lokalne samouprave do naplate od izvršenika.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka troškovi izvršenja rješenja naknađuju se od izvršenika u korist proračuna jedinice lokalne samouprave.

(4) Ako izvršenik ne postupi po rješenju inspektora iz članka 198. stavka 1. i 3., 199. stavka 1., 200. stavka 1. 201. stavka 1., 202. stavka 4., 203. stavka 1. i 204. stavka 1. ovoga Zakona, rješenje će se izvršiti putem druge osobe na trošak i odgovornost izvršenika.

(5) Radi nesmetanog izvršenja inspekcijskog rješenja iz stavka 4. ovoga članka nadležna policijska uprava prethodno osigurava građevinu, gradilište i pristup na gradilište od ljudi i stvari za vrijeme izvršenja inspekcijskog rješenja.

(6) Troškovi izvršenja inspekcijskog rješenja donesenog nepoznatom onečišćivaču namiruju se iz državnog proračuna.

Godišnje izvješće o radu

Članak 211.

(1) Inspekcija zaštite okoliša izrađuje godišnje izvješće o radu.

(2) Sadržaj izvješća iz stavka 1. ovog članka obuhvaća:

- podatke i informacije o provedbi plana i programa rada,
- podatke i informacije o poduzetim mjerama radi primjene propisa iz nadležnosti ministarstva,
- zajedničko izvješće o provedenim koordiniranim inspekcijskim nadzorima i o drugim aktivnostima u okviru međusobne suradnje s drugim inspekcijama u području okoliša,
- prijedloge za unapređenje inspekcijskog nadzora u području okoliša i stanja zaštite okoliša.

(3) Godišnje izvješće iz stavka 1. ovoga članka ministarstvo dostavlja Vladi.

Javnost u obavljanju inspekcijskog nadzora

Članak 212.

Ministarstvo obavještava javnost na web stranici ministarstva:

- o pojedinim inspekcijskim nadzorima i aktivnostima inspekcije zaštite okoliša,

- o koordiniranim inspekcijskim nadzorima i drugim aktivnostima provedenim u okviru međusobne suradnje inspekcije zaštite okoliša i drugih inspekcija u području okoliša.

Prekršajne i kaznene prijave

Članak 213.

Ako inspekcijskim nadzorom utvrdi da je povrijeđen ovaj Zakon i/ili propis donesen na temelju ovoga Zakona, inspektor ima pravo i obvezu bez odgađanja:

- izdati prekršajni nalog prema posebnom zakonu,
- podnijeti kaznenu prijavu nadležnom tijelu zbog kaznenog dijela,
- poduzeti druge mjere i izvršiti druge radnje koje je ovlašten poduzeti i izvršiti temeljem ovoga Zakona i posebnog propisa.

Članak 214.

(1) Nadzor nad provedbom odredbi iz članka 177. ovoga Zakona obavlja Državni inspektorat.

(2) Nadzor nad provedbom odredbi iz članka 198. stavak 1. podstavak 4. i stavak 3. podstavak 3., 199. stavak 1., 200. stavak 1., 201. stavak 1. i 3. i 204. stavak 1. obavljaju i druge inspekcije nadležne prema posebnim propisima za nadzor pojedinih sastavnica okoliša i zaštite od utjecaja opterećenja na okoliš u koordiniranim inspekcijskim nadzorima.

XIV. KAZNENE ODREDBE

Članak 215.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlaštenik ili druga pravna osoba ukoliko:

1. obavlja stručne poslove zaštite okoliša a ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom (članak 39. stavak 2.);
2. započne obavljati stručne poslove zaštite okoliša bez ishođene suglasnosti ministarstva za obavljanje tih poslova (članak 39. stavak 3.);
3. obavlja poslove praćenja stanja okoliša a sudjelovao je u izradi ili je izradio studiju o utjecaju zahvata na okoliš kojom je to praćenje stanja okoliša određeno (članak 39. stavak 4.);
4. izradi studiju o utjecaju zahvata na okoliš neistinitog, netočnog, stručno neutemeljenog sadržaja, odnosno izradi studiju koja ne udovoljava propisanim zahtjevima u vezi s izradom i sadržajem studije (članak 75. stavak 4.);

5. Agenciji za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša u određenim rokovima ne dostavlja kvalitetne podatke i informacije kao i odgovarajuća izvješća i/ili ako ne osigura nesmetan pristup podacima i korištenje podataka za potrebe informacijskog sustava zaštite okoliša (članak 128. stavak 1.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba ovlaštenika novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 216.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 300.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja obavlja provjeru projekata u vezi sa zaštitom okoliša a nije za to ovlaštena sukladno ovom Zakonu (članak 41. stavak 1.),

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba revident koja:

1. obavlja provjeru projekata u vezi sa zaštitom okoliša a nije za to ovlaštena sukladno ovom Zakonu (članak 41. stavak 3.),
2. obavi provjeru projekta u čijoj je izradi sudjelovala ako je taj projekt u cijelosti ili djelomično izradila pravna osoba kod koje je revident zaposlen (članak 42. stavak 1.),
3. provjeru projekta ne obavlja na propisani način (članak 42. stavak 2.),

(3) Uz kaznu za prekršaj iz stavka 1., ovoga članka revidentu se može izreći zaštitna mjera oduzimanja ovlaštenja za provjeru projekata vezano za zaštitu okoliša u trajanju od tri do šest mjeseci, a za prekršaj počinjen drugi puta uz novčanu kaznu izreći će se navedena mjera u trajanju od šest mjeseci do jedne godine.

Članak 217.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu tvrtke ukoliko:

1. ne izradi Plan usklađivanja postrojenja s tehničkim standardima zaštite okoliša uređenim ovim Zakonom odnosno posebnim propisom te s propisanim mjerama iz potvrđenih međunarodnih ugovora (članak 53. stavak 1.);
2. kod izrade Plana iz članka 53. stavka 1. ovoga Zakona ne poštuje ovim Zakonom i posebnim propisima određene tehničke standarde i rokove prilagodbe postrojenja i /ili se ne pridržava utvrđenih tehničkih standarda i/ili rokova prilikom provedbe Plana (članak 53. stavak 2.);
3. ne izradi planove i programe sukladno ovom Zakonu i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona odnosno sukladno posebnom propisu kojim je propisana

obveza izrade tih dokumenata vezano za djelatnost kojom se bavi (članak 53. stavak 3.);

4. operater tvrtke ne obavijesti ili ne obavijesti u propisanom roku ministarstvo nakon ishođene uporabne dozvole o početku redovitog rada postrojenja (članak 92. stavak 1.);

5. ne dostavlja Agenciji podatke, odnosno ne prijavi svaki nepredviđeni događaj, vrstu događaja ili djelovanja u okoliš, sve sukladno propisanim obvezama o izvješćivanju (članak 92. stavak 2.);

6. ne dostavlja propisane podatke u propisanom roku iz članka 92. stavka 3. (članak 92. stavak 3.);

7. operater tvrtke ne obavijesti ministarstvo o svakoj planiranoj rekonstrukciji i promjeni u radu postrojenja sukladno odredbi članka 92. stavka 4. ovoga Zakona (članak 92. stavak 4.);

8. u postrojenju u kojem su prisutne ili će biti prisutne opasne tvari operater tvrtke ne poduzme preventivne mjere nužne za smanjenje rizika nastanka i sprječavanje nastanka velikih nesreća te mjere za ograničavanje utjecaja velikih nesreća na ljude, materijalna dobra i okoliš (članak 98. stavak 1.);

9. u bilo koje vrijeme, operater tvrtke ne pruži ministarstvu dokaze da je poduzeo sve potrebne mjere u skladu sa ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona (članak 98. stavak 2.);

10. operater tvrtke utvrdi prisutnost opasnih tvari sukladno članku 98. stavku 4. ovoga Zakona i o tome na propisani način ne obavijesti ministarstvo (članak 98. stavak 4.);

11. operater tvrtke utvrdi prisutnost opasnih tvari sukladno članku 98. stavku 3. i 6. ovoga Zakona a ne izradi Izvješće o sigurnosti sukladno ovom Zakonu, posebnim propisima i dostupnim novim tehnikama i tehnologijama, ili ga uopće ne izradi (članak 98. stavak 6.);

12. operater tvrtke ne dostavlja podatke i ne informira ministarstvo i središnje tijelo državne uprave nadležno za zaštitu i spašavanje o aktivnostima i sigurnosnim mjerama koje provodi sukladno svom Izvješću o sigurnosti te ako ne informira pravne i fizičke osobe za koje je vjerojatno da bi mogle biti zahvaćene velikim nesrećama koje može uzrokovati njegovo postrojenje (članak 104. stavak 1.);

13. operater tvrtke Izvješće o sigurnosti i unutarnji plan ne dostavi središnjem tijelu državne uprave nadležnom za zaštitu i spašavanje radi izrade vanjskih planova (članak 107. stavak 1.);

14. operater tvrtke unutarnji plan u slučaju pojačanog rizika od nastajanja velike nesreće odnosno u slučaju nastanka velike nesreće ne primjeni bez odlaganja (članak 107. stavak 3.);

15. operater tvrtke ne obavlja praćenje stanja okoliša a podatke mjerenja emisije i imisije ne dostavlja Agenciji odnosno ne dostavlja ih u pisanom i elektronskom obliku (članak 120. stavak 5.);

16. operater tvrtke ne osigura mjerenje emisija u i iz postrojenja, koje neposredno uzrokuju onečišćavanje okoliša, odnosno ne osigura nadziranje njihovih utjecaja na okoliš i o tome ne vodi evidenciju, te ne osigura mjerenje imisija, odnosno sudjelovanje u mjerenju imisija prema udjelu u onečišćivanju okoliša postrojenja kojim upravlja i o tome ne vodi evidenciju (članak 121. stavak 3.);

17. operater tvrtke podatke iz očevidnika o praćenju emisija i imisija ne dostavlja nadležnom upravnom tijelu u županiji odnosno Gradu Zagrebu, na propisanim obrascima i u propisanim razdobljima odnosno rokovima (članak 121. stavak 4.)

18. ne osigura financijska sredstva za praćenje stanja okoliša sukladno ovom Zakonu (članak 121. stavak 5.).

19. u roku koji je odredilo ministarstvo ne izradi ili uopće ne izradi sanacijski program za uklanjanje oštećenja okoliša koja su nastala zbog prekoračenja graničnih vrijednosti emisija u skladu s posebnim propisom (članak 164. stavak 1);

20. operater tvrtke za sanacijski program iz članka 164. stavka 1. ovoga Zakona ne ishodi suglasnost ministarstva, a prema ocjeni ministarstva, i mišljenje drugih nadležnih upravnih tijela (članak 164. stavak 2.);

21. je prema ovom Zakonu obvezan provesti sanacijski program, a nakon provedbe sanacijskih mjera ne osigura praćenje stanja okoliša, odnosno učinka sanacije na stanje okoliša i za to ne osigura financijska sredstva (članak 167. stavak 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se u svojstvu tvrtke fizička osoba novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i operater tvrtke novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 218.

(1) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj proizvođač koji kada je to propisano, prije stavljanja na tržište na ambalažu proizvoda, odnosno na prateću tehničku dokumentaciju uz proizvod, ne stavi uputu kojom se potrošač obavješćuje o utjecaju proizvoda i ambalaže na okoliš te upućuje na način postupanja s proizvodom i ambalažom nakon njegove uporabe (članak 177. stavak 1.).

(2) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj dobavljač novih osobnih vozila namijenjenih prodaji ili leasingu, koji u svrhu zaštite i informiranja potrošača na svakom prodajnom mjestu, uključujući i promotivne

sajmove, ne osigura podatke o ekonomičnosti potrošnje goriva i emisijama CO₂ i vodič (članak 177.stavak 2.)

(3) Novčanom kaznom od 50.000,00 do 200.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj prodavač koji na prodajnim mjestima istakne oznake, postere, promotivne materijale ili vodiče s oznakama, simbolima ili natpisima koji su suprotni propisanim iz područja zaštite okoliša, ako njihovo izlaganje može dovesti u zabunu potencijalne kupce novih osobnih vozila (članak 177. stavak 4.).

(4) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba proizvođača, kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

(5) Za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba dobavljača novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

(6) Za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba prodavača novčanom kaznom od 5.000,00 do 10.000,00 kuna.

Članak 219.

(1) Novčanom kaznom od 300.000,00 do 900.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu tvrtke ukoliko:

1. ne ishodi objedinjene uvjete zaštite okoliša u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona prije početka gradnje i puštanja u rad, kao i prije značajne promjene u radu ili rekonstrukcije postrojenja namijenjenog obavljanju djelatnosti kojom se mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje zrak, tlo, vode, more te ostale sastavnice okoliša (članak 82. stavak 1.);

2. pri radu postrojenja ne poduzme sve, ili propusti poduzeti neku od mjera radi sprječavanja onečišćenja u skladu s odredbama članka 83. ovoga Zakona (članak 83.);

3. pusti u redoviti rad postrojenje suprotno odredbi članka 91. ovoga Zakona (članak 91. stavak 1. i 2.);

4. operater tvrtke u svrhu izvršavanja obveza iz članka 98. stavka 1. i 2. ovoga Zakona ne utvrdi moguću prisutnost odnosno prisutnost opasnih tvari, prema vrstama i količinama, odnosno količinama koje su veće od dopuštenih i o tome na propisani način ne obavijestiti ministarstvo sukladno članku 98. stavku 3. ovoga Zakona (članak 98. stavak 3.);

5. u postrojenju obavlja djelatnosti koje uključuju prisutnost opasnih tvari a nije ishodila suglasnost na Izvješće o sigurnosti (članak 100. stavak 1. i 2.);

6. operater tvrtke ne postupi u skladu s odredbom članka 103. stavka 1. ovoga Zakona (članak 103. stavak 1.);

7. operater tvrtke ne ishodi novu suglasnost na Izvješće o sigurnosti u slučaju propisanom člankom 103. stavkom 2. ovoga Zakona (članak 103. stavak 2.);

8. operater tvrtke u slučaju velike nesreće ne postupi u skladu s odredbama članka 105. stavak 1., 2. i 3. ovoga Zakona (članak 105.);

9. svojim djelovanjem ili propustom djelovanja prouzroči opasnost po okoliš odnosno onečišćivanje okoliša, a bez odlaganja ne poduzme mjere sprječavanja odnosno mjere otklanjanja u skladu s ovim Zakonom i provedbenim propisima ovoga Zakona (članak 159. stavak 1.);

10. u slučaju nastanka štete u okolišu operater tvrtke:

- bez odlaganja ne obavijesti tijelo nadležno sukladno posebnom propisu o zaštiti i spašavanju,
- ne poduzme sve provedive aktivnosti i mjere za trenutačni nadzor, ograničavanje, otklanjanje i ostale potrebne radnje za stavljanje uzročnika štete pod kontrolu u cilju sprječavanja daljnjih šteta na okolišu i opasnosti za ljudsko zdravlje,
- ne poduzme nužne mjere otklanjanja štete sukladno posebnom propisu (članak 160. stavak 1.).

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se u svojstvu tvrtke fizička osoba novčanom kaznom od 10.000,00 do 15.000,00 kuna.

(3) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i operater tvrtke novčanom kaznom od 10.000,00 kuna.

Članak 220.

(1) Novčanom kaznom od 100.000,00 do 250.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj nositelj zahvata pravna osoba ukoliko:

1. za zahvat za koji je određeno provođenje procjene utjecaja na okoliš putem stručnih i za to osposobljenih osoba ne provodi mjerenja emisije i ne vodi o tome očevidnike, putem stručnih i za to osposobljenih osoba ne provodi mjerenja imisije, odnosno ne sudjeluje u mjerenju imisija, prema udjelu svoga zahvata u onečišćavanju okoliša, te ne sudjeluje u praćenju prirodnih i drugih pojava koje su posljedica onečišćavanja okoliša (članak 121. stavak 1. podstavak 1., 2. i 3.),

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba nositelja zahvata novčanom kaznom od 5.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se nositelj zahvata fizička osoba novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 221.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 15.000, 00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba u svojstvu: ovlaštenika, tvrtke, nositelja zahvata, ovlaštenika za reviziju, ako onemogući obavljanje pregleda inspektora odnosno inspektora nadležnog prema posebnom zakonu ili ne dostavi u određenom roku na uvid sve podatke i dokumentaciju potrebnu u provedbi nadzora (članak 187.).

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 kuna i fizička osoba u svojstvu tvrtke, nositelja zahvata odnosno revidenta.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 222.

(1) Svako neispunjenje obveza određenih provedbenim propisima ovoga Zakona: tvrtci, operateru, nositelju zahvata, ovlašteniku, pravnoj osobi ovlaštenoj za poslove revizije i revidentu te onečišćivaču, te neispunjenje tih obveza u utvrđenom roku i na propisani način smatrat će se prekršajem u smislu ovoga Zakona.

(2) Za prekršaje iz stavka 1. ovoga članka tvrtka, pravna osoba nositelj zahvata, ovlaštenik, pravna osoba ovlaštena za poslove revizije te pravna osoba onečišćivač, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100.000,00 do 800.000,00 kuna.

(3) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i operater, odgovorna osoba pravni osoba iz stavka 2. ovoga članka te revident, novčanom kaznom od 3.000,00 do 15.000,00 kuna.

Članak 223.

(1) Za prekršaje propisane ovim Zakonom prekršajni postupak ne može biti pokrenut kada protekne tri godine od dana počinjenja prekršaja.

(2) Izrečene prekršajne sankcije ne mogu biti izvršene ako od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju protekne tri godine, a zastara počinje teći od dana kada je počinitelj prekršaja primio pravomoćnu odluku urednom dostavom, odnosno od dana kada je prvostupanjska odluka postala pravomoćna.

XV. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 224.

(1) Vlada je obvezna Hrvatskom saboru podnijeti prijedlog Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske iz članka 44. stavka 4. ovoga Zakona, najkasnije u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Vlada je obvezna Hrvatskom saboru podnijeti prijedlog Strategije zaštite morskog okoliša iz članka 49. stavka 4. ovoga Zakona najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 225.

(1) Vlada će donijeti Plan zaštite okoliša Republike Hrvatske iz članka 45. stavka 4. ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana donošenja Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske.

(2) Vlada će donijeti Plan intervencija iz članka 50. ovoga Zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Vlada će propise iz: članka 57. stavka 4., članka 71. stavka 3., 82. stavka 4., članka 97. stavka 2., članka 117. stavka 5., članka 123. stavka 1., članka 127. stavka 3., članka 137. stavka 2. i članka 150. stavka 4. , ovoga Zakona donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 226

Ministar će propise iz: članka 39. stavka 7., članka 40. stavka 6., članka 41. stavka 8., članka 42. stavka 3., članka 65. stavka 7., članka 96. stavka 2., članka 108. stavka 2., članka 120. stavka 4, članka 129. stavka 3., članka 164. stavka 3., članka 175. stavka 5., članka 176. stavka 5., članka 177. stavka 5. i 6., članka 184. stavka 3. i članka 194. stavka 5., ovoga Zakona donijeti u roku od godine dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 227.

Skupština županije odnosno Skupština Grada Zagreba i gradsko vijeće velikog grada obvezuju se donijeti program iz članka 46. stavka 3. ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana donošenja Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske.

Članak 228.

(1) Do donošenja dokumenata iz članka 224. i članka 225. stavka 1. i 2. i iz članka 227. ovoga Zakona primjenjivat će se odgovarajući dokumenti o zaštiti okoliša doneseni na temelju Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine«, br. 82/94 i 128/99), koji ostaju na snazi do donošenja odgovarajućih dokumenata sukladno ovom Zakonu.

(2) Dokumenti iz stavka 1. ovoga članka za vrijeme dok su na snazi prema odredbi toga stavka ovoga članka mogu se mijenjati i dopunjavati sukladno zakonu temeljem kojega su doneseni.

(3) Do stupanja na snagu provedbenih propisa iz članka 225 stavka 3. i članka 226. ovoga Zakona ostaju na snazi propisi doneseni na temelju Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine«, br. 82/94 i 128/99), u dijelu, u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona i to:

1. Uredba o standardima kakvoće mora na morskim plažama („Narodne novine“, br. 33/96);
2. Uredba o uvjetima za izdavanje suglasnosti za obavljanje stručnih poslova zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 7/97);
3. Uredba o informacijskom sustavu zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 74/99 i 79/99);
4. Uredba o jediničnim naknadama, korektivnim koeficijentima i pobližim kriterijima i mjerilima za utvrđivanje naknada na opterećivanje okoliša otpadom ("Narodne novine" br, 71/04);
5. Odluka o uvjetima označavanja ambalaže („Narodne novine“, br. 155/05, 24/06-ispr. i 28/06 –ispr. ispravka);
6. Pravilnik o katastru emisija u okoliš („Narodne novine“, br. 36/96);
7. Pravilnik o znaku zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 64/96);
8. Pravilnik o službenoj iskaznici inspektora inspekcije zaštite okoliša Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva ("Narodne novine", br. 1/05);
9. Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš („Narodne novine“, br. 59/00, 136/04 i 85/06);
10. Pravilnik o priznanjima i nagradama za dostignuća na području zaštite okoliša („Narodne novine“, br. 26/02 i 36/02);
11. Pravilnik o načinu i rokovima obračunavanja i plaćanja posebne naknade za okoliš na vozila na motorni pogon ("Narodne novine", br. 20/04).

Članak 229.

(1) Stupanjem na snagu ovoga Zakona u smislu odredbe članka 54. stavka 4. ovoga Zakona ostaje na snazi Uredba o tehničkim standardima zaštite okoliša od emisije hlapivih organskih spojeva koje nastaju skladištenjem i distribucijom benzina ("Narodne novine", br. 135/06). Ova Uredba ostaje na snazi do utvrđivanja novih standarda za područje zaštite okoliša koje se uređuje tom Uredbom, a sukladno odredbama članka 54. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Do uspostave sustava intervencija u zaštiti okoliša prema ovom Zakonu i posebnom zakonu o zaštiti i spašavanju ostaje na snazi Plan intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine", br. 82/99, 86/99 i 12/01).

(3) Do donošenja Plana intervencija iz članka 50. ovoga Zakona ostaje na snazi Plan intervencija za sprječavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine" br. 8/97).

Članak 230.

(1) Vlada će osnovati savjetodavna i druga tijela prema odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Ministar će osnovati savjetodavna i druga tijela prema odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 231.

(1) Agencija je dužna je uskladiti svoju djelatnost s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Do usklađivanja djelatnosti prema odredbama ovoga Zakona, Agencija će obavljati djelatnost prema svojoj registriranoj djelatnosti.

Članak 232.

(1) Županije i Grad Zagreb su dužni osigurati obavljanje poslova određenih im ovim Zakonom te su u tu svrhu obvezni do kraja prvog tromjesečja 2008. godine ustrojiti nadležna upravna tijela.

(2) Županije i Grad Zagreb dužni su svoje statute, odluke i druge opće akte, a osobito akte o unutarnjem ustrojstvu i unutarnjem redu nadležnog upravnog tijela uskladiti s ovim Zakonom do 15. prosinca 2007. godine.

(3) Dana 1. siječnja 2008. godine županije preuzimaju službenike, poslove i uredsku i drugu opremu te arhiv ureda državne uprave u županijama koji su se odnosili na obavljanje poslova temeljem Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine«, br. 82/94 i 128/99), svatko sa svojeg područja a u skladu s uređenjem samoupravnog djelokruga prema posebnom propisu.

(4) Županije su dužne rasporediti preuzete službenike na radna mjesta s danom 01. siječnja 2008. godine.

Članak 233.

(1) Pravne osobe koje su na temelju Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine«, br. 82/94 i 128/99) ishodile suglasnost za obavljanje stručnih poslova u vezi sa zaštitom okoliša dužne su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu provedbenog propisa iz članka 39. stavka 7. ovoga Zakona ministarstvu podnijeti zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje tih poslova sukladno ovom Zakonu.

(2) Ako u roku iz stavka 1. ovoga članka ne podnese zahtjev za izdavanje suglasnosti za obavljanje poslova u skladu s ovim Zakonom, pravnoj osobi prestaje pravo na obavljanje stručnih poslova u vezi sa zaštitom okoliša.

Članak 234.

(1) Fizičke osobe koje su zaposlenici ovlaštenika i obavljaju stručne poslove iz područja zaštite okoliša a imaju najmanje 10 godina radnog staža na poslovima zaštite okoliša, odnosno fizičke osobe koje su radile na stručnim

poslovima iz područja zaštite okoliša do stupanja na snagu ovoga Zakona i imaju najmanje 10 godina radnog staža na tim poslovima, smatrat će se osobama s položenim stručnim ispitom sukladno ovom Zakonu.

(2) Fizičke osobe koje su zaposlenici ovlaštenika i obavljaju stručne poslove iz područja zaštite okoliša a na koje se primjenjuju odredbe stavka 1. ovoga članka, dužne su položiti stručni ispit u skladu s odredbama ovoga Zakona u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu provedbenog propisa iz članka 40. stavka 6. ovoga Zakona.

(3) Ukoliko ne polože stručni ispit u propisanom roku fizičkim osobama iz stavka 2. ovoga članka prestaje pravo na obavljanje poslova iz područja zaštite okoliša kod ovlaštenika.

(4) Inspektori s više od pet godina radnog iskustva na poslovima inspekcije zaštite okoliša smatrat će se osobama s položenim stručnim ispitom sukladno ovom Zakonu.

Članak 235.

(1) Operater koji u postrojenju tvrtke utvrdi prisutnost opasnih tvari obavezan je uskladiti postrojenje i rad postrojenja s odredbama ovoga Zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu uredbe iz članka 97. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Tvrtci operatera koji ne postupi sukladno odredbama iz stavka 1. ovoga članka, po proteku propisanog roka zabranit će se rad postrojenjem.

Članak 236.

(1) Tvrtka nastavlja s radom s postojećim postrojenjem dok ne ishodi rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša u skladu s ovim Zakonom.

(2) Rješenje o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeće postrojenje izdaje se na rok od 5 godina.

(3) Uvjeti za ishođenje rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša za postojeća postrojenja i način izdavanja toga rješenja te rokovi za ispunjenje i primjenu uvjeta iz rješenja uređuju se uredbom iz članka 82. stavka 4. ovoga Zakona.

(4) Operater tvrtke je obavezan za postojeće postrojenje tvrtke, za koje je ovim Zakonom propisana obveza ishođenja rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša, u skladu s ovim Zakonom i uredbom iz članka 82. stavka 4. ovoga Zakona, u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, izraditi analizu stanja vezano za postrojenje i elaborat o načinu usklađivanja s odredbama ovoga Zakona.

(5) Analizu stanja i elaborat iz stavka 4. ovoga članka operater tvrtke obavezan je u propisanom roku dostaviti ministarstvu na ocjenu i mišljenje.

(6) Nakon što dobije pozitivno mišljenje na analizu i elaborat iz stavka 4. ovoga članka, tvrtka je obvezna u roku od šest mjeseci podnijeti zahtjev za utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje na koje se analiza i elaborat odnose.

(7) Iznimno, od odredbi ovoga Zakona o utvrđivanju objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, ako na temelju analize stanja vezano za postrojenje i elaborata o načinu usklađivanja s odredbama ovoga Zakona ministarstvo ocjeni da postojeće postrojenje ne ispunjava sve propisane uvjete za zaštitu zraka, tla, vode i/ili mora te drugih sastavnica za izdavanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, a ispunjava uvjete propisane prijelaznim odredbama u posebnim propisima glede tih sastavnica okoliša i opterećenja, može tvrtci, na njen pisani zahtjev, izdati privremeno rješenje o objedinjenim uvjetima za zaštitu okoliša za postojeće postrojenje.

(8) Rok na koji se izdaje privremeno rješenje iz stavka 7. ovoga članka ne može biti duži od roka utvrđenog prijelaznim odredbama posebnih propisa.

(9) Tvrtci operatera koji ne postupi sukladno odredbama iz stavka 4. ovoga članka, po proteku roka propisanog stavkom 4. ovoga članka i tvrtci koja se ne uskladi s odredbama ovoga Zakona u propisanom roku posebnim rješenjem zabranit će se rad postrojenjem.

(10) Protiv rješenja iz stavka 7. i 9. ovoga članka žalba nije dopuštena, ali se može pokrenuti upravni spor.

Članak 237.

(1) Postupci pokrenuti po odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 82/94. i 128/99) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

(2) Postupci započeti prema odredbama općih akata jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donesenim prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama tih propisa.

(3) Postupci pokrenuti pred prekršajnim sudom po odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“ br. 82/94. i 128/99) do stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama toga Zakona.

Članak 238.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaju važiti:

- Zakon o zaštiti okoliša („Narodne novine“, br. 82/94. i 128/99);
- U Uredbi o osnivanju Agencije za zaštitu okoliša („Narodne novine“, br. 75/02) članak 4.;
- U Zakonu o otpadu („Narodne novine“, br. 178/04 i 111/06) u članku 20. stavci 2., 3. 4., 5., i 6.;

- U Zakonu o zraku ("Narodne novine", br 178/ 04) članak 33 stavak 1. podstavak 1. i članak 34.

Članak 239.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“, osim odredbe članka 37. stavka 3. i članka 72.. stavka 6. ovoga Zakona, koje stupaju na snagu danom prijama Republike Hrvatske u Europsku uniju..

O B R A Z L O Ž E N J E

I.. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Zakon o zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 82/94 i 128/99) donesen je 1994. godine te su njime postavljeni temelji moderne zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj. Zakon predstavlja prvi ekološki zakon koji svojim odredbama sustavno uređuje zaštitu okoliša radi očuvanja okoliša, smanjivanje rizika za zdravlje ljudi i stvara osnove za poboljšanje kakvoće okoliša.

Njime su uređena temeljna načela hrvatskoga pravnog poretka o zaštiti okoliša u čijoj su izradi korištene određene tadašnje direktive Europske unije. U Zakon o zaštiti okoliša ugrađen je cijeli niz načela i institucija iz međunarodnih ugovora o zaštiti okoliša te Deklaracije o zaštiti okoliša u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", br. 34/92) kao i načela o održivom razvitku iz Rio de Janeira (1992.) - načelo preventivnosti, načelo javnosti i sudjelovanja, načelo očuvanja vrijednosti prirodnih dobara i biološke raznolikosti. Navedena načela i pojedine odredbe konvencija i protokola ugrađene su pretežno kao smjernice, a samo pojedini zahtjevi Europske unije ugrađeni su u Zakon o zaštiti okoliša kao pravna obveza. U Zakon je djelomično ugrađena Direktiva Vijeća ministara 85/337 EGS o procjeni utjecaja na okoliš određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, kao i pojedine odredbe Direktive o znaku zaštite okoliša. Također, sadržano je i temeljno načelo «onečišćivač plaća», koje je ugrađeno i u europske ugovore, te je primijenjeno u cijelom nizu direktiva i drugih pravnih akata Europske unije kojima je uređena zaštita okoliša.

Zakon je već tada preuzeo pojedine institute iz europskih direktiva, kao što su praćenje stanja okoliša (monitoring), informacijski sustav zaštite okoliša, a stvorena je i osnova za uspostavu katastra onečišćivanja okoliša. Uvođenjem standarda kakvoće okoliša, stvorena je osnova za donošenje većeg broja propisa kojima se uređuju granične vrijednosti emisija. Zakon je utvrdio obvezu donošenja važnih dokumenata zaštite okoliša te je donesena Strategija zaštite okoliša, Nacionalni plan djelovanja za okoliš, a izrađeno je prvo Izvješće zaštite okoliša u Republici Hrvatskoj.

Na temelju Zakona o zaštiti okoliša doneseni su provedbeni propisi: Pravilnik o procjeni utjecaja na okoliš ("Narodne novine", broj 59/00), Pravilnik o katastru emisija u okoliš ("Narodne novine", broj 36/96), Uredba o standardima kakvoće tekućih naftnih goriva ("Narodne novine", broj 76/97, 66/99 i 149/99), Uredba o standardima kakvoće mora na morskim plažama ("Narodne novine", broj 33/96), Uredba o informacijskom sustavu zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 74/99 i 79/99),

Pravilnik o znaku zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 64/96), Plan intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Republici Hrvatskoj ("Narodne novine", broj 8/97), te Plan intervencija u zaštiti okoliša ("Narodne novine", broj 82/99, 86/99 i 12/01) i dr.

Nakon višegodišnje primjene Zakona o zaštiti okoliša i njegovih provedbenih propisa uočile su se određene nepreciznosti i nejasnoće nekih zakonskih rješenja koje valja ispraviti. Također, utvrđena je potreba dopune postojećih i uvođenja novih zakonskih rješenja imajući u vidu status zemlje kandidata za članstvo u EU i obvezu usklađivanja sa pravnom stečevinom Europske unije (*acquis communautaire*), pri tom uzimajući u obzir i činjenicu da su na razini Europske unije doneseni novi pravni instrumenti odnosno postojeće direktive su novelirane. Predloženi Zakon o zaštiti okoliša, kao krovni zakon (*lex generalis*) u zaštiti okoliša osigurava podlogu za donošenje niza provedbenih akata kojima će se nacionalno zakonodavstvo u potpunosti uskladiti s europskim te se uvode novi pojmovi iz pravne stečevine EU.

Također, tijekom 13 godina od stupanja na snagu Zakona o zaštiti okoliša, usvojeni su i značajni međunarodnopravni ugovori na području zaštite okoliša koji zahtijevaju određene izmijene Zakona o zaštiti okoliša. Riječ je ponajprije, o implementaciji odredbi međunarodnih ugovora, odnosno konvencija i protokola iz područja zaštite okoliša: Konvencije o procjeni utjecaja na okoliš preko državnih granica (ESPO), Konvencije o prekograničnim učincima industrijskih akcidenata, Konvencije o pristupu informacijama o sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša (Arhuška konvencija), Okvirne konvencije UN o promjeni klime, Protokola o strateškoj procjeni utjecaja na okoliš i Konvencije o europskim krajobrazima.

Predloženi Zakon o zaštiti okoliša temelji se na odrednicama Nacionalne strategije zaštite okoliša ("Narodne novine", broj 46/02).

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM UREĐUJU

Osnovna pitanja koja se predlažu urediti ovim Zakonom jesu:

- načela zaštite okoliša i održivog razvitka
- zaštita sastavnica okoliša i zaštita okoliša od štetnih utjecaja opterećenja,
- koji su subjekti zaštite okoliša,
- dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša,
- instrumenti provedbe zaštite okoliša,
- praćenje stanja u okolišu,
- informacijski sustav,
- osiguranje pristupa informacijama o okolišu i sudjelovanje javnosti u pitanjima okoliša te pristup pravosuđu,
- odgovornost za štetu u okolišu i prijeteću opasnost od štete,
- financiranje i instrumenti opće politike zaštite okoliša,
- nadzor nad primjenom Zakona,
- prekršaji i prekršajne kazne,
- prijelazne i završne odredbe.

Također, ovim Zakonom na primjeren način ugradit će se odredbe:

- Direktive Vijeća ministara 2001/42/EC o procjeni utjecaja određenih planova i programa na okoliš.
- Direktive 85/337/EEC o procjeni utjecaja određenih javnih i privatnih projekata na okoliš, izmjene i dopune iz Direktiva 97/11 EEC i 2003/35/EEC,
- Direktivom 96/61/EC o integriranom sprečavanju i kontroli onečišćenja (IPPC)
- Direktive 96/82 EC o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari (SEVESO II).
- Direktive 2003/4 o pristupu javnosti informacijama o okolišu,
- Direktive 2003/35 o sudjelovanju javnosti u izradi određenih planova i programa koji se odnose na okoliš,
- Direktive 2004/35/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o odgovornosti za okoliš u pogledu sprječavanja i otklanjanja štete na okolišu,
- Uredbe EC br. 1980/2000 Europskog parlamenta i Vijeća o revidiranom programu dodjele znaka zaštite okoliša Zajednice.
- Uredbe EC 761/2001 o dopuštanju dobrovoljnog sudjelovanja tvrtki u sustavu Zajednice za okolišno upravljanje tvrtkama (EMAS).

Posljedice koje će prosteći donošenjem ovoga Zakona su sljedeće:

- učinit će se značajan korak k usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a na području zaštite okoliša i zaštite zdravlja ljudi od nepovoljnih čimbenika vezanih za okoliš, a proces će se nastaviti donošenjem niza provedbenih propisa i dokumenata. Cjelovit proces usklađivanja nacionalnoga zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a, prema rokovima utvrđenim Zakonom o zaštiti okoliša trebao bi biti dovršen do sredine 2008. ;
- dokumentima održivog razvitka i zaštite okoliša predviđenim Zakonom odredit će se ciljevi vezani za održivi razvitak i polazišta ukupnog gospodarskog, društvenog, socijalnog i kulturnog razvitka te utvrditi smjernice upravljanja okolišem na načelima održivog razvitka;
- stvaranje institucionalnih uvjeta za razvitak i djelovanje novih instrumenata zaštite okoliša kao što su: strateška procjena planova i programa odnosno odgovarajućih strateških dokumenata kojom se promiče održivi razvitak a nositeljima zahvata pružaju okviri djelovanja i daje mogućnost uključivanja bitnih elemenata zaštite okoliša u donošenje odluka; objedinjeno sprječavanje i kontrola onečišćenja zraka, tla i voda od strane velikih industrijskih postrojenja i uspostava objedinjenog pristupa zaštiti okoliša u tom smislu praćenjem i poticanjem uporabe novih najboljih tehnologija; sprečavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari i obvezivanje onečišćivača da osiguraju sredstva i naknade štete u okolišu;
- stvaranje pravnih temelja i unaprjeđenje uvjeta za uključivanje u europski sustav za okolišno upravljanje tvrtkama (EMAS);
- cjelovitije praćenje stanja okoliša (monitoring) preciznim određivanjem obveza za onečišćivača okoliša;
- daljnji kvalitativni razvoj modernog informacijskog sustava zaštite okoliša s preciznim utvrđivanjem načina dostavljanja podataka i registrom onečišćivanja okoliša koji će osiguravati pouzdane i pravodobne podatke i informacije na temelju kojih će biti moguće redovito izvješćivanje o stanju na području zaštite okoliša i pojedinih sastavnica okoliša i opterećenja;
- demokratizacija donošenja odluka i uključivanje javnosti u rješavanje pitanja zaštite okoliša, čime se osnažuje položaj javnosti u pristupu informacijama o okolišu te sudjelovanje javnosti u postupcima donošenja planova i programa kao i

konkretnih odluka povezanih s okolišem, te se ispunjavaju zahtjevi Konvencije o pristupu informacijama i o sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu (Arhuška konvencija) koju je Republika Hrvatska ratificirala u prosincu 2006. godine;

- učinkovitiji razvoj edukacije javnosti, stručnjaka i upravnih struktura vezano za zaštitu okoliša;
- veće poštivanje zakonskih odredbi vezano za zaštitu okoliša i zaštitu zdravlja.

III. OBJAŠNENJE ODREDBA PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom propisuje se što se uređuje ovim Zakonom.

Uz članke 2. i 3.

Ovim člancima propisuje se da se zaštitom okoliša osigurava cjelovito očuvanje kakvoće okoliša, očuvanje biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalno korištenje prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, kao osnovni uvjet zdravog i održivog razvitka, te da je okoliš dobro od interesa za Republiku Hrvatsku i da ima njezinu osobitu zaštitu. Nadalje, da se zahvatima u okoliš smije utjecati na kakvoću življenja, zdravlje ljudi, biljni i životinjski svijet u okvirima održivog razvitka te se određuju ciljevi zaštite okoliša.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisano je na koji način i u kojim slučajevima se primjenjuju drugi propisi, kao i primjena odredaba ovoga Zakona u odnosu na posebne propise.

Uz članak 5.

Ovim člankom uređuju se ovlaštenja ministra u pogledu propisivanja načina rada u vezi s provedbom ovoga Zakona.

Uz članak 6.

Ovim člankom uređuju se značenja bitnih pojmova uporabljenih u ovom Zakonu.

Uz članak 7. do 18.

Ovim člancima utvrđuje se da se zaštita okoliša temelji na uvažavanju opće prihvaćenih načela zaštite okoliša, poštivanju načela međunarodnog prava zaštite okoliša, uvažavanju znanstvenih spoznaja i najbolje svjetske prakse, te se utvrđuju načela zaštite okoliša i to: Načelo održivog razvitka, Načelo predostrožnosti, Načelo očuvanja vrijednosti prirodnih dobara, biološke i krajobrazne raznolikosti, Načelo zamjene i/ili nadomještaja, Načelo otklanjanja i sanacije štete u okolišu na izvoru nastanka, Načelo cjelovitog pristupa, Načelo suradnje, Načelo onečišćivač plaća, Načelo pristupa informacijama i sudjelovanja javnosti, Načelo poticanja i Načelo prava na pristup pravosuđu.

Uz članak 19. do 32.

Ovim člancima propisuje se zaštita sastavnica okoliša i zaštita od utjecaja opterećenja na okoliš. Određuje se da sastavnice okoliša moraju biti zaštićene od

onečišćenja pojedinačno i u okviru ostalih sastavnica okoliša, uzimajući u obzir njihove međusobne odnose i međutjecaje. Također se određuje da se zaštita i očuvanje pojedine sastavnice okoliša uređuju se ovim Zakonom, posebnim zakonima, i propisima donesenim na temelju tih zakona. Propisuje se što se u bitnom odnosi na zaštitu svake pojedine sastavnice odnosno zaštitu od opterećenja i to: za zaštitu tla i zemljine kamene kore, zaštitu šumskog područja, zaštitu zraka, zaštitu voda, zaštitu mora i obalnog područja, zaštitu prirode, zaštitu od genetski modificiranih organizama, zaštitu od buke, zaštitu od ionizirajućih zračenja i nuklearnu sigurnost, zaštitu od štetnog utjecaja kemikalija, zaštitu od svjetlosnog onečišćenja i gospodarenje otpadom.

Uz članak 33.

Ovim člankom propisuju se subjekti koji su obvezni osigurati učinkovitost održivog razvitka i zaštite okoliša.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisuju se načelne zadaće Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske u osiguravanju učinkovitosti održivog razvitka i zaštite okoliša.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisuju se zadaće županija i Grada Zagreba glede osiguranja zaštite okoliša, odnosno zadaće velikih gradova, gradova i općina.

Uz članak 36.

Ovim člankom propisuju se ciljevi radi kojih Vlada osniva Savjet za održivi razvitak i zaštitu okoliša, broj članova i sastav Savjeta te poslove koje Savjet obavlja i način rada Savjeta.

Uz članak 37.

Ovim člankom uređuje se pravni status i nadležnost (uloga) Agencije za zaštitu okoliša.

Uz članak 38.

Ovim člankom propisuje se da se Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost osniva posebnim propisom kao izvanproračunski fond a u svrhu obavljanja poslova u vezi financiranja pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i sličnih aktivnosti u području očuvanja, održivog korištenja, zaštite i unaprjeđivanja okoliša, te energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije.

Uz članak 39.

U ovom članku propisuje se da pravne osobe pod uvjetima određenim ovim Zakonom i provedbenim propisom ovoga Zakona mogu obavljati poslove koji se odnose na zaštitu okoliša te su poslovi pojedinačno utvrđeni.

Nadalje propisuje se da, ovlaštenik koji je izradio studiju o utjecaju zahvata u okoliš ne može obavljati poslove praćenja stanja okoliša koje praćenje je određeno tom studijom, te da ovlaštenik može započeti obavljati neki od poslova nakon što ishodi suglasnost ministarstva za obavljanje tih poslova. Da o izdanim suglasnostima ministarstvo vodi očevidnik i jednom godišnje, u prvom tromjesečju tekuće godine, za

proteklo jednogodišnje razdoblje, u «Narodnim novinama», objavljuje popis izdanih suglasnosti. Također je propisano da pobliže uvjete koje prema ovom Zakonu mora ispunjavati ovlaštenik, propisuje ministar pravilnikom.

Uz članak 40.

Ovim člankom propisano je da stručne osobe koje u svojstvu radnika kod ovlaštenika obavljaju poslove za područje zaštite okoliša dužne su položiti stručni ispit za obavljanje poslova iz područja zaštite okoliša te upotpunjavati i usavršavati svoje znanje nakon položenog stručnog ispita na način propisan pravilnikom iz toga članka. Da se tim stručnim ispitom provjerava se poznavanje važećih propisa iz područja koja uređuje ovaj Zakon i drugih propisa značajnih za primjenu ovoga Zakona, kao i iz područja uređenih posebnim propisima o sastavnicama okoliša i opterećenjima, te poznavanje dokumenata međunarodnog prava iz područja zaštite okoliša, prema programu za polaganje stručnih ispita koji propisuje ministar, te da se stručni ispit polaže se u ministarstvu. Stručni ispit provodi povjerenstvo koje osniva ministar odlukom.

Uz članak 41.

U ovom članku propisuje se da je revident fizička osoba zaposlena u pravnoj osobi ovlaštena za kontrolu projekta u vezi sa zaštitom okoliša. Da ovlaštenje za obavljanje kontrole projekata u vezi sa zaštitom okoliša se može dati fizičkoj osobi koja ima diplomu visoke naobrazbe tehničke struke i ispunjava druge uvjete propisane pravilnikom Ovo ovlaštenje daje i oduzima ministar po prethodno pribavljenom mišljenju povjerenstva koje osniva i imenuje ministar. Za članove povjerenstva imenuju se predstavnici ministarstva i predstavnici strukovnih udruga. Nadalje, propisuju se obveze revidenta, odgovornost i načelno način rada, te da će pobliže uvjete koje mora ispunjavati revident i način njegova rada propisati provedbenim propisom ministar. Popis ovlaštenih revidenata da se objavljuje u »Narodnim novinama«.

Uz članak 42.

U ovom članku propisuje se da revident ne može obaviti provjeru projekta ukoliko je sudjelovao u izradi toga projekta, da se provjera provodi s obzirom na izdane akte kojima su utvrđeni uvjeti zaštite okoliša, te da će sadržaj, način i opseg provjere, način i značenje ovjere, izračun naknade, način potvrđivanja podataka značajnih za provjeru te obvezni sadržaj mišljenja i izjava revidenta propisati provedbenim propisom ministar

Uz članak 43.

Ovim člankom utvrđuju se dokumenti održivog razvitka i zaštite okoliša.

Uz članak 44.

U ovom članku propisuje se cilj donošenja Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske, njezin sadržaj, tijela koja sudjeluju u izradi Strategiju, nadležnost za donošenje Strategije, način informiranja i kasnijeg objavljivanja Strategije te rok i razloge izmjene i/ili dopune Strategije.

Uz članak 45.

U ovom članku propisuje se definicija i ciljevi Plana zaštite okoliša, njegov sadržaj, tijelo koje izrađuje Plan i nadležnost za njegovo donošenje te razdoblje valjanosti te

se propisuje nadzor nad provedbom Plana kao i rok i razlozi izmjene i/ili dopune Plana.

Uz članak 46.

Ovim člankom propisuju se ciljevi donošenja Programa zaštite okoliša za određena područja, sadržaj Programa, nadležnost donošenja i rok za donošenje Programa, propisuje se obveza surađivanja i usuglašavanja s Planom zaštite okoliša RH, a propisano je i objavljivanje te dostavljanje Agenciji, kao i razlozi i razdoblje izmjena i/ili dopuna Programa.

Uz članak 47.

Ovim člankom propisuje uvjete donošenja Programa zaštite okoliša grada ili općine, obvezu suradnje sa županijom i odgovarajućim gradovima i općinama, nadležnost donošenja, objavljivanje, dostavljanje Agenciji te razlozi i razdoblje izmjena i/ili dopuna Programa.

Uz članak 48.

U ovom članku određuje se da se i Strategija zaštite morskog okoliša i Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora smatrati dokumentima zaštite okoliša.

Uz članak 49.

U ovom članku propisuje se definicija i ciljevi donošenja Strategije zaštite morskog okoliša, njezin sadržaj, tijela koja sudjeluju u izradi Strategije, nadležnost za donošenje Strategije, način informiranja i kasnijeg objavljivanja Strategije te rok i razloge izmjene i/ili dopune Strategije.

Uz članak 50.

U ovom članku propisuje se definicija i ciljevi Plana intervencija, njegov sadržaj, tijela koja sudjeluju u izradi Plana, nadležnost za donošenje Plana te način objavljivanja Plana.

Uz članak 51. i 52.

Ovim člancima propisuje se da se za potrebe ostvarenja ciljeva iz dokumenata održivog razvitka i zaštite okoliša, strateških, planskih i programskih dokumenata vezanih za pojedine sastavnice okoliša i opterećenja kao i drugih dokumenata vezanih za zaštitu okoliša te zbog cjelovitog uvida u stanje okoliša, za razdoblje od četiri godine izrađuje Izvješće o stanju okoliša. Da Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske i provedbu Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske utvrđuje i Vladi predlaže ministarstvo. Nadalje, propisuje se što osobito sadrži Izvješće o stanju okoliša, te da se Izvješće koje se odnosi na provedbu Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske i provedbu Plana zaštite okoliša Republike Hrvatske prihvaća Hrvatski sabor i ono se objavljuje u "Narodnim novinama". Također propisuje se Izvješće o stanju okoliša koje se odnosi na provedbu Programa zaštite okoliša: županije, Grada Zagreba, velikog grada, odnosno drugog grada ili općine, izrađuju upravni odjeli županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada nadležni za zaštitu okoliša, a za drugi grad i općinu upravni odjel županije nadležan za zaštitu okoliša u suradnji s tim gradom i općinom, te što sadrže ta izvješća, tko ih prihvaća, da se objavljuju u službenom glasilu županije, odnosno Grada Zagreba i da se dostavljaju se Agenciji u roku od mjesec dana od dana prihvaćanja.

Uz članak 53.

Ovim člankom propisuju se obveze vezano za planove i programe tvrtki te drugih fizičkih i pravnih osoba koje obavljaju djelatnosti vezano za područje zaštite okoliša.

Uz članak 54.

Ovim člankom propisuje se kako se propisuju odnosno određuju standardi kakvoće okoliša i tehnički standardi zaštite okoliša vezano za postrojenja, proizvodnju i proizvode, te motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvancestovne pokretne strojeve.

Uz članak 55.

U ovom članku daje se definicija strateške procjene utjecaja na okoliš, određuje se svrha i cilj postupka, te se određuje kada se provodi postupak. Propisuje se obveza izrade strateške studije na temelju koje se provodi postupak i koja je sastavni dio plana ili programa.

Uz članak 56.

Ovim člankom određuju se planovi i programi za koje se obvezno provodi postupak.

Uz članak 57.

Ovim člankom propisuje se postupak ocjene o potrebi strateške procjene izmjena i/ili dopuna planova i programa. . Određuje se da Vlada Uredbom pobliže uređuje postupak ocjene o potrebi provede postupka. Određuje se sadržaj Uredbe kojom se pobliže uređuju pitanja postupka strateške procjene.

Uz članak 58.

U ovom članku određuju se planovi i programi za koje se ne provodi postupak strateške procjene.

Uz članak 59.

U ovom članku propisuje se nadležnost za provedbu postupka strateške procjene te nadležnost za postupak ocjene o potrebi provedbe postupka strateške procjene.

Uz članak 60. i 61.

U ovim člancima propisuje se način provedbe strateške procjene te da sadržaj strateške studije određuje tijelo nadležno za provedbu strateške procjene

Uz članak 62.

Ovim člankom propisuje se da se postupak strateške procjene ne provodi za planove i programe na nižoj razini, u svrhu izbjegavanja umnožavanja strateške procjene, za čije polazne osnove je postupak proveden na višoj razini i za koje je utvrđena obveza usklađenosti niže s višom razinom.

Uz članak 63.

Ovim člankom propisuje se obveza dostavljanja strateške studije i nacрта prijedloga plana i programa nadležnim tijelima državne uprave i pravnim osobama s javnim ovlastima radi utvrđivanja posebnih uvjeta vezano za zaštitu okoliša te se određuje rok u kojem se dostavljaju posebni uvjeti.

Uz članak 64.

Ovim člankom propisuje se obveza ishodačenja mišljenja Ministarstva prije upućivanja prijedloga plana, programa i odgovarajućeg strateškog dokumenta u postupak donošenja. Određuje se da Vlada Uredbom pobliže utvrđuje obvezni sadržaj i način davanja mišljenja Ministarstva.

Uz članak 65.

Propisuje se obveza imenovanja povjerenstva, njegov sastav i broj, te pravo na naknadu, koje u postupku strateške procjene razmatra i ocjenjuje utjecaj plana i programa prije stavljanja na uvid javnosti. Određuje se da se Pravilnikom pobliže propisuje postupak imenovanja povjerenstva, obvezni sastav, način rada te visina i način isplate naknada.

Uz članak 66.

U ovom članku propisuje se obveza da se prilikom utvrđivanja konačnog prijedloga plana i programa uzimaju u obzir strateška studija, ishodačeni posebni uvjeti, te razmatraju mišljenja i primjedbe javnosti i zainteresirane javnosti te rezultati prekograničnih konzultacija.

Uz članak 67.

U ovom članku propisuje se da će se provoditi postupak strateške procjene kad ista uključuje i ocjenu prihvatljivosti plana ili programa na prirodu.

Uz članak 68.

Propisuje se iz kojih sredstava se osigurava izrada strateške studije.

Uz članak 69.

Ovim člankom daju se definicija i svrha postupka procjene utjecaja na okoliš te određuju vrste utjecaja i sastavnice okoliša. Ovim člankom propisuje se također kada se najkasnije provodi procjena utjecaja na okoliš i u koje dokumente se ugrađuju rezultati provedene procjene. Nadalje, propisuje se da se neće provoditi poseban postupak kada procjena utjecaja na okoliš uključuje i ocjenu prihvatljivosti zahvata za prirodu sukladno posebnom propisu o zaštiti prirode, te da se kompenzacijski uvjeti za ugrožavanje posebnim propisom zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta i staništa utvrđuju u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš sukladno mišljenju tijela nadležnog za zaštitu prirode..

Uz članak 70.

Ovim člankom propisuje se da će se provesti jedinstveni postupak procjene utjecaja na okoliš i izdati jedinstveno rješenje u slučajevima kada je za zahvat obvezna procjena utjecaja na okoliš i kada se za taj zahvat utvrđuju i izdaju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša.

Uz članak 71.

U ovom članku određuju se zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja na okoliš i zahvati koji podliježu ocjeni o potrebi procjene. Ovim člankom propisuje se također sadržaj provedbenog propisa.

Uz članak 72.

U ovom članku određuju se iznimke za koje se ne provode odredbe o procjeni utjecaja na okoliš i odgovarajući postupak koji se u tom slučaju provodi.

Uz članak 73.

U ovom članku propisuje se način podnošenja, sadržaj zahtjeva za procjenu utjecaja zahvata na okoliš i zahtjeva za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš te rok za rješavanje po pitanju potonjih zahtjeva.

Uz članak 74.

Ovim člankom propisuje se da će nadležnosti u postupcima rješavanja o zahtjevu za procjenu utjecaja zahvata na okoliš, o zahtjevu za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš i o zahtjevu za davanje upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliš odrediti Vlada uredbom.

Uz članak 75.

U članku se daje definicija studije o utjecaju na okoliš, propisuje njen sadržaj, određuje tko je istu dužan pribaviti i tko je izrađuje.

Uz članak 76.

U članku se propisuje mogućnost izdavanja upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliš, prije njezine izrade, sadržaj zahtjeva za izdavanje te upute i način rješavanja.

Uz članak 77.

U ovom članku se propisuje način rada i imenovanja te sastav povjerenstva koje kao savjetodavno stručno tijelo sudjeluje u postupku procjene utjecaja zahvata na okoliš uključujući i utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša kada se ono provodi u jedinstvenom postupku.

Uz članak 78.

Ovim člankom se propisuju rokovi za postupke procjene utjecaja zahvata na okoliš, prethodne ocjene o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš, za davanje upute o sadržaju studije o utjecaju na okoliš i za postupak procjene utjecaja na okoliš kada se on provodi kao jedinstveni postupak u okviru kojega se izdaju objedinjeni uvjeti zaštite okoliša.

Uz članak 79.

U članku se propisuje da nadležno tijelo na temelju prikupljenih podataka i nakon provedenih postupaka izdaje rješenje o prihvatljivosti ili neprihvatljivosti zahvata za okoliš, rješenje kojim se utvrđuje da li je za zahvat potrebno provesti procjenu utjecaja na okoliš i rješenje kojim se rješava u jedinstvenom postupku i o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša.

Uz članak 80.

Ovim člankom se propisuje rok važenja izdanih rješenja iz članka 78. i postupci nakon ishođenja rješenja.

Uz članak 81.

Ovim člankom se propisuju mogućnosti izjave žalbi i pokretanje upravnih sporova protiv izdanih rješenja te obveza dostave rješenja nadležnoj inspekciji u slučaju rješavanja postupaka na temelju prenesene nadležnosti.

Uz članak 82.

Određuje se svrha i cilj utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Uredbom će se utvrditi djelatnosti koje podliježu obvezi utvrđivanja integriranih uvjeta, kao i druga pitanja u vezi utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Uz članak 83.

Određuju se obveze tvrtke u pogledu obavljanja djelatnosti postrojenja prema uvjetima zaštite okoliša.

Uz članak 84.

Određuje se nadležnost za vođenje postupka i pobliže se određuju postupci određivanja objedinjenih uvjeta s obzirom na nova i postojeća postrojenja. Propisuje se Elaborat o idejnom tehničkom rješenju kao stručna podloga i prijava za utvrđivanje objedinjenih uvjeta. Propisuje se obaveze i način izrade elaborata.

Uz članak 85.

Propisuje se sadržaj prijave – aplikacije za utvrđivanje objedinjenih uvjeta, koja se izrađuje u formi elaborata. Propisuje se obaveza ishoda i drugih dozvola u postupku zajedno s utvrđivanjem objedinjenih uvjeta. Propisuju se rokovi za dopunu zahtjeva za utvrđivanje objedinjenih uvjeta.

Uz članak 86.

Ovim člankom se određuje postupak za nepotpune zahtjeve i rok za njihovu dopunu

Uz članak 87.

Ovim člankom se propisuje način i rokovi provedbe postupaka utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje

Uz članak 88.

Propisuje se sadržaj rješenja za objedinjene uvjete te način propisivanja uvjeta s obzirom na standarde kakvoće okoliša. Propisuje se uporabna dozvola kao akt potvrđivanja ugrađenosti objedinjenih uvjeta u građevinu. Isključuje se trgovanje posebni uvjeti za učinkovito korištenje energije u velikim postrojenjima i emisijama CO₂ kao posebni uvjeti u objedinjenim uvjetima.

Uz članak 89.

Propisuje se obaveznost uključivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša u sadržaje idejnih projekata postrojenja. Uvodi se obveza revizije.. Propisuje se način provjeravanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša. Propisuje se način ovlašćivanja, ustanova, društava i specijalista za provjeru objedinjenih uvjeta u tehničkom pregledu.

Uz članak 90.

Propisuju se rokovi važenja ishoda objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i uvjeti pod kojima se ti uvjeti mogu produžiti. Propisuju se pravni lijekovi protiv uporabne dozvole koja sadrži objedinjene uvjete zaštite okoliša.

Uz članak 91.

Propisuje se način provjere ispunjavanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša u postupku izdavanja uporabne dozvole. Propisuju se uvjeti za puštanje postrojenja u redoviti rad nakon obveznog pokusnog rada postrojenja.

Uz članak 92.

Propisuje se obveza operateru da nakon ishođene uporabne dozvole o početku rada postrojenja obavijesti ministarstvo u roku od 15. dana prije započinjanja rada. Također, obvezuje se operater da Agenciji dostavlja podatke o rezultatima praćenja emisija u tlo, zrak i vode u skladu s propisanim obvezama o izvješćivanju te da svaki nepredviđeni događaj u postrojenju ili nepredviđeno djelovanje na okoliš prijavi inspekciji zaštite okoliša. Operater je također obavezan obavijestiti ministarstvo o planiranoj rekonstrukciji postrojenja i dostaviti detaljan opis namjeravanih promjena, a ministarstvo odlučuje o potrebi izmjene izdanih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša vezano za to.

Uz članak 93.

Propisuje se nadležnost ministarstva za praćenje najboljih raspoloživih tehnika (NRT). Propisuje se obveza formiranja radne grupe za NRT.

Uz članak 94.

Propisuju se rokovi i uvjeti za razmatranje i dopunu izdanih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša.

Uz članak 95.

Propisuju se uvjeti za prestanak važenja izdanih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša i prije utvrđenog roka te nadležnost inspekcije za utvrđivanje tih uvjeta. Propisuju se pravni lijekovi na prestanak važenja uporabne dozvole s obzirom na objedinjene uvjete zaštite okoliša.

Uz članak 96.

Propisuje se nadležno tijelo za ustrojavanje i vođenje očevidnika uporabnih dozvola kojima su utvrđeni objedinjeni uvjeti zaštite okoliša za postrojenja te sadržaj očevidnika i da se sadržaj očevidnika propisuje pravilnikom.

Uz članak 97.

Ovim člankom se određuje se na koja postrojenja se primjenjuju odredbe Zakona koje se odnose na sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari, te da su to postrojenja u kojima ili putem kojih se obavljaju profesionalne djelatnosti s opasnim tvarima na način da se te tvari proizvode, prerađuju, skladište ili nastaju kao nusprodukt u proizvodnji proizvoda, daje se ovlaštenje Vladi da uredbom odredi popis opasnih tvari, kriterije prema kojima se tvari klasificiraju, obveze tvrtke i operatera, način podnošenja i obavezni sadržaj obavijesti, Izvješća o sigurnosti i plana o sprečavanju velikih nesreća unutar postrojenja (unutarnji plan), način podnošenja zahtjeva za davanje suglasnosti na Izvješće o sigurnosti i dr. u vezi sprečavanja velikih nesreća koje uključuju opasne tvari.

Uz članak 98.

Ovim člankom se utvrđuju obveze operatera u vezi sa sprječavanjem velikih nesreća, a osobito obveza pružanja dokaza da je poduzeo sve potrebne mjere u skladu s ovim

Zakonom, obveza da utvrdi moguću prisutnost opasnih tvari u postrojenju, da izradi izvješće o sigurnosti i plana o sprečavanju velikih nesreća unutar postrojenja i dr.

Uz članak 99.

Ovim člankom propisuju se izuzeća od primjeni odredbi Zakona o sprječavanju velikih nesreća. Izuzeća su određena prema Direktivi 96/82 EC (Direktiva vijeće o kontroli opasnosti od velikih nesreća koje uključuju opasne tvari) na koje se ne primjenjuju odredbe za postrojenja koje uključuju opasne tvari.

Uz članak 100.

Propisuje se obveza ishođenja suglasnosti za izvješće o sigurnosti za postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari, na izmjene i/ili dopune izvješća o sigurnosti i odgovornosti operatera za ishođenje suglasnosti.

Uz članak 101.

Propisuje se nadležnost ministarstva za izdavanje suglasnosti, način podnošenja zahtjeva, rok za izdavanje suglasnosti, vrijeme trajanja suglasnosti, uvodi se mogućnost sudjelovanja revidenta vezano za stručnu analizu izvješća.

Uz članak 102.

Propisuje se uvjeti i pravni lijekovi odbijanja zahtjeva za izdavanje suglasnosti na izvješća o sigurnosti.

Uz članak 103.

Određuju se obveze operatera u slučaju promjene u radu postrojenja i obveze obavješćivanja ministarstva i tijela nadležnog prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju.

Uz članak 104.

Određuju se obveze operatera o provođenju aktivnosti i sigurnosnih mjera, informiranje ministarstva, tijela nadležnog prema posebnim propisima o zaštiti i spašavanju, te pravne i fizičke osobe za koje je vjerojatno da bi mogle biti zahvaćene velikim nesrećama koje može uzrokovati postrojenje i javnosti.

Uz članak 105.

Propisuju se obveze operatera o informiranju u slučaju velike nesreće.

Uz članak 106.

Propisuje se obveza ministarstvu da ustroji očevidnik temeljem podataka iz registra Agencije za zaštitu okoliša u kojem će se utvrditi postrojenja u kojima je povećana vjerojatnost od velikih nesreća i njihovih posljedica. Također se propisuje obveza ministarstvu da osigura razmjenu podataka iz očevidnika s tijelima nadležnim prema propisima za zaštitu i spašavanje i tvrtkama.

Uz članak 107.

Utvrđuje se obveza operatera da dostavi izvješće o sigurnosti uključujući i unutarnji plan tijelu nadležnom prema posebnim propisima za zaštitu i spašavanje za izradu vanjskih planova, obveza primjene, provjere i/ili izmjene tih planova.

Uz članak 108.

Propisuje se nadležno tijelo za ustrojavanje i vođenje registra postrojenja u kojima su prisutne opasne tvari, obveza vođenja očevidnika prijavljenih velikih nesreća, sadržaj očevidnika te propisivanja navedenog sadržaja Pravilnikom.

Uz članak 109.

Propisuje se mogućnost da se pri izradi prostornih planova u skladu s propisima kojima se uređuje prostorno uređenje prilikom određivanja lokacija za nova postrojenja, utvrđivanja promjena nastalih na postojećim postrojenjima uzimaju u obzir i udaljenosti između postrojenja i stambenih zona, javnih mjesta i ekološki značajnih područja te korištenje dodatnih tehničkih mjera od strane postojećih postrojenja radi izbjegavanja povećane opasnosti za ljudsko zdravlje, materijalna dobra i okoliš.

Uz članke 110. do 115.

Ovim člancima propisuje se prekogranični utjecaj plana i programa, zahvata i postrojenja na okoliš i to, način glede: obavještavanja druge države o planu ili programu, obavještavanja druge države o zahvatu, sudjelovanja u postupku o zahvatu u drugoj državi, obavještavanje druge države o radu postrojenja, sudjelovanje u postupku utvrđivanja objedinjenih uvjeta zaštite okoliša vezano za postrojenje u drugoj državi i obavještavanje druge države o velikoj nesreći.

Uz članak 116.

Propisuju se mjere zaštite okoliša za zahvate za koje nije potrebna obveza procjene utjecaja na okoliš. Propisuje se obveza izrade elaborata zaštite okoliša za zahvate koji ne podliježu obvezi procjene utjecaja na okoliš, a radi ispunjenja ugovornih obveza preuzetih međunarodnim ugovorima i sporazumima. Istim člankom propisuju se obveze nositelja zahvata i ovlaštenika te način izdavanja potvrde o usklađenosti mjera zaštite okoliša s načelima zaštite okoliša.

Uz članak 117.

Propisuje se mogućnost i način uključivanja organizacija u sustav EMAS, određuje se nadležno tijelo za registraciju te se propisuje da će se pobliže navedena pitanja urediti uredbom Vlade.

Uz članak 118.

Propisuje se mogućnost određivanja olakšica i poticaja za uključivanje u sustav EMAS.

Uz članak 119.

Propisuje se uloga procjenitelja EMAS-a, provjeravanje uvjeta za EMAS i nadležnog tijela za akreditaciju procjenitelja EMAS-a. Propisuje se obaveza vođenja evidencije procjenitelja EMAS-a.

Uz članke 120. do 124.

Ovim člancima propisuje se način praćenja stanja okoliša.

Uz članak 125.

Ovim člankom propisuje se mogućnost izvlaštenja i ograničenja vlasničkog i drugih stvarnih prava radi praćenja stanja okoliša.

Uz članak 126.

Propisuje se svrha i sadržaj Informacijskog sustava zaštite okoliša.

Uz članak 127.

Ovim člankom propisuje se da će struktura, sadržaj, način rada, vođenja i održavanja Informacijskog sustava zaštite okoliša, da referentni centri iz članka 115. Zakona čine dio distributivnog informacijskog sustava, te da pobliže strukturu, sadržaj oblik i način rada , i dr. u vezi s informacijskim sustavom uređuje Vlada uredbom.

Uz članak 128.

Propisuje se obveza dostavljanja podataka za potrebe Informacijskog sustava zaštite okoliša te provjera podataka u smislu kakvoće i vjerodostojnosti.

Uz članak 129.

Definira se Registar onečišćavanja okoliša, tijelo koje vodi Registar, kao i izrada provedbenog propisa koji će detaljno urediti sva pitanja uz Registar.

Uz članak 130.

Propisuju se pitanja izvješćivanja međunarodnih tijela i organizacija.

Uz članak 131. do 138.

Ovim člancima propisuje se način informiranja javnosti i pravo na pristup informacijama u pitanjima okoliša.

Uz članke 139. do 143.

Ovim člancima propisuje se način sudjelovanja javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša.

Uz članke 144. do 149.

Ovim člancima propisuje se pravo na pristup pravosuđu u pitanjima zaštite okoliša.

Uz članak 150.

Ovim člankom propisuju se odgovornost tvrtke za štetu u okolišu ili za prijeteću opasnost od štete prouzročenu obavljanjem opasne djelatnosti i obavljanjem djelatnosti koje se ne smatraju opasne, nadalje propisuje se da će opasne djelatnosti i kriteriji prema kojima se procjenjuje prijeteća opasnost i utvrđuje šteta u okolišu, te način otklanjanja štete u okolišu i način specificiranja troškova pobliže urediti Vlada uredbom.

Uz članak 151.

Propisuje se oblik odgovornosti i određuje odgovornost operatera zbog nezakonitih ili nepravilnih djelovanja. Određuju se obveze tvrtke u slučaju štete u okolišu i prijeteće opasnosti od štete.

Uz članak 152.

Propisuje se odgovornost u slučaju štete u okolišu kada više tvrtki zajedno obavlja opasnu djelatnost. Propisuje se odgovornost tvrtke za štete vezane uz postrojenja čiji je rad prestao.

Uz članak 153.

Propisuju se izuzeća od odgovornosti za štetu, pravo na povrat troškova djelovanja na otklanjanju štete, propisuju se razlozi oslobođenja tvrtke obveze snošenja troškova djelovanja na otklanjanju štete.

Uz članak 154.

Sadrži pretpostavku uzročnosti nastanka štete iz slučajnih okolnosti kod djelatnosti opasne po okoliš, te razlog odbacivanja pretpostavke uzročnosti.

Uz članak 155.

Propisuje da će nadležno središnje tijelo državne uprave koje obavi očevid utvrditi odgovornu tvrtku i putem procjenitelja procijeniti značaj štete, propisuje se dužnost izvješćivanja Ministarstva unutarnjih poslova ukoliko nadležno tijelo ne utvrdi odgovornu tvrtku. Nadalje, određuje se da se na temelju procjene određuju mjere otklanjanja. Provedba procjene se može narediti i tvrtci.

Uz članak 156.

Uređuje se obveza tvrtke da naknadi troškove mjera poduzetih za otklanjanje i sprječavanje štete u okolišu. Propisuje se odgovornost za naknadu u visini vrijednosti uništenog dobra ako se šteta ne može sanirati odgovarajućim mjerama, uz vrijednost naknade približnu ekonomskoj i ekološkoj vrijednosti uništenog dobra.

Uz članak 157.

Određuje se sadržaj zahtjeva za naknadu štete, propisuju se ovlasti jedinica lokalne i regionalne samouprave te Države na zahtijevanje naknade šteta.

Uz članak 158.

Određuje se primjena propisa o obveznim odnosima na naknade štete nanese fizičkim i pravnim osobama te njihovoj imovini ili drugom gospodarskom gubitku djelatnošću tvrtke ili onečišćenjem onečišćivača.

Uz članak 159.

Propisuje se obveza tvrtke na poduzimanje mjera sprječavanja odnosno mjera otklanjanja prijeteće opasnosti od štete odnosno onečišćavanja okoliša prouzročenu djelatnošću tvrtke; definiraju se mjere sprječavanja i mjere otklanjanja. Propisuje se da tvrtka podmiruje sve troškove poduzetih mjera za uklanjanje prijeteće opasnosti odnosno onečišćenja.

Uz članak 160.

Propisuje se poduzimanje mjera o obavješćavanje javnosti i nadležnih tijela kad je šteta nastala, obveze operatera u slučaju nastanka štete u okolišu, te ovlasti nadležnog središnjeg tijela državne uprave, kao i ovlasti ministarstva ukoliko operater ne poduzme mjere, ne pridržava se uputa odnosno ako ga se ne može odrediti.

Uz članak 161.

Propisane su ovlasti ministarstva ili tijela nadležnog prema propisima o zaštiti i spašavanju u slučaju prijeteće opasnosti od štete.

Uz članak 162.

Propisuje se utvrđivanje područja ugroženog okoliša, propisuju se ovlasti Vlade da zabrani nove zahvate u okoliš u slučaju povećanja opterećenja okoliša na

određenom području odnosno ovlast Vlade da utvrdi da određeno područje više nije ugroženo.

Uz članak 163.

Propisuje se ovlast Vlade na utvrđivanje strožih obveza vezano za granične vrijednosti emisija, obveza ministarstva na izdavanje rješenja po službenoj dužnosti tvrtki koja ima dozvolu kojom su određene granične vrijednosti emisija prema posebnom propisu, kojim će se utvrditi obveze prema odluci Vlade i odrediti rok za izvršenje.

Uz članak 164.

Propisana je obveza izrade sanacijskog programa tvrtci za uklanjanje štete u okolišu nastale zbog prekoračenja graničnih vrijednosti emisija, obveza ishoda suglasnosti ministarstva i ostalih tijela prema potrebi na sanacijske programe, te je propisana obveza ministra da uz suglasnost ministra nadležnog za zaštitu prirode i ministra nadležnog za vodno gospodarstvo te uz pribavljeno mišljenje središnjeg tijela državne uprave nadležnog za zaštitu i spašavanje donese pravilnik o mjerama otklanjanja štete u okolišu, vrste sanacijskih programa, te opseg i metodologiju njihove izrade.

Uz članak 165.

Propisana je obveza ministarstva da izradi sanacijski program ako se ne može utvrditi onečišćivača okoliša, te je propisana ovlast Vladi da odlukom utvrdi redoslijed i prvenstvo u provedbi sanacijskog programa te da osigura sredstva za provedbu istog.

Uz članak 166.

Propisuje se obveza izvršnom tijelu županije odnosno Grada Zagreba da pripremi i izradi sanacijski program za onečišćenja regionalnog karaktera te redoslijed i prvenstvo ugroženih područja za koje će se izraditi i provoditi sanacijski program. Ista obveza se određuje i izvršnom tijelu grada, odnosno općine, za onečišćenje lokalnih razmjera.

Uz članak 167.

Propisuje se obveza praćenja stanja po provedbi sanacijskog programa, određuje se da praćenje stanja obavlja ministarstvo ako se provedba sanacijskog programa financira iz državnog proračuna, ista obveza i za županije odnosno Grad Zagreb, ako se provedba financira iz sredstava županije odnosno Grada Zagreba, također, ista obveza i za velike gradove, gradove odnosno općine, ako se provedba financira iz sredstava tih jedinica lokalne samouprave.

Uz članak 168.

Uređuju se žurni postupci radi sprječavanja većih šteta i ograničenja daljnjeg štetnog djelovanja na okoliš, te ovlast ministarstva na provođenje svih mjera za sprječavanje i ograničavanje nastanka daljnjih šteta na trošak tvrtke ako ovaj to nije u mogućnosti učiniti bez odlaganja. ovlast ministarstva da na trošak tvrtke provede sanaciju i kad tvrtka to ne učini te ovlaštenje i na privremeno ograničavanje rada tvrtke i moguću zabranu rada.

Uz članak 169.

Propisana je mogućnost namirenja troškova izvršenja mjera za sprječavanje i ograničavanje štete u okolišu u žurnim slučajevima iz državnog proračuna, propisan hitan postupak na zahtjev jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave, namirenje troškova u korist proračuna jedinice lokalne odnosno područne (regionalne) samouprave.

Uz članak 170.

Propisan je oblik odgovornosti i način podmirivanja troškova kad je u pitanju onečišćenje za koje se ne može utvrditi između više uzročnika tko je onečišćivač, odnosno ne mogu se utvrditi udjeli pojedinih onečišćivača.

Uz članak 171.

Određuje se obveza operatera tvrtke da putem osiguranja ili na drugi način osigura sredstva za naknadu možebitne štete i određuje se da se posebnim propisom mogu urediti i druge vrste osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu onečišćivanjem okoliša.

Uz članak 172.

Propisuje se supsidijarno snošenje troškova za poduzimanje mjera, određuje se da se sredstva za otklanjanje posljedica onečišćenja koje se otklanja prema provedbenom propisu donesenom na temelju ovog Zakona osiguravaju državnim proračunom, propisuje da se sredstva za otklanjanje posljedica prekomjernog onečišćenja ili opterećivanja okoliša preko državnih granica također određuju u državnom proračunu, propisuje se ovlast države da u roku od 5 godina od saznanja za onečišćivača, zatraži povrat troškova nastalih otklanjanjem štetnih posljedica ukoliko se onečišćivač naknadno utvrdi, te se određuje mogućnost propisivanja posebnim propisom drugih vrsta osiguranja od odgovornosti za štetu nastalu onečišćenjem okoliša.

Uz članak 173.

Propisuje se da teret kazne koja pogađa Državu prema preuzetim međunarodnim obvezama, a koja je nastala stoga što tvrtka nema plan usklađivanja postrojenja s tehničkim standardima zaštite okoliša ili se ne pridržava utvrđenih tehničkih standarda i/ili utvrđenih graničnih emisija u okoliš te rokova vezanih uz to, pada na teret tvrtke čije je postrojenje prouzročilo prekoračenje emisije, odnosno tvrtke koja se ne pridržava utvrđenih obveza. Propisuje se da se Država sukladno zakonu namiruje od operatera za isplaćeni iznos ukoliko je istu platila.

Uz članak 174.

Propisuje se način financiranja zaštite okoliša.

Uz članke 175. do 179.

Propisuju se elementi opće politike zaštite okoliša, način dodjele znaka zaštite okoliša, priznanja i nagrada. Propisuje se kada ministarstvo može pravnim i fizičkim osobama koje proizvode ili distribuiraju proizvode ili pružaju usluge, dodijeliti znak zaštite okoliša. Postupak, način dodjele, uvjete za dobivanje znaka zaštite okoliša i drugo propisuje ministar pravilnikom. Propisuju se uvjeti na temelju kojih ministar dodjeljuje priznanja i nagrade za dostignuća na području zaštite okoliša što će pobliže biti uređeno pravilnikom kojega donosi ministar.

Uz članke 180. do 214.

Ovim člancima propisuje se upravni i inspekcijski nadzor.

Uz članke 215. do 223.

Ovim člancima propisuju se prekršaji i kazne za učinjene prekršaje.

Uz članke 224. do 239.

Ovim člancima propisane su prijelazne i završne odredbe.

IV. FINACIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedbu Zakona o zaštiti okoliša, potrebno je osigurati financijska sredstva:

1. **iz javnih izvora:** državnog proračuna (u 2007. godini neće trebati osigurati dodatna sredstva iz državnog proračuna), Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost proračuna županija i proračuna Grada Zagreba, gradskih i općinskih proračuna;

2. **iz drugih izvora:** koncesija, javno/privatnih partnerstva, donacija, predpristupnih, kohezijskih i strukturnih fondova EU-a, međunarodnih financijskih institucija s povoljnim kreditima.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU OVIM KONAČNIM PRIJEDLOGOM U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA

Hrvatski sabor je na sjednici 25. svibnja 2007. godine, nakon rasprave prihvatio Prijedlog Zakona o zaštiti okoliša, te uputio predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja iznesena u raspravi u Hrvatskom saboru i njegovim tijelima tijekom prvog čitanja, radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Uvažavajući zaključke Odbora za zakonodavstvo i Odbora za prostorno uređenje i zaštitu okoliša da se sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi uzmu u obzir u pripremi Konačnog prijedloga Zakona, u ovaj Konačni prijedlog Zakona o zaštiti okoliša prihvaćeni su svi prijedlozi i primjedbe kojima se predlaže nomotehnički doraditi izričaj Zakona te su prihvaćeni i drugi prijedlozi, primjedbe i mišljenja izneseni u raspravi u Hrvatskom Saboru i njegovim tijelima tijekom prvog čitanja. .

Stoga su u tekstu Konačnog prijedloga Zakona u odnosu na rješenja iz Prijedloga Zakona, u bitnom, nastale sljedeće razlike:

1. U Članku 5. koji je postao članak 3:
 - dodani su i pojašnjeni novi pojmovi u točkama: 2."domino efekt", 10. "integrirano upravljanje obalnim područjem", 11. "izvancestovni pokretni stroj", 15. "krajobraz", 16. "morski ekosustavi", 39. "područje utjecaja", 41. "pravo na pristup pravosuđu", 56. "tvrta" i 64. "zdravstvena ekologija";

- radi jasnoće dorađen je izričaj pojmova: 12. "javni interes", 13. "javnost", 17. "morski okoliš", 24. "okoliš", 29. "opasna tvar", 31. "operater", 36. "pogon", 38. "postrojenje", 45. "promjena u radu postrojenja", 52. "šteta u okolišu", 59. "velika nesreća", 60. "veliki grad" i 62. "zainteresirana javnost";
 - pojam 40. "referentna najbolja tehnika" (RNT) promjenjen je u pojam 46. "referentni dokument o najboljim raspoloživim tehnikama" (RDNRT);
 - radi jasnoće dorađen je izričaj pojmova tako da su iza stavka 1. dodani novi stavci:
 - 2. za pojmove "ministarstvo" i "ministar",
 - 3. za pojam "nadležno upravno tijelo" koji je dodan kao novi pojam,
 - 4. za pojam "tijelo i/ili osoba određena posebnim propisom" koji je dodan kao novi pojam, te
 - 5. u kojem se pojašnjava uporaba izraza u muškom rodu;
 - u pojmu 55. "tijelo javne vlasti" brisana je točka c) jer je konzumirana točkom b);
2. Članak 3. postao je članak 6.
 3. u članku 4. dorađen je izričaj stavka 3., iza toga stavka dodani su novi stavci 4. i 5. kojima je određeno da se na pitanja vezano za fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koja nisu uređena ovim zakonom primjenjuje poseban propis, te da se ovaj Zakon ne primjenjuje na pitanja odgovornosti onečišćivača odnosno tvrtke za imovinske i druge štete nanosene fizičkim i pravnim osobama, u stavcima 4. i 5. - sada 6. i 7. nomotehnički je dorađen izričaj;
 4. iza članka 4. dodan je novi članak 5. kojim je uređeno pravo ministra da donosi upute o primjeni ovoga zakona i propisa donesenih na temelju njega, da imenuje povjerenstva za izradu provedbenih propisa ovoga Zakona te da određuje naknadu za rad povjerenstava koje imenuje u skladu sa ovim Zakonom;
 5. u članku 7. sada 8. u stavku 1. brisan je dio teksta koji se ponavljao iz pojma "održivi razvitak" te su umjesto toga teksta iza riječi "poticati" dodane riječi "održivi razvitak";
 6. iza članka 7. sada 8. naziv načela opreza i preventivnosti promijenjen je u načelo predostrožnosti, a odredbe članka 8 sada 9. stavka 3., 4. i 5. su dorađene radi poboljšanja izričaja i dodan je stavak 7. kojim je propisano u kojem slučaju će se odustati od djelovanja odnosno djelatnosti ili zahvata u okoliš;
 7. u članku 9. sada 10. izričajem su dorađene odredbe stavka 1. i 3.;
 8. iza članka 10. sada 11. dodan je novi naslov "Načelo otklanjanja i sanacije štete u okolišu na izvoru nastanka" i dodan je novi članak 12. kojim je uređeno to načelo;

9. u članku 11. sada 13. nomotehničkim uređivanjem izričaja stavak 2. je postao stavak 1. a stavak 1. je postao stavak 2;
10. u članku 13. sada 15. u svrhu pojašnjavanja odredbi cijeloga članka izmijenjen je izričaj stavka 1. kojim je određeno da onečišćivač snosi troškove nastale onečišćavanjem okoliša;
11. u članku 14. sada 16. dodani su novi stavci 2., 4. i 5. kojima se uređuje pravo obavještavanja i sudjelovanja javnosti i način ostvarivanja prava uređenih tim člankom;
12. u članku 16. sada 18. izričajno i nomotehnički su radi jasnoće dorađene odredbe načela o pravu na pristup pravosuđu tako da članak ima sada 2 stavka;
13. ispred članka 18. sada 20. izmijenjen je naslov tako da su dodane riječi "i zemljina kamena kora", te je u članku 18. sada 20. dodan novi stavak 3. kojim je propisana zaštita zemljine kamene kore i stavak 4. kojim se utvrđuje da će se održivo korištenje zemljine kamene kore osigurati mjerama i sanacijom;
14. ispred članka 22. sada 24. izmijenjen je naslov tako da su dodane riječi: "i obalno područje", u stavku 1. dorađena je odredba kojom se uređuje što obuhvaća zaštita mora, te su dodani novi stavci 3., 4. i 5. kojima su uređene obveze države u svrhu smanjenja i suzbijanja onečišćenja i postizanja dobrog stanja morskog okoliša, te zaštita obalnog područja;
15. iza članka 23. sada 25. dodan je novi članak 26. kojim je uređeno da se zaštita od nepovoljnog i štetnog djelovanja opterećenja na pojedine sastavnice i okoliš u cjelini uređuje posebnim zakonima i propisima donesenim na temelju tih zakona;
16. dosadašnji članak 24. postao je članak 27. a čime je zaštita od GMO-a uređena kao zaštita od opterećenja;
17. u članku 25. sada 28. u svrhu pravilnog izričaja odredba je nomotehnički dorađena tako da je stavak 2. postao je stavak 1. a stavak 1. postao je stavak 2.;
18. u članku 29. sada 32. dorađen je izričaj odredbe vezano za gospodarenje otpadom;
19. u članku 30. sada 33. dodana je nova alineja 6. koja se odnosi na Agenciju za zaštitu okoliša i Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, te je dorađen izričaj sukladno pojmovima u članku 3.;
20. u članku 31. sada 34. odredba je dorađena na odgovarajući način prema zakonodavnom djelokrugu Hrvatskog sabora;

21. u članku 33. sada 36., u stavku 3. odredba je dopunjena tako da je kao član Savjeta za zaštitu okoliša i održivi razvitak predviđen i predstavnik udruga civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša, nadalje u stavku 7. određeno je da iznos naknade za rad Savjeta utvrđuje Vlada odlukom;
22. u članku 34. sada 37. primjereno je poboljšana izričaj odredbi, te je u stavku 6. propisano da se Nacionalna lista pokazatelja objavljuje u "Narodnim novinama" za razdoblje od dvije godine;
23. u članku 35. sada 38. nomotehnički je dorađen izričaj odredbe stavka 1. i dodan je stavak 2. o načinu osiguravanja sredstava za financiranje djelatnosti Fonda za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost;
24. u članku 37. sada 40. brisane su odredbe o obvezi upotpunjavanja i usavršavanja znanja stručnih osoba ovlaštenika i nomotehnički je dorađen izričaj odredbi o obvezama glede polaganja stručnih ispita osoba zaposlenih kod ovlaštenika, dodan je novi stavak 4. kojim je određeno da se članovi povjerenstva imenuju s popisa osoba koje određuje ministar, te je u stavku 7. utvrđeno da se pravilnik donosi uz suglasnost ministara nadležnih za pojedine sastavnice okoliša;
25. u članku 38. sada 41. nomotehnički je dorađen izričaj odredbi o revidentu te je kao novina uređeno da reviziju projekata izrađenih prema posebnom zakonu u svezi sa zaštitom okoliša može obavljati pravna osoba koja je za te poslove ishodila ovlaštenje u skladu sa ovim zakonom. Zatim da je revident fizička osoba zaposlena kod pravne osobe iz stavka 1. toga članka, te da revident mora imati diplomu visoke naobrazbe tehničke struke i ispunjavati druge propisane uvjete ...;
26. u članku 42. nadalje su uređeni uvjeti za revidenta u smislu određivanja obveza i načina rada a što je bilo sadržani u dosadašnjem članku 38.;
27. u članku 40. sada 44. u stavku 3. kao tijelo koje sudjeluje u izradi Strategije održivog razvitka Republike Hrvatske dodano je i tijelo nadležno za znanost, nadalje u stavku 6. odredba je nomotehnički dorađena tako da se radi o predlaganju dokumenta u odgovarajućem razdoblju..., a ne o obvezi donošenja dokumenta, te je dodan stavak 7. kojim je propisano da razvojni dokumenti doneseni po pojedinim područjima i djelatnostima ne mogu biti u suprotnosti sa Strategijom;
28. članak 41. sada 45. nomotehnički je dorađen tako da su stavci 4. i 5. objedinjeni u stavku 4.,
29. iza članka 43. sada 47. dodan je novi naslov "Strategija zaštite morskog okoliša i Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora" i novi članci 48., 49. i 50. kojima su uređeni ti dokumenti;
30. članci 44. i 45. sada 51. i 52. nomotehnički su dorađeni radi jasnoće; ...;

31. u članku 46. sada 53. odredbe su radi jasnoće izričajno i nomotehnički dorađene;
32. članak 47. sada 54. je izričajno i nomotehnički u cijelosti dorađen, a značajna novina je da tehničke standarde propisuje Vlada uredbom, te da je odredbom stavka 8. toga članka uređeno da čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za mjeriteljstvo uz suglasnost ministra propisuje tehničke standarde emisija onečišćujućih tvari iz motora s unutarnjim izgaranjem koji se ugrađuju u izvan-cestovne pokretne strojeve ...;
33. u glavi VI. "Instrumenti zaštite okoliša" točka 2. "Strateška procjena utjecaja plana i programa na okoliš" uređena u člancima 48. do 61. - sada članci 55. do 68., u cijelosti je izričajno i nomotehnički dorađena slijedom novog Zakona o prostornom uređenju i gradnji (NN, br. 76/07).
34. u glavi VI. "Instrumenti zaštite okoliša" točka 3. "Procjena utjecaja zahvata na okoliš" uređena u člancima 62. do 74. - sada 69. do 81. izričajno i nomotehnički je dorađena prema uputama predstavnika Europske komisije koji je osobnom nazočnošću savjetodavno djelovao na uređenje toga dijela odredbi Zakona - osobito glede izričaja članka 62. sada 69. vezano za dodani novi stavak 5. (utvrđivanje kompenzacijskih uvjeta za ugrožavanje zaštićenih vrsta u jedinstvenom postupku prilikom procjene utjecaja na okoliš) i članka 65. sada 72. (kojim se na potpuno drukčiji način nego do sada utvrđuje mogućnost izuzeća od provedbe potpunog postupka procjene utjecaja na okoliš), nadalje u članku 67. sada 74. u stavku 1. i 3. osim ministarstva za procjenu utjecaja na okoliš propisana je i nadležnost nadležnog upravnog tijela u županiji odnosno Gradu Zagrebu, ovisno o zahvatima koji su im određeni u nadležnost uredbom Vlade. Slijedom tako uređene nadležnosti, na odgovarajući način, nomotehnički su dorađene ostale odredbe vezano za procjenu utjecaja zahvata na okoliš. Članak 73. sada članak 80. nomotehnički je dorađen te su dodani stavci 3., 4. i 5. kojima je uređena obveza ishođenja posebnog rješenja u slučaju izmjena ili dopuna namjeravanog zahvata vezano za stanje objekta odnosno postrojenja koje je utvrđeno rješenjem o prihvatljivosti zahvata odnosno tehničko-tehnološkim rješenjem kao sastavnim dijelom rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša;
35. u glavi VI. "Instrumenti zaštite okoliša" točka 4. "Utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša za postrojenje" uređena u člancima 75. do 88. - sada 82. do 96. izričajno i nomotehnički je dorađena prema promjenama iz pojmovnika glede pojmova "operater" i "tvrta", te sukladno uputama predstavnika Europske komisije koji je osobnom nazočnošću savjetodavno djelovao na uređenje toga dijela odredbi Zakona - osobito glede izričaja članka 75. sada 82. stavka 1. i 3. čije su odredbe dorađene na način da je težište obveza stavljeno glede obavljanja djelatnosti koje mogu prouzročiti emisije kojima se onečišćuje tlo, zrak, vode i more, a ne u odnosu na rad postrojenja kao takvog, te je u tom smislu dorađena i odredba stavka 4. toga članka. Također dorađena je i odredba članka 84. sada 92. stavka 4. u smislu jasnijeg određivanja obveza operatera u slučaju izmjena u postrojenju a radi podnošenja zahtjeva za utvrđivanje novih odnosno izmjena i dopuna izdanih objedinjenih uvjeta zaštite okoliša, koji će se utvrđivati na način propisan

uredbom za postojeća postrojenja. Također ova točka je u cijelosti nomotehnički dorađena tako da se utvrđivanje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša uskladi s novim Zakonom o prostornom uređenju i gradnji;

36. u glavi VI. "Instrumenti zaštite okoliša" točka 5. "Sprječavanje velikih nesreća koje uključuju opasne tvari" uređena u člancima 89. do 100. - sada 97. do 108. primjereno je nomotehnički dorađena minimalnim promjenama u izričaju pojedinih odredbi radi poboljšanja jasnoće odredbi pojedinih članaka;
37. u glavi VI. "Instrumenti zaštite okoliša" točka 7. "Prekogranični utjecaj plana i programa, zahvata i postrojenja na okoliš" uređena člancima 102. do 107. - sada 110. do 115. primjereno je nomotehnički dorađena minimalnim promjenama u izričaju pojedinih odredbi radi usklađivanja s izričajem odredbi iz točki 2., 3., 4. i 5. iste glave Zakona i poboljšanja jasnoće odredbi pojedinih članaka;
38. u glavi VII. "Praćenje stanja okoliša" koja obuhvaća članke 112. do 117. - sada 120. do 125. odredbe pojedinih članaka su nomotehnički i izričajno dorađene u smislu usklađivanja izričaja s ostalim odredbama Zakona;
39. u glavi VIII. "Informacijski sustav zaštite okoliša " koja obuhvaća članke 118. do 122. - sada 126. do 130. odredbe pojedinih članaka su nomotehnički i izričajno dorađene u smislu usklađivanja izričaja s ostalim odredbama Zakona;
40. u glavi IX. "Informiranje javnosti, sudjelovanje javnosti i zainteresirane javnosti te pravo na pristup pravosuđu u pitanjima zaštite okoliša " koja obuhvaća članke 123. do 141. - sada 131. do 149. odredbe pojedinih članaka su nomotehnički i izričajno dorađene u smislu usklađivanja izričaja s ostalim odredbama Zakona, a prema uputama predstavnika Europske komisije koji je osobnom nazočnošću savjetodavno djelovao na uređenje toga dijela odredbi Zakona i radi usklađivanja s pojedinim pojmovima i ostalim odredbama Zakona, značajnije su izričajno i nomotehnički dorađene odredbe članka 132. sada 142., odredbe članka 134. sada 140., odredbe članka 136. sada 144.; članka 137. sada 145., članka 138. sada 146., članka 139. sada 147. i članka 140. sada 148 , te su sukladno nomotehničkoj doradi izričaja promjene nastale i u naslovima iznad tih članaka,;
41. u glavi X. "Odgovornost za štetu u okolišu" koja obuhvaća članke 142. do 163. -sada 150 do 173. odredbe pojedinih članaka su nomotehnički i izričajno dorađene u smislu usklađivanja s prijedlozima iz rasprave u Hrvatskom saboru te je odgovornost tvrtke koja obavlja opasnu djelatnost u smislu odredbe članka 150. stavka 1. uređena sukladno Zakonu o obveznim odnosima tj po načelu objektivne odgovornosti. Odredbom članka 151. stavka 2. je propisana odgovornost tvrtke u slučaju šteta na zaštićenim vrstama a što je ostalo sukladno Direktivi - po načelu dokazane krivnje ili dokazanog nemarnog djelovanja, jer se u ovom slučaju radi o svakoj djelatnosti koju obavlja bilo koja tvrtka i velikom broju zaštićenih vrsta te je načelo objektivne odgovornosti teško primijeniti u praksi a na što smo upozoreni od predstavnika Europske komisije. Također, dodan je novi članak 156. kojim je uređeno što je tvrtka obvezna nadoknaditi i u kojem smislu u slučaju utvrđivanja odgovornosti za

štetu u okolišu i prijetecu opasnost od štete te za štetu i prijetecu opasnost zaštićenim vrstama. Dodan je novi članak 158. kojim je određeno da se naknade drugih šteta nastalih zbog štete u okolišu fizičkim i pravnim osobama (njihovoj imovini, gospodarskom interesu i pravima) ostvaruju prema odredbama Zakona o obveznim odnosima koji se na te slučajeve primjenjuje kao lex specijalis; U članku 160. sada 170. dodan je novi stavak 1. kojim je propisano da će Inspektor u slučaju kada je onečišćivač nepoznat a postoji osnova sumnje da je onečišćivanjem počinjen prekršaj ili kazneno djelo, o tome bez odgode izvijestiti najbližu ustrojstvenu jedinicu Ministarstva unutarnjih poslova;

42. članak 167. sada 177. u cijelosti je izričajno i nomotehnički dorađen radi usklađivanja s Direktivom;
43. U članku 168. sada 178. dodan je stavak 3. kojim je uređeno da Država osigurava sustav poučavanja javnosti o učinkovitoj zaštiti okoliša;
44. Odredbe glave XIII. "Nadzor" koja obuhvaća članke 170. do 200, a sada 180. do 214. cijelosti je izričajno i sadržajno dorađena tako da se inspekcijski nadzor u području zaštite okoliša obavlja uključujući i inspektore određene prema posebnim propisima za pojedine sastavnice okoliša i za zaštitu od utjecaja opterećenja na okoliš - koordinirani nadzor kada je to ovim Zakonom određeno. Također odredbe te glave dorađene su izričajem i nomotehnički radi usklađivanja s ostalim odredbama Zakona glede pojedinih pojmova;
45. U glavi XIV. "Kaznene odredbe " odredbe članaka ove glave nomotehnički su usklađene s nastalim promjenama u izričaju pojedinih odredbi ovoga Zakona;
46. u glavi "Prijelazne i završne odredbe" u članku 209. sada 224. dodan je stavak 2. kojim je propisano da je Vlada obvezna Hrvatskom saboru podnijeti prijedlog Strategije zaštite morskog okoliša najkasnije u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u članku 213 sada 228. dodan je novi stavak 2. kojim je propisano da dokumenti koji ostaju na snazi do donošenja dokumenata u skladu s ovim Zakonom mogu biti izmijenjeni prema propisima prema kojima su doneseni. U stavku 2. koji je postao stavak 3. istoga članka brisana je točka 3. koja se odnosi na Uredbu o procjeni utjecaja na okoliš, a odredba dosadašnjeg stavka 3. o Agenciji je brisana. Članak 214. sada 229. nomotehnički je dorađen te je dodan novi stavak 3. kojim je do donošenja Plana intervencija sukladno ovom Zakonu ostavljen na snazi Plan intervencija za sprječavanje, spremnost za i reagiranje na iznenadna onečišćenja mora (NN 8/97). Iza članka 221. sada 235. dodan je novi članak 236. kojim je propisan način usklađivanja s ovim Zakonom vezano za tvrtke koje nastavljaju s radom s postojećim postrojenjima.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA KOJI SU BILI DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA A NISU PRIHVAĆENI, S OBRAZLOŽENJEM

Od iznesenih prijedloga i mišljenja na pojedine članke Zakona u raspravi na 25. sjednici Hrvatskog sabora nisu prihvaćeni (NP) prijedlozi i mišljenja kako slijedi:

1. NP prijedlog da Zakon promijeni naziv u "Zakon o očuvanju okoliša", iz razloga jer je pojam "očuvati" uži pojam od "zaštiti" s obzirom da ovaj potonji podrazumijeva i buduće stanje odnosno zbivanja u okolišu.
2. NP-prijedlog da se u članku 2. Zakona stavak 3. pretvori u odričnu formu a ne dozvolbenu jer bi predloženim izričajem bio zabranjen svaki zahvat u okoliš što je neprovedivo.
3. NP prijedlog da se u članku 5. vezano za točku 51. sada članak 3. točka 57. definira što je "velika", a što "mala nesreća" i kriteriji za ocjenu, jer je pojam "velika nesreća" pojam vezan za akcident u postrojenju u kojem su prisutne opasne tvari a određen je sukladno Direktivi, te ga nije moguće modificirati i na predloženi način stavljati u odnos s drugim pojmovima.
4. NP prijedlog da se u članku 13. sada 15. uredi odredba o posebnom propisu kojim će se urediti maksimalne visine odšteta jer bi se time u neravnopravan položaj doveli veliki i manji subjekti (tvrtke).
5. NP- prijedlog uz članak 18. sada 20. da se obveže Vlada da predloži Zakon o zaštiti tla, a iz razloga jer se ocjenjuje neracionalnim zakon predmetne materije donositi dok je u izradi odgovarajuća Direktiva.
6. NP prijedlog da se iza članka 29. sada 32. doda novi članak s dva stavka kojima bi se propisalo da je otpad potrebno oporabljivati tako da u konačnici bude nula otpada.
Predloženo nije moguće prihvatiti jer predložena materija sadržajno pripada materiji Zakona o otpadu, a nije predmet uređivanja u ovom Zakonu.
7. NP prihvaćen prijedlog da se u članku 35. stavak 2. sada 38. dopuni odredbom o maksimalnoj visini sredstava kojima može raspolagati fond bez odobrenja Agencije ili savjeta za zaštitu okoliša, a kao maksimalna visina predložen je iznos od preko 5 mil. kuna. Predloženo nije moguće prihvatiti jer je raspolaganje sredstvima kojima upravlja Fond uređeno Zakonom o fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti (NN br. 107/03), a prema uredbi kojom je osnovana Agencija osnovana i prema ovom Zakonu Agencija nema ovlasti odlučivati o sredstvima trećih osoba u smislu raspolaganja tim sredstvima jer je i sama osnovana i posluje sukladno Zakonu o ustanovama te posluje kao neprofitna pravna osoba.
8. NP primjedba vezana za odredbu članka 36. stavka 2. sada 39. stavak 4. da se s obzirom na slobodnu tržišnu utakmicu omogućiti ovlašteniku koji je izradio studiju o utjecaju zahvata na okoliš, i da prati stanje okoliša prema mjerama predviđenim tom studijom. Predloženo nije moguće prihvatiti iz razloga objektivnosti i nepristranosti postupka praćenja i kontrole učinkovitosti predviđenih mjera, za koje praksa može pokazati da su nedovoljne ili nepotpune, a u kojem slučaju, je praksa već pokazala da izrađivač studije nema kritičkog i objektivnog pristupa te brani prvobitne svoje postavke iz studije pod uvjetom i nepotpunog i nedosljednog praćenja stanja okoliša i učinkovitosti predviđenih mjera. Ovakav pristup ovlaštenika nije ekonomično nadzirati odgovarajućim inspekcijama, jer se potreba nadzora, u slučaju određivanja druge osobe za praćenje stanja po mjerama određenim

procjenom utjecaja na okoliš na temelju studije, po dosljednom postupanju te druge osobe, može svesti na minimum.

9. NP prijedlog da se briše članak 38. sada 41. koji se odnosi na revidenta. Zbog složenosti zahtjeva vezanih za zaštitu okoliša a koji se poglavito odnose na primjenu objedinjenih uvjeta zaštite okoliša u projektu građevine, potrebno je da se stručnim uvidom revidenta u projekt obavi provjera jesu li u projektu predviđeni i ugrađeni svi uvjeti koji se odnose na zaštitu okoliša prema izdanim aktima a čine bitne zahtjeve za građevinu. Kako takva provjera zahtjeva vrlo kompleksna stručna znanja praksa će pokazati da je provjeru složenih postrojenja - građevina potrebno obaviti korištenjem nekoliko revidenata odnosno pravnih osoba. ovlaštenih za reviziju prema ovom zakonu.

10. NP prijedlog da se u članku 43. sada 46. doda novi stavak kojim bi se propisala prethodna suglasnost višeg tijela u izradi programa zaštite okoliša, a iz razloga jer bi se takvom suglasnošću uvela određena dodatna ograničenja u djelovanju i radu.

11. NP prijedlog da se nevladine organizacije koje se bave zaštitom okoliša - sada prema ovom Zakonu udruge civilnog društva koje djeluju na području zaštite okoliša - uključe putem svog predstavnika u povjerenstva koja sudjeluju u postupcima prilikom rješavanja o zahtjevima stranaka (nositelja zahvata, tvrtke, operatera) prema ovom Zakonu. Ovo stoga, što prema ovom Zakonu te udruge u tim postupcima sudjeluju kao zainteresirana javnost dakle strana koja je na neki način suprotstavljena interesima stranke. Stoga, nije u skladu s načelom zakonitosti (prema Zakonu o općem upravnom postupku) da kao zainteresirana javnost sudjeluju i u postupku kojim se rješava o zahtjevu stranke. Ukoliko bi se ozakonilo takvo sudjelovanje stranka bi bila u neravnopravnom položaju u odnosu na zainteresiranu javnost. Jer, stranka nema ovlasti sudjelovati u postupku ocjene dokaza i utvrđivanja činjenica po svojem zahtjevu, a te bi mogućnosti bile ozakonjene udrugama putem predstavnika - člana u povjerenstvu koje sudjeluje u utvrđivanju činjeničnog stanja glede zahtjeva stranke ocjenom sadržaja studije i potpunosti zahtjeva s tim u vezi.

12. NP prijedlog da se u članku 71. sada 78. propišu kraći postupovni rokovi za rješavanje o zahtjevu nositelja zahvata, tvrtke odnosno operatera, a iz razloga jer je u postupku potrebno osigurati dovoljno vremena za informiranje javnosti. Propisani rokovi po ovlaštenom stručnjaku EU koji je savjetodavno sudjelovao pri izradi Zakona su ocjenjeni vrlo kratkima, te je isti upozorio da je praksa u pojedinim zemljama EU pokazala da je potrebno propisati duže rokove jer je nemoguće provesti sve na što glede postupka obvezuju i provedbeni propisi Zakona, ukoliko su rokovi kraći.

13. NP prijedlog da se u članku 101. sada 109. propiše da prostorni planovi uvažavaju ekološke značajke područja, jer je ovakva formulacija obveze preširoka i nedefinirana a time i neprovediva.

14. NP prijedlog da se u Zakon ugradi odredba da se informacije o zaštiti okoliša kojima raspolažu tijela javne vlasti objavljuju o trošku javnih vlasti, te da se ugradi odredba da investitori većih -složenijih objekata moraju obznaniiti studije utjecaja na okoliš. Ovo iz razloga što je posebnim zakonom o pravu na pristup informacijama uređen način snošenja troškova glede ostvarivanja prava na pristup informacijama.

Svaki drugi oblik pružanja informacija na koje su propisima obvezana tijela javne vlasti nesporno se obavlja o trošku tih tijela, ukoliko izrijekom pojedinim propisom nije propisano da troškove postupka a time i objave informacije - primjerice - studije o utjecaju zahvata na okoliš- snosi stranka. Naime, u postupku procjene utjecaja na okoliš prema sada važećim propisima iz područja zaštite okoliša javnost je obaviještena o sadržaju svake studije o utjecaju zahvata na okoliš jer se ona stavlja na uvid javnosti u sažetom -propisanom obliku za vrijeme javne rasprave koja je dio postupka procjene utjecaja na okoliš. Ovaj način objave sadržaja studije o utjecaju zahvata na okoliš bit će propisan i provedbenim propisom ovoga Zakona (uredbom Vlade) kojim će se propisati materija u svezi procjene utjecaja zahvata na okoliš.

15. NP prijedlog da se članak 112. sada 120. dopuni odredbom o proceduri postupanja neovisnih ekipa za mjerenje onečišćenja, a iz razloga jer se takva mjerenja obavljaju u postupku inspekcijskog nadzora.

16. NP prijedlog uz članak 112. sada 120. da se o rezultatima monitoringa kontinuirano obavještava javnost, a iz razloga jer se takav postupak ocjenjuje neekonomičnim. Naime, na tzv. "crnim točkama" mogućeg onečišćenja postavljeni su mjerni instrumenti (primjerice za zrak) putem kojih se zainteresirana javnost može neposredno uvjeriti u rezultate nalaza. Također u tom smislu glede prikupljenih podataka javnost ima pravo pristupa informacijama prema ovom Zakonu i prema posebnom propisu o pravu na pristup informacijama na način da zahtjev može biti podnesen i usmeno. Nadalje, posebnim propisima (primjerice iz područja zaštite zraka) je propisan način obavljanja monitoringa uključujući i informiranje o tom monitoringu.